

SZUBOTICA
KMAJ IOVIN TRG 8
Telefonok
Közlekedési 8-58
Berkentő 6-10, 6-53

NAPILÓ

Munkadíj a havi
megyédíjre 165 dinár
egy hónapra 56 dinár
Munkadíj
minden nap, hétfő és
csupán más napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. SZEPTEMBER 18.

SZERDA

254. SZÁM

Megjelent az új középiskolai törvény A törvény főbb intézkedései

Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszandar király a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére és a minisztertanács elnökének meghallgatása után aláírta a középiskolákról szóló új törvényt. A törvény szövegét most hozták hivatalosan nyilvánosságra. A törvény első részében a középiskolák fajtáiról és nevelési feladatairól szól, majd megállapítja a tanulók számát az egyes osztályokban. Eszerint

a középiskolák első és második osztályában legfeljebb ötven, a harmadik és negyedik osztályban legfeljebb negyvenöt, az ötödik és hatodik osztályban legfeljebb negyven, a hetedik és nyolcadik osztályban pedig legfeljebb harminc tanuló lehet.

Az esetben, ha a beiratkozott növendékek száma az egyes osztályokban a fentieket meghaladná, párhuzamos osztályok állítandók fel. Az iskolai rendről is tartalmaz intézkedéseket az új törvény. Ezek szerint a tanulókat az előadó tanár, az osztályfőnök, az osztálytanács, az igazgató és a tanári konferencia fenyegetheti meg.

Testi fenyítést sohasem szabad alkalmazni.

Nagyobb fegyelmi vétségekért a tanuló a következőkkel büntethető: 1. Az osztálytanár javaslatára és az igazgató határozata alapján egy tanévre való eltávolítással. 2. Az illető iskolából vagy az illető helység összes középiskoláiból való eltávolítással egy, illetőleg

két évre. Erre vonatkozó határozatot a tanári konferencia hozhat. 3. Az illető iskolából vagy az illető helység összes középiskoláiból három vagy több évre való eltávolításra. Ilyen határozathoz a tanári konferencia legalább kétharmad szótöbbsége szükséges. 4. Az ország összes középiskoláiból való eltávolítására, magánvizsga letételének jogával vagy anélkül.

A törvény további szakaszaiban az előmeneteli és magaviseleti érdemjegyeket sorolja fel és kimondja, hogy a középiskola minden osztályát csak egy ízben lehet megismételni. A diákegyesületek alapítására vonatkozólag a törvény úgy intézkedik, hogy a középiskolák növendékei intellektuális, erkölcsi, esztétikai vagy egészségügyi célzatu egyesületeket alakíthatnak és ezek tagjai lehetnek,

nem szabad azonban vallási vagy nemzeti jellegű diákegyesületeket alakítani.

A diákegyesületek a tanári kar felügyelete alatt állnak. Az egyesületek alapszabályait a közoktatásügyi miniszterhez kell bejelenteni jóváhagyás végett.

Középiskolai diákok az országos Vöröskereszt kivételével más egyesületek tagjai nem lehetnek.

A törvény után az előadó tanárok kvalifikációjáról, beosztásáról és teendőiről tartalmaz intézkedéseket, majd felsorolja azokat a fizetési osztályokat, amelyekbe az egyes kategóriákba sorozott tanárok tartoznak.

Tanítóképző helyett kétéves kereskedelmi

A tanítói pályán mutatkozó túlprodukció miatt szüntették meg a szubotici tanítóképzőt

Arangelovics Milán kereskedelem és iparügyi minisztériumi osztályfőnök hétfőn hivatalos minőségben Szuboticán tartózkodott. A minisztériumi osztályfőnök felkereste hivatalában Osztojes Szelimir polgármestert, Putnik József kereskedelmi akadémiai igazgatót és Vukovics Oéza ipartestületi titkárt, akikkel egy kétéves kereskedelmi iskola létesítéséről tárgyalt. Az iskolát a megszüntetett tanítóképző helyett kapná Szubotica. A tárgyalások befejezése után Arangelovics osztályfőnök visszatartozott Beogradba, ahol tanácskozásai eredményéről jelentést tesz a minisztériumnak. Hír szerint az iskola csak a jövő tanévben nyílik meg.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyről érdekes felvilágosításokat kaptunk a szubotici tanítóképző megszüntetésének okairól. Az első ok — információk szerint — az volt, hogy a szubotici preparandának igen sok növendéke volt nemcsak Szuboticáról és a bácskai tartományból, hanem más tartományokból is. A másik megfontolás az volt, hogy a tanítóképzők igen sok új tanítót képeznek ki és máris nagy túlprodukció van a tanítói karban. A fiatal tanítókat az állam nem tudja elhelyezni és azért idejekorán meg kellett akadályozni a tanítótermelést. Az új kétéves kereskedelmi iskolába a középiskolák negyedik osztályának bizonyítványával lehet majd beiratkozni és a kereskedelmi iskola elvégzése után a növendékek adminisztrációs hivatalnok álláshoz juthatnak. Az új kereskedelmi iskolában különös figyelmet fordítanak a szaktantárgyak tanítására és a praktikus gazdasági nevelésre, hogy az iskolából kikerülő növendékek ne csak a hivatalnok pályán érvényesíthessenek, hanem a kereskedelmi és ipari pályákon is.

Tizenhárom halottja van a Saar-vidéki bányakatasztrófiának

A robbanás következtében leégett a bányatelep egy része

Saarbrückenből jelentik: A St. Charles tárnában történt bányaléggrobbanás halottainak száma tizenháromra emelkedett, a sebesültek száma pedig most már meghaladja a harmincötöt.

A vasárnapi robbanásnak — mint ismeretes — három halottja és öt sebesültje volt és ugyanekkor elromlott a szellőztető készülék, ami azután a második katasztrófát idézte elő. Ez jóval nagyobb arányú volt a vasárnapinál.

A bányalég meggyulladt és a robbanásnak ezuttal tíz halottja és harminc sebesültje van.

Több munkás nyomtalanul eltűnt és valószínű, hogy ezek a romok alatt vannak. A Saar-vidékről nyomban mentőexpedíciót küldtek a helyszínre a romok eltaka-

rítására és a tárnában bent levő, esetleg még élő munkások kimentésére. Kiderült, hogy a vasárnapi robbanás után a Saar-vidéki bányakapitány adta meg az engedélyt a munka megkezdésére és a munkások hétfőn le is szálltak a tárnába és ekkor következett be a második katasztrófia.

Két nagy robbanás reszketettette meg a levegőt.

A tárna nyílásán hatalmas lángnyelvek csaptak ki és a tűz a közeli épületeket is elhamvasztotta.

Tekintettel a második katasztrófiára, a bányatelepet katonaság és rendőrség zárta körül, mert utabb az eddigikenél sokkal hatalmasabb méretű robbanásoktól is tartani lehet.

Becskerék házat ad az állami selyemgyárnak

A városi képviselőtestület közgyűlése

Becskerékről jelentik: Becskerék város képviselőtestülete kedden délután közgyűlést tartott, amelyen Stelanovics Nikola polgármester elnökölt. Az üls megnyitása után Nikolic Nikola képviselőtestületi tag szólalt fel és elősorban kifogásolta, hogy a pékek árdragítást követnek el azáltal, hogy a péksüteményeket kisebbre szabják, azonkívül a kenyeret is drágán mérik. Azután az ellen emelt kifogást, hogy a képviselőtestület tagjai nem látogatják a közgyűléseket és felemlítette, hogy a költségvetés tárgyalásánál is mindössze tizenhárom városatyja volt jelen. Indítványozta, hogy a polgármester erről tegyen jelentést a főispánnak és intézkedjék, hogy a közgyűlésekről elmaradó képviselőket váltásuk fel. Végül kifogásolta, hogy az uccára ültetett fákat elhanyagolják, senki sem gondozza azokat és már a legtöbb fa kiszáradt, majd annak a véleményének adott kifejezést, hogy az állatvásárok betiltására vonatkozó miniszteri rendeletet a helyi hatóságok rosszul magyarázzák, mert szerinte az állatvásárokat nem tiltották be, hanem csak olyan helyről tiltották meg állatok felhajtását, ahol járványos betegségek léptek fel. Nikolic felszólalására Dimitrijevic Tihomir rendőrfőkapitány válaszolt és kijelentette, hogy a pékek ellen már egyezhben tett jelentést a becskeréki járásbírósnak árdragításért, de az ügyben a járásbíró még nem hozott ítéletet.

Ezután rátértek a napirendre, amelynek egyik legfontosabb pontja volt a városi tanácsnak az a javaslata, hogy az állami selyemgyár részére adjanak át egy házat négy hold telekkel. A javaslatot elfogadták. Ezután Gruin Jovan volt városi tisztviselő nyugdíjgyűlést foglalkoztak. Gruin annak idején fegyelmi eljárás után elbocsátották állásából, de az államtanács nem hagyta jóvá ezt a határozatot. Közben megtörténtek a tisztújítválasztások és Gruin nem került be a városházára, mire nyugdíjaztatását kérte. A városi tanács elutasította kérését, a főispán azonban megállapította, hogy nyugdíjigénye jogosult. A tanács indítványára a közgyűlés megfélebbezte a főispán döntését.

A közgyűlés több jelentésként... után véget ért

A pápa a fasciszta kémek ellen

Az olasz kormány félhivatalosa támadja a Szentatyát

Rómából jelentik: A pápai állam és az olasz kormány közötti béke, úgy látszik, nem lesz tartós. A Szentatyá kedden fogadta az olasz katolikus ifjúsági egyesületek kiküldöttét és azok előtt beszédet tartott, amelynek ele nyilvánvalóan a fasiszta terror és kémrendszert ellen írdnyult. Így foghatja fel ezt a beszédet az olasz kormány is, amelynek hivatalos lapja, a *Giornale d'Italia* szokatlanul heves hangon kritizálja a pápa beszédét.

Az olasz katolikus ifjúsági egyesületek köldöttéhez intézett beszédében a pápa többek között a következőket mondta:

— Ismeretes mindenki előtt — és ezt félreérthetetlenül ki kell itt is mondani — hogy a katolikus ifjúságot a kémek és besúgók ezrei veszik körül.

Nem akarok ítéletet mondani azok fölött az intézmények fölött, amelyek a katolikus ifjúság mozgalmának kiképzésére besúgókat tartanak, azonban meg vagyok arról győződve, hogy a kiküldött kémek ezrei csak a legszörnyebbet és legjobbat láthatják nálunk. Szinte azt kellene kívánni, hogy bárha még többen kémkednének és még szigorúbb felügyeletet gyakorolnának felettünk.

Ha ugyan vigasz ez a katolikus ifjúság számára, azt is meg kell mondanunk, hogy

a papok és a püspökök, sőt a bíborosok működésére is kiterjed ez a kémrendszer.

Mi ezt a kémrendszeret is örömmel üdvözöljük, mert meg vagyunk győződve, hogy minél magasabbra merészelnék ezek a kémek feltekinteni, annál jobbakat tudnak jelenteni. A katolikus szervezetek nem egy tagja számára hátrányt jelent a polgári életben az a körülmény, hogy katolikus szervezetekhez tartozik. Ez a tény súlyos fájdalommal tölti el szívünket, mégis az vigasztal, hogy az a katolikus ifjúság, amely ilyen buzgó ellenőrzés tárgya, bizonyosan jelentékeny tényező.

A pápa ezután a vértanúság fokozatairól beszélt és szembesíltotta a vértanúsággal a mindennapi kötelesség elvégzésének mártírúmat. Ezek közül a mártírok közül nem szabad hiányozni a katolikus ifjúság vértanúinak sem.

A fasiszta vezetés körében a pápa beszédét úgy fogják fel, mint harci riadót a fasiszta ellen, amely nem hajlandó megtérni vagy elismerni semmiféle más szervezetet.

Ki őrzi az osztrák Heimwehr fegyvereit?

Szocialista interpelláció a nemzeti tanács ülésén

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács megkezdte szeptember 15-én az őszi ülészakát. A napirenden az állami számadások tárgyalása szerepelt, amelyhez a szocialisták nevében dr. Deutsch szolt hozzá, aki felvilágosítást kért arról, hogy mennyi állami pénz költötték el 1928 október 7-ikére, amikor tudvalevőleg a Heimwehrnek wienneustadi felvonulása volt. Azt kérdezte továbbá a szocialista szónok, hogy igaz-e az, hogy a Heimwehr fegyverei a bécsi rendőrség raktárában vannak. Kijelentette, hogy az osztrák szocialista párt az alkotmány minden erőszakos megváltoztatásával szembeáll. Utalt arra, hogy a Reichspost keddi száma a nemzetgyűlés megnyitása napján cikket közöl, amely szerint az alkotmány értelmében rendkívüli viszonyok esetén a parlament székhelyét Bécsből át lehet helyezni. Kijelentette, hogy a szocialisták nem félnek a parlament áthelyezésétől sem, mert bárhova kerül a parlament, találnak elég embert, aki sikrásszal a demokrácia és az alkotmány mellett.

A szociáldemokrata szónok beszédére Schumy miniszter, helyettes kancellár nyomban válaszolt. Kijelentette, hogy az október 8-iki kiadások alacsonyabbak voltak, mint az a kár, ami előállhatott volna, ha nem sikerül a felvonulást lokalizálni. Tévesnek mondotta azt az állítást, hogy a bécsi rendőrség őrzi a Heimwehr fegyvereit. Elismerte, hogy a biztonsági rendőrség az utóbbi időben kielégítő felszerelést kapott, erre azonban szükség van nem azért, hogy a rendőrök lőjenek, hanem, hogy megvédjék a lakosságot minden tulpástól és attól, hogy az 1927 július 15-iki események megismétlődjenek.

A belső leszerelés — folytatta a helyetteskancellár — csak akkor lehetséges, ha minden csoport akarja a leszerelést és ebben önként közre is működik. Ez az idő még ma nincs itt, azonban belátható időn belül lehetséges lesz az erre szükséges légkört megteremteni. A mai állapot nem tartható fenn. Csapatok vannak felfegyverkezve s a legkisebb ok is elegendő, hogy a fegyverek eldördüljenek. Felhívta a lakosság minden rétegét, hogy mondjon le a fegyverkezésről. Gondoskodják maga is, hogy a normális állapotok helyreálljanak, mert az államban a nyugalomnak, a rendnek a megőrzése csak a hatóságokra tartozik és senki másra.

Ólmosbottal félholtra vertek egy szubotikai legényt

A verekedés áldozata két nap óta eszméletlenül fekszik a kórházban

A szüreti bálakkal együtt megkezdődtek Szubotlán a véres legényháborúk. Hétfőre virradó éjjel a Zorka műtrágyagyár palánkjai mellett folyt le a véres verekedés, amelynek áldozata lett egy Barabás Mihály nevű tizenhétéves szubotikai munkás, akit támadói életveszélyesen megsebesítettek.

Vasárnap este szüreti bál volt a Zorka-gyár közelében levő egyik korcsmában. Mint az ilyen külvárosi bálakon rendszerint történni szokott, a legények összeveszték egy lány miatt. A táncolók között ott volt Barabás Mihály, akire több legény haragudott és már a bálban megfenyegették, hogy megverik, ha rögtön el nem távozik. Barabás még egy darabig ott maradt, de félrevonult a mulatságtól, később pedig haza akart menni, de azok a legények, akik megfenyegették, időközben eltűntek a korcsmából és Barabás biztosra vette, hogy valahol várják. A fiatalember többek előtt hangoztatta, hogy nem mer elindulni, mert attól tart, hogy haragosai lesnek rá. Hajnali két óra lehetett, amikor a fiatalember mégis részánta magát arra, hogy hazamenjen. Kilépett a korcsmából, de alig haladt száz lépéssnyire, amikor a Zorka-gyár palánkjai mellől előugrott több alak, szó nélkül nekiesetek és valamilyen tompa nehéz tárggyal, valószínűleg ólmosbottal, leütötték. A támadók ezután az éj leple alatt eltűntek, Barabás pedig beszakított fejével, borzalmasan összeverte, ott maradt az árok partján, ahol a verekedés lefolyt.

Már hajnalodott, amikor a járókelők rátaláltak a nagy vértócsában eszméletlenül heverő fiatalemberre. Értesítették a rendőrséget, ahonnan Miatov Tosa rendőrkapitány több detektívvel azonnal a helyszínre sietett és kivonultak a mentők is. A helyszíni szemle alkalmával megállapították, hogy a tettesek az árokban rejtőzködtek és cigarettázva várták áldozatukat. Azon a helyen, ahol a csata lefolyt, a föld fel volt szakgatva és látszott, hogy Barabás elkeseredetten védekezett a túlérővel szemben. A fiatalembert beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy feje a tarkó felett két-három helyen be van zuva és a teste tele van tópa ütések és rugások nyomával. A sebesültet, aki eszméletlen volt, bekötötték és értesítették a Halasi szülőket lakó édestanyját.

Barabás Mihály hétfőn egész nap eszméletlenül fektet a kórházi ágyon. Az ágya mellett sírva áll az anyja, aki kérdésünkre elmondotta, hogy fia, aki csendes gyerek volt, vasárnap este nyolc óra tájban ment

el hazulról azzal, hogy elmegy a bálba. Reggelig nem jött haza, nyolc óra tájban pedig megkapta az értesítést, hogy fiát leütötték. A támadókat nem ismerik. Hétfőn a rendőrség többször érdeklődött a kórházban a fiatalember állapota felől. A korcsmában, ahol a bál lefolyt, csak homályos adatokat tudtak adni és most minden a sebesült legény vallomásától függ.

Barabás Mihály még kedden délután is eszmélet-

len volt. Mozdulatlanul fektet az ágyban és csak a lélekzete árulja el, hogy él. A fejére mért borzalmas ütéseket úgy látszik áttörték a koponyacsontot és attól tartanak, hogy az agyvelő is megsérült és ez okozza a kábultságot, amelyből minden orvosi beavatkozás ellenére sem tudták felkelteni.

A támadók kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Szerepeket vásárolnak a budapesti primadonnák

Hogyan kapott főszerepet Szilágyi Marcsa a Libavásárban?

Budapest színházi köreiből esztendő óta suttogják már, hogy gazdag barátokra támaszkodó művésznők szerepet vásárolnak és egyes színigazgatók kisebb-nagyobb — inkább nagyobb — sora vissza nem fizetett kölcsönökhöz primadonna-szerepeket árúsítanak. — Azt eddig még nem lehet megállapítani, hogy ezekből a suttogásokból mennyi felel meg a valóságnak, most azonban az egyik bulvárlap, a Heti Ujság rendőrségi akták alapján nyilvánosságra hozott egy ilyen esetet, amelynek szereplői Beöthy László, a Belvárosi Színház volt igazgatója és Szilágyi Marcsa, az ismert pesti színésznő. A leleplezés összefüggésben áll azzal a bünvádi feljelentéssel, amelyet dr. Kandl Márton tett család és sikkasztás címen Beöthy László ellen. A feljelentés szerint — amint azt annak idején a Bácsmegyei Napló megírta — dr. Kandl ötezer pengőt adott Beöthy Lászlónak a »Libavásár« színházhoz való elvételére és írást vett az ötezer pengőről.

Ebben a Beöthy László által aláírt elismervényben pontosan az áll, hogy Beöthy kölcsönveszi az összeget, amelyet egy köteles visszafizetni, hogy a Libavásár minden előadása után ezerkétszáz pengő bevétel fölötti összeget azonnal köteles dr. Kandl számlájára egy általa megjelölt bankba befizetni.

A Libavásár lezajlott, a Beöthy-éra is megszűnt a Belvárosi Színházban, de az ötezer pengő törlesztésének nyoma sem volt. Előbb barátságos uton, szépséggel próbálták visszaszerezni Beöthytől a pénzt, amikor ez nem ment, utánanéztek a Libavásár bevételeinek és megállapították, hogy Beöthy többször ezerkétszáz pengőnél többet vett be, de kötelezettségét még

sem teljesítette. Erre megtették Beöthy ellen a feljelentést.

Bizonyára számított a feljelentő arra, hogy Beöthy László védekezni fog, — de a legmesszebbmenő számítás sem várhatta azt, ami a rendőrségen következett.

Beöthy rendőrségi kihallgatásánál nem akart semmit elismerni. Még arról sem akart tudni, hogy neki valami megállapodása lett volna az ötezer pengő körül és legnagyobb meglepetésre azt mondta, hogy az összeget nem is dr. Kandltól, hanem a Libavásár primadonnájától kapta...

A napokban a főkapitányságon kihallgatták Szilágyi Marcsa operett-primadonnát, aki erőlyesen megcáfolta a Beöthy vallomását. Ezzel azonban az ügy nem zárult le. Kihallgatták Halász Ferencet, a Belvárosi Színház volt igazgatóját, Beöthy helyettesét, aki kijelentette és erre eskü alatt is hajlandó vallomást tenni, hogy az ötezer pengő kölcsön nem dr. Kandl kölcsön, hanem azt Szilágyi Marcsa adta a színház direktorának rendelkezésére, hogy a Libavásár főszerepét ő játszassa. Az igazgató a leghatározottabban állítja, hogy Szilágyi Marcsa ezért az ötezer pengőért kapta a Libavásár fő női szerepét; ez csupán üzleti ügy a Belvárosi Színház és Szilágyi Marcsa operett primadonna között.

A feljelentő kezében ott van a Beöthy írása a kölcsönről. A másik oldalon van a gyanúsított Beöthy és helyettesének, Halász igazgatónak vallomása.

Művészi körökben most nagy érdeklődéssel várják, hogy a bíróság meg fogja-e állapítani a szerepvásár tényét.

Letartóztatták Kalcsics Iván noviszadi gabonaügynököt

A feljelentés szerint Kalcsics félmillió csalást és sikkasztást követett el

Noviszadról jelentik: Szenzációs letartóztatás történt Noviszadon. A rendőrség letartóztatta Kalcsics Iván volt osztrák vezérkari tisztet, noviszadi gabonaügynököt, ak a feljelentés szerint vajdasági és szlovéniai gabonakereskedőket mintegy félmillió dinár erejéig megkárosított.

Kalcsics Iván, aki Székesfehérváron született, néhány évvel ezelőtt Szomborban telepedett le, ahol egy nagyobb gabonakereskedő cégnél nyert alkalmazást, mint cégvezető. A szombori törvényszékben már jónéhány évvel ezelőtt kisebb szabadságvesztésre ítélték Kalcsicsot az egyik gabonakereskedő kárára elkövetett sikkasztás miatt. 1924-ben, amikor a szombori termény-tőzsde megalakult, hites tőzsdéigényőki koncessziót nyert és egészen a múlt év áprilisáig Szomborban működött, mint az ottani tőzsde koncesszionált ügynöke. Április végén Kalcsics elköltözött Szomborból és egy tekintélyes noviszadi gabonaügynökség birtágja lett. Fár hónappal később azonban innen is kilépett és önállóan kezdett dolgozni.

Az ügynök hirdetésekkel tett közzé több lapban és rendkívül olcsó áron búzát, tengerit és zabot kínált eladásra. Egyidejűleg személyesen is utazgatott szerte az országban és különösen Szlovéniában kötött sok üzletet. A vevőnél mindenütt mint gazdag noviszadi gabonakereskedő mutatkozott be és a piaci ár alatt kínált gabonát, minden egyes esetben megjegyezve, hogy az árut csak azért tudja ilyen olcsón adni, mert a megszerezte termelőknél sürgős szükségük van a pénzre. Mindenütt kijelentette, hogy árut csak készpénzfizetés ellenében adhat. A kötésekre nagyobb előlegeket, sőt több esetben az áru teljes ellenértékének megfelelő összegeket vett fel, de a lekötött mennyiségnek mindig csak kis hányadát, vagy legjobban esetben a felét szállította le. A hátralékos szállítással való késedelmeskedést a türelmetlenkedő vevők előtt vagyonhiánnyal indokolta és kiltatásba helyezte, hogy rövidesen leszállítja a hátralékokat is. Miután azonban a beigért szállítások egyre később, Kalcsics egyik vevője, egy Omk nevű ljubljana gabonakereskedő megunt a várakozást és személyesen jött le Noviszadra, hogy a vásárolt gabona szállítását Kalcsicsnál megsürgesse. Onik megjelent Kalcsics volt társánál, akitől a legnagyobb megdöbbenéssel értesült arról, hogy az ügynök már hónapokkal ezelőtt kilépett a cégtől, amelynek nevében

Szlovéniában és másutt az üzleteket kötötte.

A kereskedő ekkor kutatni kezdett Kalcsics után és megtudta, hogy már hosszabb idő óta nem is tartózkodik Noviszadon. Onik erre család és sikkasztás miatt feljelentést tett Kalcsics Iván ellen a noviszadi rendőrségen, amely az ügyben nyomban széleskörű nyomozást indított. A rendőrség gyanuja az volt, hogy Kalcsics valamiképpen tudomást szerzett a készülő feljelentésről és megsebesítette a városból. Házkutatást tartottak az ügynök Gajeva utcai lakásán és ezalkalommal lefoglalták Kalcsics egész üzleti levelezését, továbbá találtak egy közel ezeroldalas naplót, amelybe az ügynök a legapróbb részletekig bejegyezte dolgait és pontosan feljegyezte azokat a horribilis kártvayesztéseket, amelyek az utóbbi időben érték.

A napló adataiból kitűnt, hogy az ügynök esténként husz-harminc, sőt száz ezer dináros összegeket vesztett kártyán. A rendőrség a házkutatás eredménye alapján elhatározta, hogy elrendeli Kalcsics kőfőzését, de alig mentek szét az ország minden tájára felé a noviszadi rendőrség táviratai, a mit sem sejtő ügynök, aki időközben visszaérkezett Noviszadra, megjelent a rendőrség utlevélhivatalában, ahol utlevélnek sürgős meghosszabbítását kérte. Az utlevélügy iratall véleményezés végett a bünyüi osztályra kerültek, ahol rögtön intézkedtek Kalcsics őrizetbe vételéről.

A rendőrségen haladéktalanul megkezdtek Kalcsics kihallgatását, amely több órát vett igénybe. Az ügynök az elkövetett bűncselekményeket vonakodás nélkül beismerte és kijelentette, hogy több, mint félmillió dinárra rug az az összeg, amellyel szlovéniai és vajdasági gabonakereskedőket megkárosított. Kihallgatása során elmondotta, hogy a sikkasztott pénz nagyszámú részével néhány héttel Montecarloba utazott és a játékkaszinóban próbált szerencsét. Ez a kísérlete is balul ütött ki és a ruletten minden megmaradt pénzét, mintegy százhuszezer dinárt, elvesztette.

Kalcsics Iván letartóztatása úgy Noviszadon, mint Szomborban nagy feltűnést keltett.

Legjobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

Jövő évre halasztották a flottaleszerelési konferenciát

Macdonald amerikai látogatása csak az angol kormány jóakarátának lesz a kifejezése

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök külsőállású amerikai utazásáról a hivatalos angol rádiószolgálat hosszabb közleményt bocsátott ki, amely a flottaleszerelési tárgyalásokról közelebbi adatokat tartalmaz. A jelentés úgy szól, hogy Macdonald miniszterelnök látogatásának a Fehér Házban nincs más célja, mint a brit kormány jó szándékát kifejezésre juttatni, de

maga a flottaleszerelés nem lesz tárgya ennek az első megbeszélésnek.

Az utolsó nézeteltérések, amelyek Anglia és az Egyesült Államok között fennállanak, először az öt tengeri hatalom londoni konferenciáján fognak szóba kerülni és ezt a konferenciát végleg 1930. januárjára

tozódik ki. A londoni flottaleszerelési konferencia pótolni fogja azt a konferenciát, amelyet Washingtonban annak idején 1931-re határoztak el.

Az öt tengeri hatalom londoni konferenciáján tárgyalásra fog kerülni a flottaleszerelési probléma teljes egészében.

tehát a nagy csatahajók további korlátozásának kérdése is.

Angol részről remélik, hogy a londoni megbeszélések befejezése után annyira tisztázódnak a nézetek, hogy az egész szerelési kérdést, nemcsak a flottaleszerelést, hanem a szárazföldi haderők csökkentését is rá lehet bízni a szerelési előkészítő bizottságra.

A szuboticiai főgimnázium az ország legnagyobb középiskolája

37 osztálya és 1350 tanulója van

A szuboticiai főgimnáziumban, mint jelentették, hétfőn megkezdődött a tanítás. A rendes beiratkozások már véget értek és ezentúl már csak külön miniszteri engedéllyel vesznek fel újabb növendékeket a tanintézetbe.

A szuboticiai főgimnáziumba a szerb-horvát és magyar tagozatokra összesen ezerháromszázötven tanuló iratkozott be, ami rekordszám és azt bizonyítja, hogy a szuboticiai főgimnázium az ország legnagyobb gimnáziuma, mert a beogradi és zagrebi gimnáziumok tanulóinak száma sem haladja meg az ezret.

A *Dácsmegyei Napló* munkatársa felkereste Sztajics Váza főgimnáziumi igazgatót, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette a tanév megnyitása alkalmából:

— A gimnázium tanulóinak száma sokkal nagyobb, mint az elmúlt évben volt, főleg azért, mert az idén a megszüntetett szentlői főgimnázium négy felső osztályának tanulóit is a szuboticiai gimnáziumba iratkoztak be. Szentlőtől négy kiegészítő osztályt kapunk, sőt ennél is többet, mert a négy felső osztály tanulóinak maximuma száznegyvenben van megállapítva, míg Szentlőtől százötven tanuló iratkozott be a szuboticiai felsőbb osztályokba.

— A felsőbb osztályokban igen sok a leánytanuló, úgyhogy a szuboticiai alsóleánygimnáziumot főgimnáziummá lehetne átszervezni, mert meg van a négy felső osztályhoz szükséges létszám is. Csak a harmadik és negyedik osztályú tanulók száma csökkent. Míg az elmúlt évben mindkét évfolyamból három-három

osztály volt, addig ebben a tanévben csak két-két osztályt nyitottunk.

— A főgimnázium igazgatósága most készítette el az osztálybeosztást is. A szuboticiai gimnáziumnak harminchét osztálya van és ennek folytán nehézségek merültek fel a helyiségek miatt, mert csak harminchat tanterem áll rendelkezésünkre a gimnázium épületében.

Nagy nehézségek merültek fel — folytatta nyilatkozatát Sztajics igazgató — a szentlői és bánai diákok iskoláztatása körül. Ezek a diákok ugyanis Szentlőn, Csókán és Pótszkliszvetnikolán laknak és vonaton járnak be naponta Szuboticiára. Kedden a tanítás második napján például a szentlői vonat negyven percet késett és így a tanulók már a második napon elvesztették egy órát. Ezek szerint rossz auspiciumok között kezdődik a tanév és rossz kilátások vannak előre, ha a vonatok nagy késéssel érkeznek Szuboticiára. Én közltem a szülőkkel, hogy a vidéki diákok utazása igen körülményes lesz és ez semmiestre sem fog használni nekik. A fiatal, tízennyeg-tízennyolc éves gyerekekre nemcsak egészségileg, hanem erkölcsileg is kihatással lesz a mindennapos utaztatás. Így ha a helyzet hamarosan nem változik, akkor nem marad más hátra, minthogy egy napközi otthont létesítsünk a vidéki diákok részére, ahol megfelelő pedagógiai felügyelet alatt lesznek és ahol meleg ebédet fognak kapni. Ezt az otthont lehetőleg úgy fogjuk megvalósítani, hogy naponta néhány dinárnál ne kerüljön többre a szülőknél. Ha az ügy aktuális lesz, érintkezésbe lépnek a helybeli jótékonyági egyesületekkel.

A zsednikai robbanás áldozatai

Látogatás a sebesültek betegágyánál

A zsednikai robbanási katasztrófa tizenkilenc sebesültjét ápolják a szuboticiai közkórház sebészeti osztályán. Tizenkilenc ágy sorakozik egymás mellett, tizenkilenc fekete tábla emelkedik az ágyak felett és tizenkilenc befásított, eltorzult szerencsétlen ember irítottató sóhajait veri vissza a magas mennyezet. Ilyen tömegszerencsétlenség évtizedek óta nem történt Szubotica környékén. A sebesültek elhelyezése okozta a legnagyobb gondot a kórház vezetőségének és végre is úgy oldották meg a kérdést, hogy a régebbi, könnyebb ápolókat eltelepítették egy másik terembe és helyet csináltak azoknak a szerencsétleneknek, akik Zsedniken ott álltak az égő benzín és a még irtozatosabb sósav zuhatagában.

A sebészet emeleti nagyterme volt eddig a kórház legcsendesebb osztálya. Látogató csak néha jött és ember alig járt a csendes, homályos folyosókon. Most a feljárnál síró asszonycsoport áll. Fejkendős telepes asszonyok beszélgetnek halkán a katasztrófáról. Fel-fel csuklik a zokogás, mikor az egyik az uráról beszél:

— Kértem ne menjen oda, de ő csak ment, levette az ünneplő kabátját és mikor a robbanás megtörtént, nem volt a hátán bőr. Legalább a kabátot nem vetette volna le, nem lett volna talán olyan nagy a sebh.

Bent a teremben döbbenetes a kép. A fehér, sárga kötés alól ijesztő arcok néznek rám, a sebesültek közül őt nem lát, a szemükbe csapódott a láng, leperzselt a szemöldöküket és leégte a bőrt. Sebes, vérszemejű és felmárt szájából ijesztően vigyorognak ki a fogak:

Tejet — sóhajtott az egyik sebesült.

A felesége szikár orngorai asszony mindig ott

van mellette. Gyorsan a sebesült szájához emeli a poharat és megitatja. A sebesült, aki fekszik és lélekezik, nem tudja milyen az arca, csak fáj neki. Az asszony azonban mélységes szomorúsággal néz az eltorzult formátlan, megpörkölt arcba és szeméből ki-csordulnak az irtozó könnyei.

Jón az orvos. Fiatal és gyors. Mindenkihez van egy-egy szava. Az asszony odahajol hozzá és halkán kérdezi:

— Doktor ur, hát örökre ilyen marad az arca?

— Dehogy, majd meggyógyul — feleli az orvos.

— Azért, mert különben inkább sose gyógyuljon meg. Így egy szörny.

Szörny. A szőke hajusz borrel együtt levált. A háta csupa hólyag, nem bír rajta feküdni és már két napja ülve alszik. A sarokban fekszik a szuboticiai fűtő. Alig van rajta ép bőr, mozdulni se tud és még nem nyerte vissza az eszméletét.

*

Minden ágynál síró asszonyok. A sebesült telepesek hősiességéről azonban legendákat mesélnek. Fel se szisszentek a hegyi emberek, amikor lefejtették égett testükről a ruha foszlányait. Egyiknek a karja a tövéig tele van sebekkel. Mikor bekötötték, le kellett venni az újráról a karikagyűrűt. Lejött vele a köröm és a bőr is.

A robbanás borzalmaságát azonban azok a ruhadarabok mutatják leginkább, amelyeket a sebesültekről leszedtek. Vsteg szolgálókat kabátokat mart át a láng és a sav, a sapkákból csak a bőrreszek maradtak, a többi a hajjal együtt elperzselődött az égő pokolban. Ahová olaj, benzín, vagy sav ért, ott minden elpusztult.

A sebesültek között van olyan, akinek az arca

ép maradt, két karja megperzselődött, a lábszárán végigfolyt a benzín — ez most boldog. Lát és hall,...

Horvát István a robbanás pillanatát így írta le:

A kis szivattyú már működött és a vagon belsejébe lövelte a vizet. Én ebbe a szivattyúba hordtam a vizet a távol lévő házakból. Kétszer fordultam meg és ha egy percet kések, semmi bajom nem történik. Szaladtam a vödörrel és én se és mások se gondoltak arra, hogy robbanás lesz. A vödör vizet a vagonra lödítöttem és megfordultam, hogy a másik vödört felvegyem. Ez volt a szerencsém. Hátal álltam, amikor csattant valami és a vagonból úgy lőtt a tűz, mint a harcéri lángszórókból. Fujt, mint a vihar és engem lecsapott a földre. Az arcomra buktam és hasoncsuszva másztam. Éreztem, hogy a hátamon éget valami, a lábamszára is fáj, de én csak másztam, többre nem emlékszem, elvesztettem eszméletemet és itt a kórházban tértem magamhoz. Most nagyon fáj a lábam és a karom, de mégis örülök, hogy az arcomnak nem lett semmi baja.

— Nem tudták mi van a vagonban?

— Nem, senki se tudta. Belelátni pedig nem lehetett, mert magas volt a fala.

— Égett a kocsi, mikor befutott az állomásra?

— Igen, már utközben kigyulladhatott, talán Zobnaticánál. A fékező észre is vette és a nyílt pályán hagyta azokat a vagonokat, amelyek az égő vagon után következtek. Csak négy kocsi volt a mozdony mögött, amikor befutott az állomásra.

Az ágy mellett a padlón ott hevernek a szerencsétlen ember ruhái. A nadrág szára hlányzik, a kabát közepén lyuk van, a kabát ujjai eltűntek.

A gomblyukban azonban még ott van egy hervadt mezei virág.

*

Az ápolónővérek és az orvosok emberfeletti munkát végeznek. A halk, kedves apácák fürgén sietnek egyik ágytól, a másikig. Érdeklődnek, vizsgáltnak, segítenek, megigazítják a beteg feje alatt a párnát, megerősítik a meglazult kötelet, jószág és sok szeretet sugárik minden mozdulatukból és nem riasztja őket meg a sok szivettető jaj és a sok fájdalomosan torz emberarc.

Egyháztól két ágyon négy kisfiú fekszik. Ők a szerencsétlenség könnyebb sebesültjei. *Damjanovic* Dragán harmadik gimnázistának mind a két keze könyökig be van kötve.

— *Te hogy kerültél oda?* — kérdezem a kis diáktól, aki cukrot és csokoládét majszol.

— Néztem — feleli vidáman, mint ha semmi baja so lenne.

— *Messze dűltél?*

— *Ötven méternyire a vagontól.* Egyszerre csak nagy láng csapott fel és ránk hullt, mintha a magasból jönné.

Mutatja gyűrött kis mielsapkáját, amelynek a tejeje átéget, de a bélést nem tudta elpusztítani a tűz. A kis *Dragan*nak így csak a haja perzselődött meg.

Az öccse *Damjanovic* Bránko súlyosabban megsebesült: fejét, két kezét, lábát és nyakát öntötte el ropuló tüzes benzinnel.

A kis *Dragán* hirtelen odafordult az apjához, aki állandóan itt van mellette.

— Ugy-e, ma hétfőn van?

— Igen — feleli az apja.

— *És én már az első nap hiányzom az iskolából* — mondja szomorúan a kisgyerek.

Tetszett az asszony — megölte a férjét

Egy huszéves legény agyonvert egy vasuti őrt, akinek felesége nem akarta meghallgatni

Szremszkamitrovicáról jelentik: A mitrovicai törvényszéken kedden tárgyalta *Sztojanac* Lázár rigyicai származású huszéves legény bűnügyét. *Sztojanac* ellen gyilkosság miatt indult eljárás, mert ez év június 5-ikén orvul meggyilkolta *Magocs* Szeván vasuti őrt. Magocs az őrház előtti padon ült, amikor *Sztojanac* megtámadta és egy baltával hátulról kettészelte a fejét. *Sztojanac* a gyilkosság után önként jelentkezett a csendőrségen.

A tárgyaláson a vádlott elmondotta, hogy a gyilkosságot bosszúból követte el. Udvarolt *Magocs* feleségének, de az asszony nem hallgatta meg, hanem *bepanaszolta* férjének, aki emiatt felelősségre is vonta *Bosszantotta* a dolog, mert tudta, hogy *Magocs* másokkal viszonyt folytat. Az asszony tartott is attól, hogy leleplezi férje előtt és ezért férjét állandóan uszította ellene, hogy harag keletkezzék közöttük. Egy alkalommal azt mondta férjének, hogy ő ellopott száz dinárt az őrházból, mire *Magocs* megfenyegette, hogy ha még egyszer az őrházhoz jön, leszámol vele. Emiatti elkeseredésében határozta el magát a gyilkosságra.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után a vádlottat huszévi fegyházra ítélte és elmarasztalta a költségek megfizetésében

JAJ A TEHETSÉGTELENEKNEK!

KÉPESSÉGVIZSGÁLÓ LABORATÓRIUM, AHOL MINDENKINEK
A SZEMÉBE MONDJÁK AZ IGAZT

A modern technika korszakában nem szabad semmiben se csudálkoznunk. Amikor ötvenzéves öreg repülő épülnek, távbalató és halló készülékek, mért lenne különösebb meglepetés a tehetségvizsgáló gép? Hogy nem csak a tárgyak és dolgok mögött, de a lélek tiúkos kazamataiba is belátnak már?

Alig két hete, hogy Budapestben megkezdte működését a »Képességvizsgáló állomás.« Az ipari pályára induló fiatalember, mielőtt mesterséget választana magának, előbb itt állja ki a próbát a különböző boszorkányos masinák erejében, amelyek mind öt kémlelik, vizsgálják a szívét, a tüdejét, erejét, bátorságát, frissességét és a szemértékét. Nincs az a versenyparipa, amely tüzetesebb szemlének lenne alávetve. És csak amikor már keresztyültséget az összes stációján, állítják ki róla a bizonyítványt: boldogulni fog az életben...

Drótozni, fózni...

Nem, arról szó sincs, hogy drótostótokat is ki képeznének. De a drót is szerepet játszik a tehetségmérő konziliumokon. A tanteremben heten ülnek, hét ifjú és valljuk be: drukkoló tanoncjelölt, akik valóság-gal ceterának a félelemtől. Ki tudja milyen rémségek várnak itt rájuk? Az egyik balga óvatosan megkérde:

— Kérem, fájni fog?

Megnyugtatójak és mikor látja a mosolygó arcokat, mentegetőzve magyarázza:

— Az ojtáznál is azt mondották, hogy semmi és mégis...

A tanterem egy nagy műhelyhez hasonlít. Szerzők hevernek szanaszét, üllő, kalapács, harapófók, fűrész, ráspoló. Fehérköpenyes munkavezető — olyan mintha orvos volna — drótszájakat cszogtat szét a kis síhederek között. Kézgyűgyességéből fognak vizsgálni.

— Rajta!

A drótokból hullámvonalakat kell formálni, egyforma hullámokat és váltakozó hullámokat. Aztán kör, sziv és lantálaku formákat. Levizsgáztatják még őket lakatos, bádogos és szemes munkákkal.

— Nos, vizsgáld meg nekem ezt az elrontott zárat — adja oda a munkavezető a rossz lakatot az egyik lakatos jelöltnek, aki buzgón hajol föléje. Csakhamar eredményt produkál: a kulcs forog a zárbal!

Mi ez egy ilyen vén betörőnek — sugja mellette egy kis csibész.

Általában: a gépekkel és zárral való babra munka szemmel láthatóan tetszik a kölyköknek. Annál jobban fájnak az »elméleti« vizsgáktól. Csupán egy vézna kis fiúcska nem boldogul sehogyse. Matrózruhá, fekete hajó gyerekek, a szülei hivatalnokok, nem tudják taníttatni, inasnak akarják adni, de előbb elküldték ide, hogy állapítsák meg mihez van tehetsége. A munkavezető megsajnálja:

— Kár erőlködnöd fiam, nem értesz te ezekhez a dolgokhoz!

A kicsi elpityvedik.

— Bácsi kérem...

— Milyen iskolát végeztél?

— Két gimnáziumot.

— Elbuktunk, mi?

Büszkén húzza ki magát:

— Nem buktam én el! Tiszta jeles volt a bizonyítványom!

— Hát lakatos az aligba lesz belőled... — mondja a tanár — inkább iratkozzál be szépen a harmadik gimnáziumba... és megígéri a kicsinek, hogy beszélni fog a szüleiével.

Aki rokkánásra hajlamos...

Ezt is megtudják állapítani. Ilyen fiatal korban! Alig tizenhárom éves, erős, jótáplált fickó. De az orvosi vizsgálat kideríti, hogy az apja nem egészséges, hogy az anyjának szívujaja volt, hogy öröklött gyengeségekben szenved.

— Harmencöt éves korára munkaképtelen leszel — így szól a szentencia — de legalább is csökken: erővel képes csak dolgozni.

Szegény kis fiú, csak bámul, pislog és nem érti, hogy tudják ezt ezek az urak, róla, aki még alig cseperedett és ugynevezett »nagy reményekkel« startol az életnek...

Rokkánásra hajlamos... Szerencse, hogy nem érte... csak hallja...

»Elméletben könnyű...«

— Mit csinálisz, ha autóvezetés közben az egyik saroknál hirtelen két másik kocsi rohan feléd és már nincs idő kitérni?

A nebulók török a kobakjukat. Az egyik óvatosan megjegyzi:

— Lefékeztek.

A másik rátröföl:

— Közibük hajtok és elsurranok a kettő között.

De a legjobbakat a kis pöttöm szőke inaska mondta:

— Lekapom a fejem, mert ugyis karambol lesz belőlem!

A tanár lehurrogja őket és elmagyarázza:

— Nem szabad, nekivágni túlkölés nélkül. Ha pedig az autó vagy villamos fordul ki túlkölés és cseppet se nélkül, megállsz!

A gyerekek bólogatnak. Hja, persze! Csak az egyik jegyzi meg óvatosan:

— Könnyű ezt megcsinálni elméletben, de mikor az utcán rohan...

Egyébként soffitörésből gyakorlatilag is levizsgáztatják a jelölteket. Ravasz óraszerkezetek ellenőrzik az ujjon elkerület és a kocsivezetésre való rátermettségét. Egy asztalon többféle világító tábla, amely különböző színekben gyullad ki, valósággal cikázik. Minden színre más és más manővert kell végrehajtani a kis soffitörés: indítás, fékezés, kapaszkodás. Az óra a másodpercek ezredrészeit is mutatja és így kontrollálja, hogy mennyi idő alatt végezte mozdulatait a vizsgázó delikvens.

A matrózruhá uriflúcska közel tíz másodpercet késett.

— No ezalatt akár egy regimentet is legázolhatnál volna — jegyzi meg a tanár. És hozzáteszi: — hacsak nem kapsz egy deffektet...

Halálos elgázolás

A szőke gyerek viszont tulbuzgó. Még ki se mondja a parancsot, már is végrehajtja, persze néha homlokgyenyest más, mint amire utasították. A képzeletbeli

A MAHARADZSÁK ORSZÁGÁBAN

Maurice Dekobra uti élményei

(Egyedül jogosított magyar fordítás)

Jaipur városa csak a tizenharmadik század óta áll. A fejlődő város maharadzsaának Amber palotájában volt az udvartartásuk. Megkértem egy barátomat, hogy vezessen el oda.

Kaktuszokkal szegélyezett tizenkét kilométeres ut után, amelynek mentén kis imaházak álltak, elérünk két kopár hegy közti szoroshoz. A szoros hegykapu zárja el, kinaftalzerfőben, amelyre földkanyarulatokon lépcsőzetesen lehet feljutni. A hegyszoros lassan kiszélesedik és meredek hegysíkon, elszigeteltségében szemünkbe tűnik Amber palotája, mint egy neuraszthéniás mogul székhelye.

Elefánton megyünk és amikor célhoz érünk, az almahout lótrák segítségével lehoz bennünket az elefántól. Ime megérkezünk ebbe az elhagyatott, öreg palotába, amelyet a jaipuri nemzeti gárda egy osztálya véd, őszszakállu katonák, foltozott uniformisokban, de jól felfegyverkezve.

Amber palotájának egyik nevezetessége ezer és ezer domboru tükörrel díszített apró termek. A tükrök ölmoba vannak falgalva és színes gipszlenyomatokkal körülveve, amelyek a mór stílus kupolák alatt díszes motívumokat ábrázolnak. Ugy tűnik fel, mintha ezek az idő által már kikézdett tükrök keletlenül neznék az embert, mint ezer fantom fáradt szemét, amelyeket a betolakodottak kíváncsisága megzavart elmélyedésükben.

Engem sokkal inkább érdekelt a zenana, mint az egykori tükörkészítő fantáziája. Az embernek, ha be akar jutni a régi maharadzsa háremjébe, kiszáradt víztartályu belső udvarokon kell keresztül mennie, függő és csigaalaku folyosókon mázskalni, magas falakkal bezárt hatalmas galériákon átvergődni, amelyeken itt is, ott is lyukak vannak a levegő részére. Mily szörnyű börtön! És mily kevéssé irigylésemelő annak a három vagy négyszáz nőnek a sorsa, akik egész életükre arra voltak kárhoztatva, hogy e barátságatlan vidéken, vadakkal körülveve, törökkel felfegyverzett örök között személték a város falait. A kiválasztott szobáin méhkasszerű kis nyílás volt, a fal kövei-be épített válaszfallal, hogy a fogolyok tartott nők láthassanak valamit a külvilágból, anélkül hogy élő ember tekintete valaha is érnie őket. Modern foglyaink bizonyára irnának az Emberi Jogok Ligájának, ha itt kellene nekik a zenanában büntetésüket kitölteni. Áhítatos csendben megyek el egy csapóajtó mellett, amelyen át a vár ura eltüntette azokat a szeretőt, akik nem tetszettek neki.

*

A nap már lenyugvóban volt, amikor a Belvedere-érem, e paradicsom koronájához, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a szomszédos hegyláncokra. Szürkés-kék homály borult a hegyszorosra, Mars, a csillagok hirnőke már ragyogott. A szépséges razspuit nőre gondoltam, akiket szülőhelyükről hoztak ide és akik itt sóhajtoztak vagy a csillagképeknek énekelték bánatuk fájdalmas dallamát.

Egy oszlopos kis udvarban nyolcszögű medence mohos márványa és kőből faragott poros lóuszai voltak láthatók. A tovarohanó századok itt hagyták ezen a kis kertben az idők nyomait, ahol valamikor a

autót legalább ötszázkilométeres sebességgel hajtja.

— Hiszen te végigkaszaboltad a várost — szól rá a munkavezető — legalább huszonöt halálos elgázolás terhelte eddig a lelkiismereteket!

De a fú mosolyog, cseppet sem látszik megijedve.

— Jó soffitör lesz belőled — hangzik a szentencia.

Számológép méri a kéz gyorsaságát is, a szorító erejét dinométer ellenőrzi. Az uccákon látni ilyen automatákat, amelyek a virtuskodó kedvű emberek legkedvesebb játékszerét, akár a pofozó- és a boxológépeket.

— Neked két balkezsed van — mondja kétségbeesetten az egyiknek a tanár.

Mert a balkezességét is megállapítják. Ezeket az apparátusokat nem lehet becsapni, vagy megvesztegetni. Könyörtelenül lelepleznek mindenkit. (Nem ártana idehoznai néhány közfunkcionáriust és megvizsgáltatni az állítólagos jobbkezüket...)

A szemértékét is hitelesítik. Egy körülbelül huszonöt centiméter hosszú vonal közepét kell eltálatni. A gép aztán jelzi, hogy mennyit tévedett a delikvens. Egy tükröz szerkezet a kéz biztonságát állapítja meg. A reszkető kéz bizony ritkán talál a falon lévő céltábla közepébe.

Mintha csak egy elvarázsolt kastélyban lennénk. Vagy Karinthi »Büvös karosszékre« kell gondolnunk, amely könyörtelenül kimondhatja mindenkivel az igazat. Itt is úgy van. Megmondják rólad: tanulhatsz, avagy untaughatsz vagy-e az életben? És lebeszélnek arról, hogy lakatosnak menj, ha más pályára találnak alkalmasnak. A hivatalnokokat is megvizsgálják és közlik velük, hogy alkalmasak-e a bankszakmára?

Kár, hogy a bankigazgatókat nem vetik ilven vizsgál alá. Vagy az írkat, festőket, színészeket, kereskedőket... Mennyi felesleges csalódástól kímélnének meg embereket!

(—)

dók dolce far niente-jét. Lelki szeméimmel láttam őket a tiszta víz előtt lehajolni, szórakozva, gyerekesen, mint amikor szelidített fehér galamb próbálgatja szárnyait. Elképzeltem tétlen, cél nélküli, állatias életüket. Mint csinos szereimi játékszerök örökös nevetésre és mosolygásra vannak itélve, meg féltékenységük elakargatására és a vasfegyelem betartására, amely a bársnyos zenanában uralkodik. Hacsak nem tűnök el egy szép hamuszürkés estén. Csendes halál, amiről a maharadzsa szeretői csak halkán mernek beszélni. De hát igazán boldogtalank voltak?

A mai maharadzsa női épugy élnek a zenana uralma alatt, mint elődek. Már nem tűnök el a fatális csapóajtókon át, mivel az erkölcsök megjavultak és már nem utánozzák azt a muzulmán uralkodót, aki az öt bosszantó nő lábánál fogva, fejfel lefelé felakasztotta és kettéhasította, mint egy vágóborjút. Ha azonban hozzáférhetetlen lakhelyükről mégis kimennek, kocsiukba vannak zárva, amelyek guruló koporsókhöz hasonlítanak.

Emlékszem többek között egy a zenanából kiszabadult bengáli hölgyre, aki elég furesán hasonlított össze az elzárt hindu nőket a mozgékony európai nőkkel:

— Kavicsok és bugó csigák!

*

Átmenet nélkül leszállt az este. A domb oldalán fekvő faluház ére, rozoga templom előtt megyünk el. A teraszon gongot ütögetve hívja a pap imára hívőt. Pentebb, a hegy violás felárnyában, egy másik templom előtt halvány fény világít és távoli hang fel az első pap dallamára. Azután egy harmadik gonghang következik. Hallgatjuk e hármas lírániát, amit három szertartást végző, láthatatlan pap énekel.

Amikor visszautlunk az autóbá, a soffitör közli velünk, hogy a faluban valami tigrisről beszélnek, amely a környéken garázdálkodik. Megkérdezem barátomat, vajon soffitörjét nem biztatták-e fel, hogy idegen utasoknak, éjnek idején, kis háthorzongatást okozzon. Barátom azonban szememre hányja szkepticizmusomat és megnyugtató:

— Néha tíz-tizenöt mérföldre is lehet Jaipurtól tigriseket találni. A maharadzsa shikari-jai tudnának erről miégymást mesélni.

Három mérfölddel tovább, az ut szélén két foszforeszkáló, csillogó szemet látok. Meglököm barátom karját. Ez rám néz:

— Ah, ez csak egy fiatal buffaló... A csillagok világánál szeme golyójuk tengerzöld fényt kap, ami megtévesztí az embert.

Tehát mégsem volt tigris. Elég baj. Egy illúzióval kevesebb, amely az ut mangófaín át ellillant és elveszett a környező hegyekben.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről a könyvkedvezményekben

Conan Doyle pöre egy életfogytiglan elítélt fegyencsel

A világhírű író kiszabadította a börtönből a fegyencet, aki még a perköltséget sem akarja megfizetni

Londonból jelentik: Oscar Slater jó családból való tehetséges fiatalembert 1908-ban Glasgowban halálraítélték azon a címen, hogy meggyilkolta az anyósát.

A halálos ítéletet később életfogytiglani fegyházra változtatták át. Az ítélet óriási felháborodást keltett, mert egyáltalában nem voltak megdönthetetlen bizonyítékok Slater bűnössége mellett és mindenki Justizmordról beszélt. Tízennyolc évén át vezette a legelsőbb hadjáratot sir Arthur Conan Doyle a Slater-per revíziója mellett. Tavaly aztán sikerült elérnie a perújítást és az új tárgyaláson Slateret felmentették.

Slater kiszabadult a fegyházból és népszerű ember lett. Az angol kincstártól hater ezer font kártérítést kapott.

A lapok valóságilag verekedtek a cikkéért és emlékhatalmért. Előadássorozat megtartására is meghívták és mindenki róla beszél és mindenki igyekezett keresni a jutalmát. Emellett Slater perének terhelő tanúi ellen rágalmozási pereket indított és minden kilitása megvan rá, hogy ezektől is nagy kártérítést fog kapni.

Most azonban kivételesen Slater ellen is indítottak pert és a dolog pikantériája az, hogy

a felperes nem más, mint az ártatlanul elítélt ember megmentője: Conan Doyle.

Az író, akit tízennyolc évén át harcolt Slater szabadságáért, kétszázötven fontot követel védenekéért.

— Slater ügyvédje — mondotta nyilatkozatában a híres író — tavaly csak úgy volt hajlandó a perújítás vállalni a védelmet, ha még az eljárás megindulása előtt átadok neki költségei fedezésére ezer fontot. Én nyomban gyűjtést indítottam és társadalmi uton sikerült is hétszáz fontot összegyűjtenem. Maradt tehát háromezreszáz font, ezt habozás nélkül kiírtam a saját zsebemből. Mikor a per kedvező véget ért és Slater megkapta a hater ezer fontját az állampól, megkértem, hogy fizesse meg ezt a háromezreszáz fontot. Később ötven fontot elengedtem. Slater azonban érthetetlen és felháborító hálfátlansággal megtagadta a fizetést. Ezért dolgoztam érte tízennyolc évig, ezért tettem kockára egy időben a népszerűségemet, ezért írtam róla egy

könyvet, amelyen egy fillért nem kerestem.

Slater nem gyilkos, de talán rosszabb ennél: hálátlan kutya.

Természetes, hogy semmi jutalmat nem kértem és nem kérek tőle azért, amit tettem: de az a legkevésbé, hogy effektív költségeit megtérítse megmentőjének. Csak azzal tudom magyarázni Slater eljárását, hogy a sok szenvedés következtében elméje megháborodott.

A *Dell Mail* tudósítója az író nyilatkozata után felkereste Brightonban Oscar Slateret. A kiszabadult rab az előkeletű lüderhely egyike nagy szállodájában nyaral. Hatalmas havannaszivarral szájában fogadta az újságíró. Elmondotta neki, hogy egész nap strandol és golfzik és hogy még ez az élet sem tudja vele elfelejtetni a tízennyolc év szörnyűségeit.

— Nem akarok a per érdeméről nyilatkozni — mondotta. Csak annyit mondhatok, hogy én Conan Doylet mindig tiszteltem és most csúnyán megsértett engem. Nemrégiben ajándékot küldtem neki: egyik legkedvesebb, legrégibb emléktárgyam volt. Az ajándékot visszaküldte, emiatt a pénzügyi komplikáció miatt. Ez Ez nem volt szép tőle. Mikor a perújítás szóba került, egy lapról kétezer fontos ajánlatot kaptam az emlékirataimért. Nyomban írtam Conan Doyle-nak, hogy én akarom fizetni az ezer fontos perköltséget. Conan Doyle visszautasított, hogy erre nincs szükség, mert gyűjtés útján meg tudja szerezni a pénzt. Később azután Conan Doyle bejelentette, hogy a gyűjtés nem jól sikerült és valami pénzt kért tőlem. Az összegre már negyis emlékszem. Ugyanakkor egy okkultista könyvkiadó vállalat is felszólított, hogy fizessék kétszázötven fontot, mert kiadták rólam valami könyvet. Én azonban ezt a fizetést megtagadtam, mert senkit sem szólítottam fel, hogy rólam könyve írjon. Különben is Conan Doyle sokat keresett az ügyemen: nyolc cikket írt rólam skót lapokban s ezért négyszáz fontot kapott.

Én a pénzemet befektettem egy vállalkozásba. Hetekint visszakapok belőle bizonyos összeget tizenöt évén keresztül. Ha tizenöt évnél tovább találnék élni, nem lesz egy fillérem sem, koldus leszek. Nem tudok fizetni. Az egész angol közvélemény nagy érdeklődéssel várja a furcsa kártérítési per tárgyalását.

Elmegyógyintézetbe zárták Lőrincz Imrét

Az ügyészség az orvosi diagnózis után elejtette a vádat Mijatovics Szteván noviszadi soffőr gyilkosa ellen

Noviszadról jelentik: Lőrincz Imre, a soffőrgyilkos topolai fiatalember büntügyében érdekes fordulat történt. A noviszadi ügyészséghez megérkezett a beogradi elmeegógyintézet véleménye a gyilkos elmebeli állapotáról és a vélemény szerint Lőrincz Imre nem vonható felelősségre borsalmas tettéért.

A gyilkosság, amelynek áldozata Mijatovics Szteván noviszadi autótaxitulaídonos volt. — mint emlékeztetés — április 5-ikén történt a pasicevői országúton. A rimskisancevii vasúti állomás főnöke április 5-ikén este hét óra tájban telefonvonalon jelentette a noviszadi vasúti állomás szolgálattevő hivatalnokának, hogy a rimskisancevii-i vasúti állomástól háromezreszáz lépésnyire az országút mellett egy férfi holttestét találták. A noviszadi vasúti állomásról azonnal távoztatták a jelentést a rendőrségnek, ahonnan Vilóvdé Milán ügyeletes rendőrkapitány és dr. Cseremov György ügyeletes rendőrorvos szálltak ki nyomban a helyszínre. Dr. Cseremov György megvizsgálta a holttestet és megállapította, hogy nem szarancsétlenség, hanem hüntény történt. A holttest fején ugyanis löbés volt és a golyó kivezető nyílását a homlokon találták meg. Nyilvánvaló volt tehát, hogy a gyilkos hátulról végzett áldozatával. A rendőri bizottság a heállott sötétség miatt nem tudta tovább folytatni munkáját és ezért úgy intézkedett, hogy a holttestet szállítsák el Noviszadra. Itt a rendőrkapitány átkutatta a holttest ruháit és a zsebekben talált igazolói iratokból megállapította, hogy a meggyilkolt Mijatovics Szteván noviszadi autótaxitulaídonos. A zsebében találtak egy Browningot is, amelynek minden tölténye megvolt, azonkívül egy pénztárcát 130 dinár készpénzzel és egy arany gyűrűt. Minthogy Mijatovicsnak minden értéktárgyát megtalálták és csupán a kocsit hiányzott, az a feltevés alakult ki, hogy a gyilkos azért ölte meg áldozatát, mert így akart az autójához hozzájutni. A rendőrségen még az éjszaka folyamán több tanu jelentkezett, akik közül az egyik elmondotta, hogy hat óra tájban szállása közelében négy lövést hallott és amikor a lövésekre előjött, az országúton látott egy autót, amely körül egy férfi foglalatoskodott. Látta azután az is, hogy a férfi

beszáll a kocsiha és rövid idő múlva elindul Zsahali irányában. Több soffőr is jelenkezett, akik a gyilkosság után a szabályi országúton Noviszad felé igyekeztek és látták ezt az autót, amelyben felismerték a meggyilkolt Mijatovics tulajdonát. A rendőrség a legnagyobb apparátussal kezdte meg a nyomozást a gyilkos közrekerítésére.

A rendőrség tudomást szerzett arról, hogy a gyilkosság napján, délután öt órakor egy husz-huszonkét évesnek látszó fiatalember fogadta fel Mijatovicsot, hogy mászatra vigye Dubrovnikba. Több soffőr, aki jelen volt akkor, amikor Mijatovics utasával elindult, pontos személyleírást adott róla és ezzel nagyban megkönnyítették a rendőrség munkáját. A noviszadi rendőrség egész éjjel nyomozott és egy detektív még az éjjel illdörbözve vette a Steyer-kocsit, amelyet azonban nem sikerült utólag látni. Másnap reggel azután az elrabolt autót Szentán a Tisza-partján megtalálták. Egy szental mezei munkás, az Eugen-sziget mellett kora reggel egy nagy Steyer-kocsit fedezett fel, amelynek védő üveglapja át volt löve, azonkívül a kocsiin hatalmas vérfoltok voltak. A munkás jelentést tett a rendőrségnek, ahol ekkor még semmit sem tudtak a gyilkosságról. Időközben érkezett meg a noviszadi rendőrség jelentése, mire hamarosan elterjedt a gyilkosság híre. Egy kereskedő megjelent a rendőrségen és elmondotta, hogy az előző este tíz óra tájban kopogtattak az adal uton levő háza ablakán és amikor kinyitotta az abrakonát Lőrincz Imre topolai tizenkilenc éves mechanikust találta az ablak alatt, aki kérte, hogy engedjék be, mert uton volt és mielőtt tovább menne, pihenni szeretne. Amikor beengedték, látták, hogy nadragja csupa vér és hogy kalapján is nagy vérfoltok vannak. Megkérdezték tőle, hogy mitől származnak a vérfoltok, mire azt válaszolta, hogy autóján jött. Temerinél azonban egy árokba fordult a kocsija és esésközben eleredt az orra vére. Lőrincz másnap reggel kölesönkört ruhában eltávozott. A szental csendőrség ezen a nyomon tovább haladva, megtudta, hogy Lőrincz Szentáról Rigycára utazott, ahol nagybátyjánál, Lőrincz János gyógyszerésznél rejtőzött el, azzal a szándékkal, hogy

alkalomadtán Magyarországra szökik. Amikor tudomást szerzett arról, hogy a hatóságok őt gyanúsítják a gyilkossággal, meg akart szökni és már utra készült, amikor a csendőrtők benyitották a gyógyszerész lakásába s letartóztatták Lőrincet. A csendőrség a gyilkos autóját Noviszadra szállította, ahol azonnal megkezdtek a kihallgatását. Lőrinc bevallotta a gyilkosságot, de ennek indító okairól nem akart vallani és állandóan azt hangoztatta, hogy azért lötte le Mijatovicsot, mert neki volt a legszebb autója. A rendőrség a nyomozás befejezése után Lőrincet átadta az ügyészségnek.

A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája a csaknem három hónapig tartó vizsgálat alatt nem tudta megállapítani a gyilkosság indító okait, mert erre vonatkozólag Lőrinc vagy nem válaszolt, vagy pedig olyan válaszokat adott, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy Lőrinc nem beszámítható. Egyszer azt mondotta, hogy azért ölte meg Mijatovicsot, hogy elrabolja annak autóját és azon menyasszonyát egy lakatlan erdőbe vigye, mászszor pedig azt vallotta, hogy egy barátjával, akinek nevét nem akarja elárulni, elhatározta, hogy autóján egy lakatlan szigetre utaznak, ahol megtanulnak a madarak nyelvén.

A vizsgálóbíró végül is megbízta dr. Anna Dezső noviszadi és dr. Niketes Szilvko kamenical pszihológusokat, valamint dr. Sztanojevic Lázár beogradi egyetem tanárt, hogy vizsgálják meg a gyilkos elmeállapotát. Az orvosok pár heti megfigyelés után benyújtották a vizsgálóbírónak szakvéleményüket. Dr. Sztanojevic Lázár és dr. Anna Dezső azt javasolták, hogy Lőrincet szállítsák elmeegógyintézetbe.

A törvényszék vádtanácsa dr. Szekulics Milán védő kérelmére elhatározta, hogy Lőrinc Imrét megfigyelés végett beszállítatja a beogradi elmeegógyintézetbe. Tízennégy nappal ezelőtt Lőrincet beszállították Beogradba, ahol alapos megfigyelés alá vették.

Hétlőn érkezett meg Noviszadra a beogradi elmeegógyintézet átirata, amely közli, hogy Lőrinc Imre demencia precocoban szenved és így elkövetett tettéért nem lehet felelősségre vonni.

A beogradi elmeegógyintézet véleménye alapján dr. Miesin Márkó államügypész kedden elejtette a vádat Lőrinc ellen, aki a beogradi elmeegógyintézetben marad.

Csütörtökön kezdődik

a rogaskaszlatinai sakkverseny

Rubinstein és Maróczy is résztvesznek a versenyen

Zagreből jelentik: Hosszadalmas levelezés és tárgyalás után most véglegesen elkészült a rogaskaszlatinai első nemzetközi mesteri sakkverseny résztvevőinek listája. Biztos indulóként beneveztek: Canal Esteban a perui mester, a legfiatalabb nemzetközi mesterek egyike, aki a karlsbadi versenyen a győztes csoportban foglalt helyet és aki most Budapesten is jó pozíciót ért el; Flori Salamon csehszlovák amatőr-bajnok, a legújabb sakkfenomén, akinek ez az első nemzetközi mesteri tornája, de szenzációja volt a karlsbadi versenynek, ahol szabad játszmákban legyőzte ugyszólván valamennyi nagymestert és Aljechin világbaajnok is csak remit tudott vele szemben elérni. Dr. Geiger Hans osztrák amatőr-bajnok, aki az 1927. évi szemeringi versenyen tünt fel, szintén résztvesz a versenyen, azonkívül Grünfeld Ernst bécsi nagymester, dr. György Imre szubotical mester, az 1926. évi szubotical mesterképző torna szenzációs nyertese, Hönlinger Baldu osztrák mester, Joanovics Koszta mérnök, jugoszláv bajnok, König Imre kulai mérnök, a legtehetségesebb jugoszláv sakkzók egyike, aki az 1922. évi bécsi nemzetközi mestertornán tünt fel, Maróczy Géza magyar nagymester, aki Bogoljubovot Karlsbadban fényesen megmattolta, Pirc Vasja ljubljani mester, a fiatalabb jugoszláv sakkgeneráció egyik legfélteltetésesebb alakja, Przepiorka Dávid lengyel mester, Rozsics Koszta zagrebi mester, a jugoszláv sakkzövetség agilis főtitkára, Rubinstein Áron, Lengyelország nagymestere, aki husz év óta az összes nemzetközi tornákon mindig a favoritok között van és aki Karlsbadban negyedik lett huszonkét mester között. Sámisch Fritz Németország mestere, aki évek óta résztvesz minden nemzetközi mesteri tornán, szintén eljön a rogaskaszlatinai versenyre és legutóbb Karlsbadban arról lett híres, hogy simán legyőzte Capablancát. Dr. Singer Leó zagrebi mester és Takács Sándor Magyarország jónévi fiatal mestere zárják le a diszes névsort.

A verseny tizenöt napig fog tartani. A verseny csütörtökön, szeptember 19-ikén kezdődik, az ünnepélyes díjkiosztás pedig október 6-ikán lesz. Nyolc díj van kintűve 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 1500 és 1000 dinár összegben, míg a nem díjazott játékosok száz dinárt kapnak minden elért pont után. A versenyt mindennap délelőtt 9—1 és délután 3—7 óra között játszzák. Gondolkodási idő az első harminc húzásra két óra, minden további tizenöt húzásra egy óra. A verseny rendezője Kramer Emil maribori mester. Ha valamelyik benevezett játékos az utolsó percben lemondana, ő is résztvesz a versenyen. A verseny utolsó napján tartja egyébként rendező évi közgyűlést a jugoszláv sakkzövetség. A közgyűlésen résztvevők a vasuton ötven százalékos menetdíjkezdményben részesülnek.

Gróf Pyelik-Inna titokzatos régiségei

Külföldi muzeumok értéktárgyait is hamisi'otta a zagrebi diptichon ellopásával gyanúsított álg'óf

Zagrebból jelentik: A zagrebi székesegyház nagy-értékű diptichonjának titokzatos eltűnése ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. Az újság-közlemények nyomán nap-nap után sokan jelentkeznek, akik információkkal szolgálnak a bünténnyel gyanúsított *Maratovic* Márton *Alias gróf Pyelik-Inna* személyéről.

Elsősorban is sikerült megállapítani, hogy a birkapásztorból lett gróf nemcsak vezetéknevét, hanem keresztnevét is megváltoztatta. A szpliti kórházban tartott keresztelésen ugyanis a Márton nevet kapta és ezen a néven ismerik leginkább Szplitben, míg az előkelőbb hangzó *Mirkó* nevet csak zagrebi tartózkodása idején vette fel. *Maratovic* Márton már birkapásztor korába lopást követett el. Gazdájától, *Rabadan* kastel-luksicsi földbirtokostól százötven koronát lopott, amiért pár hónapi fogházra ítélték. 1917-ben nősült meg. Elvett egy nálánál sokkal idősebb csejédeányt, aki azonban munkájával szép összeget takarított meg és lehetővé tette *Maratovic* számára, hogy Szplitben rövidárkereskedést nyisson. 1929-ben válópert indított felesége ellen azzal az indoklással, hogy a nagy társadalmi és intelligenciabeli különbség miatt nem tud az asszonnyal élni. A válókeresetet azonban elutasították és a törvényes feleség Szplitben él kilencéves gyermekével.

1923-ban nagy szenzációt keltett Dalmáciában az a hír, hogy a kastel-zsucsuraci templomból eltűnt két igen értékes régi szentkép. A tettes, akit a mai napig még nem sikerült előkeríteni a két eredeti *Tizian-képet késsel kivágta a rámból* és nyomtalanul eltűnt. A nyomozás mindaddig sikertelen volt és csak most a diptichonlopás után került fel az a feltevés, hogy ezt a lopást is *Maratovic-Pyelik* követte el. Zagrebban ugyanis emlékeznek, hogy sokáig eladásra kínálta két képet, amelyekről azt állította, hogy valódi *Tizianok*, de mivel Zagrebban nem tudott megfelelő vevőt találni, elutazott Bécsbe és ott tényleg el is adta a képeket. A rendőrség most a bécsi rendőrséggel lépett érintkezésbe, hogy kiderítse ezeknek a képeknek hol-tétét.

Maratovic menyasszonyával, *Skarnics* Katarínával a legnyomoruságosabb viszonyok között lakott a zagrebi székesegyház tornyában, míg egyszer csak az állítólagos gróf újból elutazott Bécsbe, ahonnan 1927. március 11-én tért vissza. Ekkor már tele volt pénzzel. Költekezett és mindenkinek visszafizette tartozásait. Ismerőseinek feltűnt, hogy az addig mindig simára borotvált arcu ember bécsi utjáról sűrű fekete szakállal tért vissza. Amikor megkérdezték, miért növesztett szakállat, mosolyogva azt válaszolta, hogy a szakáll tekintélyt kölcsönöz viselőjének, imponálni lehet vele.

Menyasszonya, *Skarnics* Katarína szpliti újságíróknak elmondotta, hogy közel egy évig együtt élt *Mirkóval* a toronyban, mert szerette és mert az megígérte, hogy elveszi feleségül. Magáról a diptichonlopásról nem tud semmit. Völgönye sohasem avatta be üzleti ügyeibe. *Mirkó* gróf sokat utazgatott és azt mondotta, hogy műkincsekkel kereskedik. Amióta eltűnt Zagrebból, csak négy-ötzör váltottak levelet. *Mirkó* utolsó címe ez volt: *Paris, 38. Rue Honore, II. etage.*

A diptichonlopás ügyében indított nyomozás már elintézte az álláspontra helyezkedett, hogy a lopást nem követhette el a gróf egyedül, hanem kellett, hogy segítőtársa legyen, még pedig olyan egyén, aki ismerős a helyi viszonyokkal és aki lehetővé tette a sorozatos látogatásokat a kincstárban. Mindenekelőtt *Milcsics* harangozó fiára, *Milcsics* Zsivkóra terelődött a gyanu. *Mirkó* gróf igen meghitt viszonyban volt a harangozó fiával. Azt is tudják, hogy a gróf a sikeres bécsi expedíció után negyven ezer dinárt adott *Milcsics* Zsivkónak, amint ő mondotta, különböző *baráti sziveségeikért* Gyanu továbbá az is, hogy amint a székesegyházban felmerült a gyanu a diptichon tekintetében, *Milcsics* Zsivkó elutazott Zagrebból és azóta nem tért vissza. Azt mondotta ismerőseinek, hogy egyik Belgiumban élő jóbarátja, akivel együtt dolgozott külföldön, rábeszélte, hogy menjen ki Belgiumba. Eladta tehát kis szatócsüzletét és régebben szerzett utlevéllel elutazott.

A párisi luxus-villában

Néhány nap előtt jelentkezett a zagrebi rendőrségen *Maratovic* egyik szpliti ismerőse, aki találkozott a gróffal Párisban. Ez év januárjában az *Arc de Triumpe* alatt sétálva látta *Maratovic* Mártont, aki rendkívül elegáns volt.

— Zdravo Marton! — köszöntötte — Te vagy? *Maratovic* azonban úgy tett, mintha nem ismerné szpliti ismerősét és el akar menni mellette. Csak amikor a szpliti másodsor is megszólította, válaszolta *Markovic* franciául.

— *Pardon, az ur valószínűleg téved* — és ezzel elietett. Erre a szpliti is továbbment, később azonban Párisban élő szplitiéktől megtudta, hogy *Mirkó* gróf *viselkedik* összes régi ismerőseivel szemben. Azt

is megtudta, hogy saját villában lakik Páris egyik legelőkelőbb negyedében, pazar pompa övezi mindenfelé és milliókat érő butorzata, régiségek és műtárgyak díszítik lakását. Villája bejáratánál *libériás néger szolgák állnak*. Hogy most hol lakik, azt nem tudja senki. Valószínűleg eltűnt Párisból, mielőtt hallotta, hogy Zagrebban észrevették a diptichon eltűnését.

A vizsgálat eddig még megközelítő biztonsággal sem tudta megállapítani, hogy a lopást és hamisítást hogyan követték el. Valószínű, hogy a tettes valakinek segítségével hónapokon keresztül rendszeres éjjeli látogatója volt kincstárnak.

A székesegyház kincsei

Ez a helyiség a székesegyház épületében van, a sekrestye fölött. A bejáratot egy tízcentiméter vastag

A titokzatos Tizian-képek

A rendőrség most megindította a nyomozást gróf *Pyelik-Inna* titokzatos eredetű *Tizian-képei* ügyében is. A zagrebi kereskedőnek eladott egyik állítólagos *Tizian-képről*, amelyet 80.000 dinárért adott el a gróf és amely *Krisztus születését* ábrázolja, már behibizonyosodott, hogy *nem eredeti Tizian*, de mégis igen értékes kép, valószínűleg *Tizian* valamelyik tanítványa festette. Mindenesetre ki kell deríteni azt is, hogyan került ez a kép *Mirkó* gróf birtokába.

A rendőrség a napokban előkerítette a kalandor egy fényképét is, amely egy ilicai műteremben készült. *Pyelik-Inna* gróf ugyanekkor leányképezte a klanjei ferencendi templomból való feszületet is, amelyet a gróf 3000 dinárért vásárolt a szegény kolostortól és odaajándékozott a kincstárnak, leányképezte az állítólagos *Tizian-képet* is.

Egy legújabb körülmény ezenkívül azt az alapos gyanút is keltette, hogy gróf *Pyelik-Inna* nemcsak a zagrebi székesegyházat tisztelte meg kétes barátságá-

val, hanem más küll- és belföldi muzeumokban is végzett hasonló lopásokat, amelyeket talán még nem fedeztek fel. Erre enged következtetni *Krivak Todor* vésnök, a *Juristics-uccai* *Griesbach* és *Knaus* cég volt alkalmazottjának nyilatkozata.

— Már közel három éve — mondotta *Krivak Todor* — hogy a *Griesbach* és *Knaus* cég üzletébe beállított egy rendkívül elegáns ember és engem keresve bemutatkozott: Gróf *Pyelik-Inna* *Mirkónak* mondta magát. Egy csomagból elővett egy antik vasból készült kardmarkolatot és ezt mondotta:

— Egy sziveségre akarom kérni. Látja ez a markolat nagyon értékes családi ereklye. A XVI. századból való és sokáig családom birtokában volt. A napóleoni háborúk idején azonban egyik dédapánktól ellopott. Mivel nagyon szeretem az ilyen régiségeket, nagy áldozatok árán visszaszereztem. Milanó közelében találtam egy kis faluban... Most arra kérem, vesse a markolatra címeremet és monogrammat

Kardmarkolat szinaranyból

— Mindjárt nálam is hagyta a markolatot. Én teljesítettem kívánságát. Rávéstem egy árkadót a monogrammal, a másik oldalra pedig kívánsága szerint az 1543. évszámot. Ez 1926 decemberében volt. Mikor elkészültem a munkámmal, 500 dinárt kaptam tőle. Néhány nap múlva megint jelentkezett nálam. Azt kérdezte, tudok-e egy ilyen markolatot szinaranyból készíteni. Én persze azt feleltem, hogy ehhez is értek, mert ez a szakmám. Ekkor elővette arany cigarettatárcáját és meghagyta, hogy véssem rá a monogramját. Én mindjárt hozzáálltam a munkához. A gróf egész idő alatt mellettem ült és nézte, hogy vések. Egyszerre ezt mondotta:

— Hallja, hisz maga valóságos művész! Kár, hogy itt Zagrebban elpoványosodik a tehetsége. Tudja mit, én elviszem önt Párisba, ott karriert csinálhat. Különben is sok dolgom van az ön részére. Nekem fog dolgozni, ki fogja javítani régiségeimet.

— Én a beszélgetésnek nem tulajdonítottam nagyobb fontosságot. Pár nap múlva azonban megint beállított egy másik markolattal. Gyönyörű darab volt. Azt mondotta, hogy kétszáz ezer dinárt ér és utasítást adott, hogy készítsek egy ehhez hasonló markolatot szinaranyból.

Mivel az üzletben nem akart tovább beszélni, megállapodtunk, hogy este egy kávéházban találkozunk.

Megállapodtunk, hogy hater ezer dinárért megcsinálom a markolatot. Pár nap múlva újból előt.

— Megint hoztam magánk munkát, mester. Készítsen ehhez a markolathoz egy hüvelyt.

— Aztán elővett különböző illusztrációkat és megmutatta milyen díszítéseket kíván a hüvelyre vésetni. Aztán érdeklődött kell-e előleg és mikor kérttem előleg, mentegőzve, hogy nincsen dinárja, *átadott nekem egy ezerfrankos bankjegyet.*

— Én hozzáfogtam a munkához és 1927 augusztusáig nem is láttam többé. Akkor megint többször előt és, bár még a modell sem volt kész, részletekben nyolcezer dinárt fizetett ki nekem, bár csak hatban állapodtunk meg. Sürgetett, azt mondta, hogy még sok munkája van részemre, úgyhogy kiváltam a cégből és csak neki dolgoztam. Novemberben elkészültem a modellel és ekkor átadott nekem egy kielogram szinaranyat, hogy megkezdjem a markolat kidolgozását. Mikor azonban megkezdtem a munkát,

kiderült, hogy kevés volt az arany, ezért utabb félkilót hozott, úgyhogy csak az arany legalább 60.000 dinárjába került.

— 1928 januárjában elutazott Párisba és onnan gyakran sürgette a munkát és pénzt is küldött többször. Párisi címe Rue St. Honore 306. volt. Visszatérve, hozott magával egész csomó képet a párisi Louvre gyűjteményeiből, közte egy markolatét is és azt követelte tőlem, hogy a markolatot teljesen a kép szerint dolgozzam ki.

— Egy este megkérdeztem, hogy hol lakik, mire ő azt válaszolta:

— Hát tudja, én dr. Bauer érsek rokona vagyok és ezért mindig az érseki palotában lakom. Azonban nem szivesen szállok meg ott, inkább csak udvariasságból...

— Aznap este elkísértem az érseki palotáig és ő tényleg szememláltára bement a palotába. Másnap megint találkozunk és érdeklődött a munka iránt. Egyszerre csak megkérdezte, tudok-e elefántcsontot is véteni. Azt mondotta, hogy van valami régi könyvtárlája és Párisba fog érte utazni. Akkor megint hosszabb időre elutazott és irt nekem Párisból, Münchenből és Bécsből. Mikor jelenttem neki, hogy a munka kész, azt írta, hogy vigyem fel neki Bécsbe, de vigyázzak, hogy a határon ne legyenek kellemetlenségeim. Én erre nem vállalkoztam, mire ő jött Zagrebba és meghagyta nekem, hogy a kész markolatot vigyem az *Espanade*-szállóra. Nagyon meg volt elégedve a munkával és átvette. Összesen 22.000 dinárt fizetett érte, kétezerrel pedig adós maradt. Ekkor újból az elefántcsontlábról beszélt és valami ezüstkeretről, amelyre rá kell véteni *Krisztus* képét. Azt mondotta, hogy az *elefántcsontlábra* hosszának 49 centiméternek, szélességének 38 centiméternek kell lennie. Ez teljesen megfelel az ellopott diptichon méreteinek. Ez alkalmmal arra is kért, hogy dolgozzák ki neki egy *Albrecht Dürer*-monogrammot. Ez az ügy azonban már gyanus volt nekem és ezért nem fogadtam el a munkát.

Mint tehát *Krivak* vésnök elbeszéléséből kitűnik, a szpliti gróf tevékenységét nem korlátozta a zagrebi székesegyházi kincstár, hanem más muzeumokat is felkeresett, amelyeknek talán még fogalmuk sincs, hogy náluk is történtek lopások.

Még négy nagyértékű műkincset loptak el a zagrebi székesegyházból

Újabb zagrebi jelentés szerint a székesegyház műkincseinek megvizsgálására kiküldött szakértő bizottság kedden megkezdte működését. A szakértők a székesegyház kincstárában sorra átvizsgálták a műkincseket és megállapították, hogy a diptichonon kívül még

négy nagyértékű ékszert cseréltek ki értéktelen hamisítványokkal.

Megállapították, hogy a kincseket rejtő vitrinből eltűnt két püspöki kereszt és két püspöki gyűrű, helyükbe pedig durva hamisítványok kerültek. Az egyik

Kereszt husz centiméter magas és hét centiméter széles, hét nagy smaragdból áll, amelyeket gyémántok vesznek körül. A váz szinaranyból készült. Az ékes keresztet a tizenhetedik században Tössin Perenc érsek adományozta a székesegyháznak. A másik kereszt, amelyet II. József császár esküvője alkalmából adományozott a székesegyháznak, valamivel kisebb volt, hét nagy ametisztből áll, amelyeket briliánsok vesznek körül. Mind a két milliókat érő ékszer helyébe ugyanolyan hamisítványt helyeztek, az ékkövek helyére üvegdáryveket raktak. A smaragd kereszt helyébe becsapószett hamis kereszt kisebb az eredetnél.

Ugyanebből a szekrényből eltűnt két páspóki gyűrű is. Az egyik gyűrűben hatalmas smaragd kö volt, a másikban pedig ametiszt. Az eredeti kö a smaragd gyűrűben keres volt a hamisítványban azonban ovális, ami azt bizonyítja, hogy a tettes nem is törekedett az eredetnek hü mását adni.

A bizottság most fokozottabb gondal vizsgálja át a kincstár többi darabjait. Érdekes, hogy az ékszereknek eltűnt a fényképe is, úgy hogy pontosan nem is tudják, milyen volt az eredeti ékszer. Kedden egyébként megérkezett Zagrebba a párisi rendőrség hivatalos jelenléte, amely szerint a hamisításokkal és lopásokkal vádolt Pyellik-Inna gróf szeptember hetedikéig egyik olcói párisi szállodában lakott, de úgy látszik, hogy a hamisítások első lőrére eltűnt Párisból.

Az újabb lopásokról jelentést tettek a zagrebi rendőrségnek, amely a törvényszéknek adta át az ügyet. Mert a horvát büntetőtörvények szerint csak a vizsgálóbíróknak van joga körözölevelet kiadni a gyanúsított ellen.

Makszimálják a kenyér és a feketekávé árát Szomborban

A szombori képviselőtestület akciója a drágaság letörésére

Szomborból jelentik: A szombori képviselőtestület tegnap esti ülésén approvizációs bizottságot választott az élelmiszerárak felülvizsgálására. A bizottság tagja van és elnöke Lalosevics Szevén rendőrkapitány. A bizottság hétfőn ülést tartott és megállapította, hogy a buza és a liszt árának nagy áresése ellenére a kenyér ára még mindig rendkívül magas és ezért a fehér kenyér legmagasabb árát három dinárban, a fekete kenyérét két és fél dinárban állapította meg.

Lalosevics Szevén főkapitány felhívta a vendéglők és kávéházak tulajdonosait, hogy a jövőben a feketekávé három dinárért, a szódát és csesszót üvegenként két dinárért árassítsák. Ugyancsak makszimálta a vendéglőkben és kávéházakban árúsított kenyér árát adagonként fél dinárban.

A szombori rendőrség a makszimális árak megállapításáról hirdetmények útján értesítette a lakosságot és ezután is felhívja a polgárokat, hogy saját érdekében tegyenek jelentést a rendőrségnek mindazok ellen, akik a megállapított áraknál többet számítanak. A rendőrség ezek ellen megindítja az eljárást és az árdragítók a törvény értelmében három hónapi fogsággal és tízezer dinárig terjedő pénzbírsággal büntethető.

Véres bál

A verekedő legények meggyilkoltak egy csendőrmestert, aki rendet akart teremteni

Osziékről jelentik: Az elmúlt napokban borzalmas gyilkosság történt a szlavóniai Detkovec községben. A községi nagyvendéglőben rendezett mulatság alkalmával meggyilkolták Pilipovics Lázár csendőrmestert.

A mulatságon vidám volt a hangulat addig, míg két legény össze nem verekedett. Mind a két verekedőnek nagy tábora volt és így hamarosan hatalmas csata fejlődött ki a bálteremben. A vendéglős kiszaladt az utcára, hogy segítség után nézzen. Ebben a pillanatban ért oda Pilipovics Lázár csendőrmester, aki hazafelé igyekezett. A vendéglős elmondotta, hogy mi történik a vendéglőben, mire az őrmester bement, hogy rendet teremtsen. Pilipovics felszólította a verekedőket, hogy távozzanak, azok azonban nem halgattak rá, sőt egyik verekedő feléje kiáltott:

— Nem kérte senki, hogy beleavatkozzék a dolgunkba. Ha nem megy mindjárt el, legyilkoljuk mint a kutyát.

A másik pillanatban valaki a lámpához vágott egy széklet és teljes sötétség borult a teremre, majd a csendőrmester felkiáltott:

— Jaj, meggyilkoltak!

Percok alatt üres lett a vendéglő és amikor a rendőrség megérkezett, már nem volt ott senki. A helyőket borzalmas látvány fogadta. A földön hatalmas vértócsában feküdt Pilipovics Lázár csendőrmester. Rögtön orvost hívtak, aki azonban már későn érkezett, mert a szerencsétlen ember már halott volt. Pilipovicsot nyolc késszúr érte, amelyek közül három halálos volt.

A rendőrség eddig huszonhárom legényt tartóztatta le.

A kínai kormány sürgeti

az extraterritoriális jogok megszüntetését

Kínában átdolgozzák a törvénykönyvet

Pekingből jelentik: Dr. Wang külügyminiszter hétfőn jegyzéket nyújtott át Franciaország, Anglia, Amerika és Japán kormányainak. A jegyzékben ismételtén sürgeti a külföldiek extraterritoriális jogainak megszüntetését.

Ezzel egyidejűen a nacionalista kormány közli, hogy a jelenlegi büntetőtörvénykönyvet a svájci büntetőtörvénykönyv alapján átdolgozza és erre a munkára külföldi jogászokat fog alkalmazni.

Sorozatos szerencsétlenségek

a szlovéniai motorkerékpárversenyen

Három versenyző járt szerencsétlenül ugyanazon a helyen

Ljubljánból jelentik: A vasárnap és hétfőn folytatott gorenjskoi motorkerékpárversenyeken sorozatos szerencsétlenségek történtek. Zitterschlag Radó zagrebi versenyző Domzale közelében az ut egyik éles fordulójánál egy kőrakásnak vezetett a sebese haladó gépet. Ugy ő, mint Jenko Alojz, az oldalkocsis utasa nagy ivben repültek le a motorbicikliről és mindkettő eszméletlenül terültek el a földön. Zitterschlag mindkét lábát eltörte, Jenko pedig a fején és törzsén szenvedett súlyos sérüléseket.

Alig néhány perccel később újabb szerencsétlenség zavarta meg a verseny rendjét. Néhány méterre az első baleset színhelyétől Levčesar Augustz domzalei versenyző gépével felborult és lábát törte. A harmadik baleset ugyanezen az utszakaszon történt. Boskovic Nikola, a Prva Hrvatska Stedionica zagrebi főtisztviselője, akinek gépén felesége is helyet foglalt, kerékpárijával neki hajtott a táviróoszlopnak. A bicikli felborult és mindkettőn kiestek belőle. Boskovic a kezét törte el, felesége pedig, aki az oldalkocsiból esett ki, súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Szabadonbocsátotta foglyait a tesszáliai rablóbanda

Ötmillió drachma váltásdíjat fizettek a foglyok hozzátartozói

Athénből jelentik: Thesszáliában egy vakmerő rablóbanda — mint ismeretes — szeptember 8-án foglyul ejtett egy kiránduló társaságot, többek között Hadzsi Karagisz szenátort és egy tábornokot is. A banditák ötmillió drachma váltásdíjat követeltek és bejelentették, hogy ha ezt az összeget nem kapják meg, a foglyokat kíméletlenül legyilkolják.

A foglyok hozzátartozói, miután látták, hogy a kormány teljesen tehetetlen a banditákkal szemben, nagynehezen összehozták a szükséges összeget és eljuttatták a banditákhoz, mire azok valamennyi foglyot szabadon engedték. A kormány azzal védekezik, hogy mindaddig, míg a váltásdíjat ki nem fizetik, nem tehetett semmit a banditák ellen, mert tartani lehetett attól, hogy az elszánt gonosztevők meggyilkolják a fuszokat. Ezerben a kormány hivatalosan is közölte, hogy a legerélyesebb akcióit indította meg a tesszáliai rablóbanda közrekerítésére.

Titokzatos

kettős gyilkosság Párisban

Meggyilkoltak egy özvegyasszonyt, fiának holttestét pedig most találták meg egy postacsomagban

Párisból jelentik: Titokzatos bűntény foglalkoztatja a francia rendőrséget. Az ügy előzményei négy hónappal ezelőtre nyulnak vissza.

Négy hónappal ezelőtt párisi lakásán megfojtva találtak egy özvegyasszonyt, Madame Biancolt. A rendőri nyomozás nem tudta kideríteni sem a gyilkosság körülményeit, sem a tetteseket. Csupán annyit lehetett megállapítani, hogy a meggyilkolt özvegyasszony kétségbeesetten dulakodhatott támadóival.

A rendőrség nyomozása rövid idő múlva holtpontra jutott. Hiába sürgette a rendőrség munkáját a meggyilkolt asszony első házasságából származó fia, Emile Rigaudin könyvelő. Az ügy olyan homályos volt, olyan kevés nyom állott rendelkezésre, hogy a rendőrség nem tudott eredményes munkát produkálni.

Most azután szenzációs fordulat állott be ebben az ügyben. A lílei pályaudvaron már napok óta gazdátlanul hevert egy hatalmas nádfontatu utazókocsi, amelyet még Párisban adtak fel. A vasutasoknak fel kellett, hogy milyen türelmetlen büz árad ki a kosárból. Felhantották és egy összeroncsolt lejtű lótestét találtak benne.

A pályaudvari detektívek nyomban átkutatták a holttest ruhájának zsebeit és az iratokból megállapították, hogy a szörnyen megcsonkított ember Emile

Rigaudin, a néhány hónappal ezelőtti megölt özvegyasszony fia.

Most már lázas energiával indult meg a nyomozás. Sikerült megállapítani, hogy szeptember 9-én adták fel az utazókocsit a párisi északi pályaudvaron. Egy fiatal férfi felmutatta Lillebe szóló harmadosztályú jegyét és ennek alapján kérte, hogy hatalmas poggyaszát a csomagkoszba felvegyék. A feladó azt mondta, hogy ruhadarabokon kívül élelmiszer van a kosárban. Akadálytalanul felvették a csomagot, amely meg is indult Lille felé az esti vonattal. Nagyon valószínű azonban, hogy maga a feladó nem ült be a vonatba, hanem a csomag feladása után eltávozott a pályaudvarról.

Párisban nyomban Rigaudin lakására siettek a detektívek a szörnyű lelet felfedezése után. A házmeester elmondotta, hogy Rigaudin szeptember 8-án este távozott el utójára a lakásáról. Másnap egy fiatal gyaszruhás hölgy kereste Rigaudint és érdeklődött, hogy mikor tér vissza. Ugyaneznap négy vagy öt idegen akcentussal beszélő, rosszul öltözött fiatalember is kereste a könyvelőt. Nem akarták elhígni, hogy nincs odahaza. Felmentek, becsengettek a lakásba, aztán csalódottan távoztak. Másnap egy furcsa rosszul öltözött, rendetlen, negyven év körüli külföldi nő jelent meg a házmesternél. Ez a nő ugyszólván egy szót sem tudott franciául. Csak nehezen lehetett vele megérteni, hogy Rigaudin nincs otthon. Attól kezdve senki sem kereste többé Rigaudint.

A rendőrség egyelőre teljesen tehetetlenül és tanácstalanul áll szemben ezzel a borzalmas kettős gyilkossággal.

Semmi nyom sincs arra nézve, hogy kik tehetők el láb alól először az anyát, azután a fiút? Rigaudinnak alig voltak francia ismerősei. Állandóan gyanus-külsőjű külföldiekkel érintkezett, akikről a házbéliek semmi közlehetit nem tudnak. Ez is nagyon megnehezíti a rendőrség munkáját.

Az ál-felkelő

A budapesti rendőrség keres egy szélműmost, aki Beogradban mint ir felkelő szerepel

Néhány nap óta rejtélyes idegen vendége van a fővárosnak. A mult hét végén Beogradba érkezett egy feltűnően intelligens arcu fiatalember, aki elmondta, hogy őt Angel Stuartnak hívják s most szökött meg a ciprusi angol fogházból, ahonnan huszonnyolc év óta még senkinek sem sikerült megszöknie. Bár mielőtt maga az a tény is meglehetősen romantikusan hangzott, a rejtélyes Stuart elmesélte azt is, hogy őt az angol hatóságok azért zárták a ciprusi kazamatákba, mert ottthon mint az ir felkelők egyik vezére kellemetlen volt a kormány számára. Stuart meséje szerint őt az egyik fegyvázórnok a leánya segítette a szökésben s Ciprusból Palesztinába ment, mint ahogy a nővére Jaffában él. Palesztinából pedig — a saját előadása szerint — egyenesen Beogradba jött.

Angel Stuartnak az arcképét is leközlötték a beogradi lapok és ez terelte rá a budapesti rendőrség figyelmét, mint amely szintén keresi Stuart mestert, azonban sokkal kevésbé romantikus bűnselekményével vádolja, mint a felkelők támogatása és a ciprusi börtönből való szökés, mert egyszerű csalás és lopás mint akarja felelősségre vonni. Angel Stuart ez év augusztusában megjelent Budapesten, ott is elmesélte, hogy a ciprusi börtönből szökött meg, ő az ir felkelők vezére és Palesztinán át jött egyenesen Budapestre. A nagyobb hitelesség okáért egy angol lapot is megmutatott, amely az ő szökésének történetét megírta. Az állítólagos Stuart teljesen lerongyolódva és kifehezett jelent meg Budapesten, ahol egy panzióban szállt meg s a panzió tulajdonosát annyira meghatotta, hogy egy menekülő szabadsághóst láthat vendégül, hogy meg-hívta Stuartot, hogy addig, amíg Budapesten tartózkodik, lakjék nála. Stuart megismerkedett a panzió lakóival is, ezektől kisebb-nagyobb kölcsönöket csalt ki azzal a mesével, hogy Londonban lakó gazdag édesanyja rövidesen pénzt fog neki küldeni. Nemsokára egy állítólag Londonban feladott levelet is mutatott, amelyben az anyja jelzi, hogy részére az Angol-Magyar Bankhoz pénzt utaltatott át. Ekkor Stuart megkérte a panzió egyik lakóját, hogy kölcsönözzön annyit pénzt, amennyiből ruhákat vásárolhat. Az illető azután Stuartot elvezette egy üzletbe, ahol tetőtől-talpig kiruházták. Néhány nap múlva felmutatta az Angol-Magyar Bank értesítő levelét, amelyben felhívják Stuartot, hogy a részére átutalt ötszáz fontot vegye fel. Stuart, aki iránt ez a levél még csak fokozta a bizalmat, a panzió tulajdonosától és lakóitól összesen kétezer pengőt kért kölcsön és aztán eltávozott a bankba, hogy felvegye a pénzt. A panzió lakói soha többé nem látták a felkelővezért. Érdeklődtek az Angol-Magyar Banknál, ahol természetesen kijelentették, hogy az átutalásról szóló levél hamisítvány, Stuart egy blankettát lopott el és azt töltötte ki. A budapesti rendőrség nyomozása megállapította, hogy az ir felkelő felült a beogradi hajóra és azzal utazott el Budapestről. A beogradi lapok hírel alapján a budapesti rendőrség most érintkezésbe lépett a beogradi rendőrséggel s közölte, hogy Angel Stuart nem annyira Angliára veszedelmes, mint inkább azokra a jóhiszemű emberekre, akiket felültet a felkelő

Elfogták a szegedi cigánybanditák vezérét

A rablóvezér hetekig bujkált a csengelei nádasban

Szegedről jelentik: A szegedi rendőrség — mint ismeretes — három hét óta folytatja a nyomozást annak a cigánybandita társaságnak az ügyében, amely az elmúlt időben egymásután követte el a legvakmerőbb rablótámadásokat Szeged környékén és az Alföld más helyein is. A szegedi rendőrség a banda öt tagját már elfogta. Hétfőn azután **rendőrökre került Kalderás József, a banda vezére is.**

Kalderás a csengelei nádasban bujt meg az emlékezetes harcserű üldözés idején, itt több sebet kapott csendőrök és rendőrök golyóitól, végül mégis sikerült a nádas sűrűjében elmenekülnie.

A csendőrök hétfőn Sövényháza környékén fogták el a negyvenöt éves cigánybanditavezért, akiről azonban nem tudták, hogy Kalderással azonos. A szentesi rendőrség fogházába szállították, majd értesítették a szegedi rendőrséget, ahol már a személyleírás után rögtön az volt a feltevés, hogy a banda vezérét fogták el.

A rendőrségen szembesítették Kalderást az elfogott öt banditával. Négy bandita azonnal felismerte Kalderás Józsefet. Elmondották róla, hogy őt különböző hamis néven szerepelt az utolsó időkből.

Izgalmas jelenetek következtek ezután. Az ötödik cigánybanditát, Raffay Józsefet szembesítették Kalderással. Kiderült, hogy Raffay fia Kalderásnak. Raffay hosszú ideig nem akart tudni arról, hogy Kalderással áll szemben, letagadta saját édesapját, sőt az anyjára sem akart emlékezni, akit ugyancsak letartóztatnak a detektívek. Csak akkor vallotta be hosszú keresztkérdések után Raffay, hogy apját látja maga előtt, amikor elővezették a többi négy cigányt is, akik lesütött szemmel vallottak rá Kalderásra.

Kalderás nem akart tudni arról, hogy ő szervezte volna meg a fosztogató bandát, azonban a banda néhány tagja részletesen elmondta, hogy a gyártelep megrohanásának kiszelése is Kalderástól ered. Kalderást szerdán átszállítják az ügyészség fogházába.

TÖZSDE

Zürich, szept. 17. (Zárlat.) Beograd 9.12 háromnegyed, Páris 20.31, London 25.15 és fél, Newyork 519, Brüsszel 72.15, Milánó 27.13 és fél, Amsterdam 208.05, Berlin 123.55, Bécs 73.05, Szófia 376, Prága 15.36, Varsó 58.20, Bukarest 3.08.

Szombori terménytőzsde, szept. 17. Buza bácskai vasut 190—195, rozs 155—160, zab 150—155, árpa 125—130, tavaszi árpa 155—160, kukorica 155—160, bab 410—420, korpá 110—115, liszt nullás 295—305, kettes 275—285, ötös 250—260, hatos 230—240, hetes 220—230, nyolcas 140—150. Az irányzat lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 17. Buza bácskai 77—78 kg. 190—195, hajó Tisza 78—79 kg. 205—207.50, hajó Duna 77—78 kg. 200—205, bánáti 77—78 kg. 187.50—192.50, szerémi 77—78 kg. 185—190. Árpa bácskai és szerémi 63—64 kg. 125—130. Zab bácskai és szerémi 152.50—157.50. Tengeri bácskai, bánáti és szerémi 155—160. Liszt bácskai ogg és og 290—300, 2-es 270—280, 5-ös 245—255, 6-os 220—230, 7-es 180—190, 8-as 120—130. Korpá bácskai, bánáti és szerémi 110—115. Bab bácskai fehér, 2%-os 435—445, szerémi 2%-os 435—445. Irányzat: lanyha. Bab: szállár. Forgalom: 157 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 17. Határidőüzlet: Buza októberre 21.80—21.90, zárlat 21.82—21.83, márciusra 24.48—24.60, zárlat 24.50—24.51, májusra 25.17—25.24. Rozs októberre 16.40—16.60, zárlat 16.52—16.53, márciusra 18.80—18.92. Tengeri májusra 17.74—17.85, zárlat 17.80—17.82. Készárúpiac: Buza 21.10—22.90, rozs 15.50—15.65, takarmányárpa 15.75—17.25, sörárpa 19—23.50, köles 12.50—13, repce 48—50, tengeri 20.25—20.50, zab 13.75—16, korpá 11.50—13.80. Irányzat: lanyha.

Bécsi sertesvásár, szept. 17. Zsirsértés 4583, husértés 8942, jogszilv 2464, prima árú 2.00—2.10, kivételesen 2.15, szedett 2.10—2.25—2.30, öreg sertés 1.80—1.90, husértés 2.20—2.85. Irányzat: prima árúnál 15 grosch, szedett árúnál 5 grosch áresés.

Chicagói terménytőzsde, szept. 17. Középfolyamok (zárlat) az előző napi zárlat) Buza szeptember (130.75) 129 hétnyolcad, december (139.125) 138 és fél, március (144.75) 144 egynegyed. Tengeri szeptember (102.625) 102 hétnyolcad, december (98.625) 98 hétnyolcad, március (103.375) 103 ötnyolcad. Rozs szeptember (103), december (109.625).

Liverpooli terménytőzsde, szept. 17. (Zárlat.) Buza október (9 sh 6 ötnyolcad d) 9 sh 4 ötnyolcad d, december (9 sh 11 és fél d) 9 sh 9 hárcmnyolcad d, március (10 sh 5 d) 10 sh 3 d, május (10 sh 8 d) 10 sh 7 ötnyolcad d.

HIREK

**AND WILT THON WHEEP
WHEN JAMLOW?**

— Byron —

*Megsíratsz-e, ha meghalok,
Szép Lady, ezt kérdi híved.
De ne mondd, hogyha bánatot
Okoz: ne fájjon a szived.*

*Az én szívem is bánatos
S reményem messze költözött,
Ha majd a végzet rámtapos,
Te sírsz csak a sírom fölött.*

*A béke szelid sugara
Áttör a bánatom ködén
S feltisztul a bus éjszaka,
Ha tudom, hogy szived enyém.*

*Ó Lady! Áldott az a csepp,
Amely értem szemedre jön,
Annak meg kétszer édesebb,
Ki nem próbálta mi a könny.*

*Ismerték az én szívemet,
Finom volt, érzéssel tele.
De, ah, szépség nem sietett,
Mint nálad, társulni vele.*

*Megsíratsz-e, ha meghalok,
Szép Lady, ezt kérdi híved.
De ne mondd, hogyha bánatot
Okoz: ne fájjon a szived.*

AMBRUS BALÁZS

— Szrskics Milán igazságügyminiszter visszatért Beogradba. Az Avala jelenti Beogradból: Szrskics Milán igazságügyminiszter kedden reggel nyolc óra ötven perckor Szarajevóból Beogradba érkezett.

— Dr. Vlaskalin Milorád belügyminiszteri inspektor Petrovoszelón. Bácskpetrovszelóról jelentik: Dr. Vlaskalin Milorád belügyminiszteri inspektor szombatn rövid tartózkodásra Petrovoszelóra érkezett. Az inspektor öccsénél, Vlaskalin Nebojsza főjegyzőnél tett látogatást, vasárnap pedig autón folytatta útját Novibecsejre.

— Előléptették és Beogradba helyezték a szubotícal vámgazgatót. A pénzügyminiszter Sztotirovics Sztotir szubotícal vámgazgatót előléptette és a beograd vámvézezigazgatóságához helyezte át. Sztotirovics Sztotir közel két évig állt a szubotícal vámgazgatóság élén és működésével egy a kereskedők, mint felettes hatóságai megalgedését érdemelte ki. A szubotícal vámhivatal új igazgatójává a pénzügyminiszter Popovics Tomát nevezte ki. Popovics Toma a szubotícal vámhivatalnál eddig mint főinspektor teljesített szolgálatot. Évekkel ezelőtt került a szubotícal vámhivatalhoz és kiténő szakembernek ismerik.

— Összehívták Szubotíca város rendes közgyűlését. Osztójcs Szelimir polgármester szeptember 28-ikára hívta össze a város rendes öszi közgyűlését. A közgyűlés napirendje még nem készült el, értesülésünk szerint azonban fontos közszéppolitikai ügyek szerepelnek majd a tárgysorozaton. A közgyűlésen Jovanovics K. Milorád bácskai főispán fog elnökölni.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan derült, száraz és éjjel igen hűvös idő várható.

— A francia kormány tiltakozik a kínai katolikus misszionáriusok meggyilkolása miatt. Párisból jelentik: A pekíngi francia követ a nacionalista kormánytól tiltakozást jelentett be a katolikus misszió két tagjának meggyilkolása miatt.

— A népszövetségi bizottságok munkája. Genéből jelentik: A Népszövetségi ötödik főbizottsága, amely szociális kérdésekkel foglalkozik, keddi ülésén részletesen tárgyalta a kál iószeretek forgalmahozatalának ellenőrzésére irányuló nemzetközi tevékenységről. A főbizottság elhatározta, hogy azokhoz az államokhoz, amelyek eddig nem ratifikálták a kábítószerekkel való kereskedés ellenőrzéséről szóló nemzetközi egyezményt, erőlyes jegyzéket intéz. A jogi kérdéseket tárgyaló albizottság foglalkozott a finn delegációnak azzal a javaslatával, hogy a hágai állandó nemzetközi bíróságot felülvizsgálati hatáskörrel ruházzák fel döntőbírói ítéletek ügyében. E kérdés körül hosszabb vita fejlődött ki, amelynek eredményét Scialoja abban foglalta össze, hogy a felvetett indítvány kétségkívül üdvös, de a kérdés még nem érett meg az elintézésre. Előbb megkérdik az egyes kormányokat, hogy mi a véleményük ebben a kérdésben és felkéri a főtitkárságot, hogy folytassa a kérdés tanulmányozását és a jövő ülészakra terjesszen elő javaslatot.

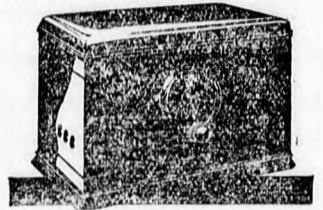
A jó villanyrádiók ismeretése

(Folytatólagos közlemény.)

"KRAMOLIN"

A legnépszerűbb árnyékolt rácsu hálózati készülék és főképpen olcsó ára folytán a szégyennebb középosztály kedvelt típusa. Egyszerű, de csinos kivétel, könnyű kezelés, megbízható működés biztosították a készülék számára a megszerzett előkelő pozíciót. A nagy kereslet dacára is a gyár állandóan szállítóképes és az igényeket úgy mennyiségileg mint minőségileg is kielégíti.

A gyár precíz és megbízható munkáját legjobban bizonyítja az, hogy MIHÁLYI DÉNES világhírű feltaláló (a távolbalatás feltalálója) TELEHOR készülékeinek gyártásával fenti gyárat bízta meg.

Motto: Rádiót csak jövevű régi szaküzletben vegyon, ha zavartalan rádióvétel akar.

Konrath D. D. Subotica

valamint összes fiókjai és képviselői.

— Irtóhadjáratot hirdet Csang-Kai-Sek köztársasági elnök az összeesküvők ellen. Pekingből jelentik: Csang-Kai-Sek tábornagy, köztársasági elnök vasárnap a Kuomin-Tang ülésén ismertette a belpoltikai helyzetet. Nagy felháborodással beszélt arról, hogy az utóbbi időben politikai csoportok alakultak a Kuomin-Tang kebelében, amelyek akarják buktatni a nemzeti kormányt és magát a Kuomin-Tangot is, a nankingi kormányt azonban elegendő megbízható hadereje van, hogy ezt a mozgalmat megthússithassa. Az elnök beszéde végén azt követelte, hogy az ellenzéki vezetőket a legszigorúbban meg kell büntetni.

— Borzalmas katasztrófát okozott a gázvezeték kilyulladása. Newyorkból jelentik: Newburgh városában hétfőn kilyulladt a gázvezeték főcsöve és a gáz hatalmas robbanásoktól kísérvé, nagy lánggal égett. A tűz a város üzleti negyedében keletkezett, ötven épület a robbanások következtében részben beomlott, részben megrognálódott. A katasztrófának három halottja és hetven sebesültje van.

— Szantálfa-mágyán égették el Rabindranath Dass hindu nacionalista vezető, Bombayból jelentik: Rabindranath Dass holttestét közszemlére tették, azután nagy ünnepek között a hindu vallás szertartással szerint szantálfa mágyán megégették. A gyászmenet teljes hét óra hosszaiig menetelt, amíg végre megérkezett a szertartás színhelyére, mert a temetésen megjelent tömeg számtal félmillióra lehetett becsülni. Az elvonulás alatt semmiféle zavargás nem történt. A menethen résztvevők között Sen Gukta, Kalkutta főpolgármestere is.

— Beszakadt egy newyorki zsinagóga falépcsője. Newyorkból jelentik: Brouxban nagy tömeg tolongott a zsinagóga falépcsőin és várta, míg kinyitják az ajtókat. A fapadozat beszakadt és iszonyu körmület támadt az esti ájtatosságra egybegyűltek között. Mindenki igyekezett menekülni, egymást taposták le az emberek. Igen sokan lezuhantak öt méter mélységbe az alul tolongókra, akik szintén a kapu kinyitására várta. Hét ember súlyosan és negyven könnyebben sebesült meg.

— Bucharin is Trockij sorsára jutott. Kovnából jelentik: Moszkvából érkezett jelentés szerint a szovjetkormány elhatározta, hogy eltávolítja a szovjetunió végrehajtóbizottságának elnöki állásából Bucharint, miután a népbiztosok tanácsából is kiközösítették jobboldali ellenzéki magatartása miatt. Ezenkívül kötelezték Bucharint arra is, hogy mondjon le a népgazdasági tanácsban viselt állásáról, tehát végleg megszűnik állami szolgálatot teljesíteni. A kommunista párt központi választmánya elrendelte, hogy a vörshadseregéből és haditengerészetből el kell távolítani a jobboldali ellenzékhez tartozó magasrangú tisztviselőket, akik a fegyelmet veszélyeztetik. Bucharin egyelőre Moszkvában maradhat.

— Nem rendelték el a perülést a gyújtogató baranyai gazda ügyében. Szomborból jelentik: Jankovics Márkó baranyai gazdálkodót a szombori törvényszék 1928-ban tizenhárom rendbeli gyújtogatóra való felbujtás miatt öt évi fegyházra ítélte, míg vadházasságban élő feleségének törvénytelen gyermekét, egy tizenöt éves leányt, aki a gyújtogatókat elkövette, egy évi börtönrre ítélte. A leány Jankovics felbujtására Drázs községben tizenkét esetben okozott tüzet, házakat, szalmakazlat és gabonakéveket gyújtott fel. A tizenharmadik tűz Topola községben volt. Az ítélet jogerőre emelkedése után Jankovicsot a mitrovicai fegyházba szállították, a leány pedig Szomborban töltötte ki büntetését. Amikor a leány kiszabadult, a baranyai Topole községbe költözött egy rokonához és a faluban a múlt év tavaszán ismét öt gyanús tüzeset volt. A gyújtogatással most is a leányt gyanúsították, le tartóztatták és beszállították a szombori ügyészség fegyházába, ahol most vizsgálati fogságban van. Közben Jankovics a mitrovicai fegyházból perülési kérelmet adott be és új tanukra hivatkozott. A semmitől elrendelte a perfelvételi tárgyalás megtartását és a szombori törvényszék Masirevics-tanácsa kedden tárgyalta az újfelvételi ügyet. A törvényszék kihallgatta a bejelentett tanukat, azonban az újfelvételi kérelmet elutasította. Az ítéletben Jankovics megnyugodott.

— Forró paradicsommal telt üstbe zuhant egy hároméves kisléány. Nagyváradról jelentik: Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt Nagyváradon. Salamon Károly piaciárús hároméves kisléánya egy óvatlan pillanatban a forró paradicsommal telt üstbe esett. A szerencsétlen gyermek borzalmas égési sebeket szenvedett, amelyekbe belehalt.

A Vihar után

Amerikában a legjobb filmek közé választva Szerdától a Városi-Moziban

— Szentán megkezdik az uccák kikövezését. Szentáról jelentik: Györgyevics Szlobodán polgármester rendkívüli tanácsulást hívott össze, amelyen a tanácsnokokon kívül a gazdasági bizottság tagjai és a beogradi Grozit aszfaltgyár, valamint a beogradi Szolarovics-cég képviselői is megjelentek. A polgármester az ülésen felolvasta az utak és a Főter kikövezésére zárt borítékokban érkezett ajánlatokat. Hat cég tett írásbeli ajánlatot. Minthogy a két beogradi cég ajánlatát tartotta a tanács és a gazdasági bizottság a legelőnyösebbnek, ezeket az ajánlatokat vették tárgyalás alá. A két cég kötelezi magát, hogy a tizenegyszer négyzetméter területről a főteret aszfalttal, a főuccát pedig keramittal burkolja. Az aszfalt angol rendszerű, ugynevezett topeka hengerelt aszfaltburkolat. Az ülésen abban állapodtak meg, hogy a város tiz részlehen fizeti ki az uccák burkolásáért járó 5045.875 dinárt. A munkát kötelesek a vállalkozók kilencven nap alatt befejezni. Minthogy számolni kell avval, hogy a később beálló rossz időjárás, esős és megakadályozhatja a munkát, a polgármester már péntekre rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelynek egyetlen tárgya lesz a kövezésre vonatkozó szerződés megkötése.

— Szerencsétlenség rádiószereles közben. Szentáról jelentik: Döme János tizenöt éves diák rádió antennát akart felszerelni a háztetőre. Amint tenyerével a falnak támaszkodott, a szerelésre előkészített vasrudat társa véletlenül úgy hozzávágta a fiu tenyeréhez, hogy a kisdíák két ujját elvágta. A szerencsétlenül járt fiut beszállították a szentai kórházba.

— A reklám dollármilliói. Berlinből jelentik: A nemzetközi reklámkongresszussal kapcsolatban statisztika készült a kongresszuson résztvevő egyes amerikai nagyvállalatok propagandaköltségeiről. Nem kevesebb, mint hét amerikai vállalat egymillió dollárt meghaladó összeget fordít évente reklámköltökre csak a napilapokban. A lista élén az American Tobacco áll, amelynek költségvetése 1.7 millió dollár, ezután a Standard Oil és a Victor Talking Co. következik, egyenként 1.5 millió dollárral. Németországban már jóval szerényebb keretek közt mozognak a reklámra szánt összegek, mégis az áruházak egész forgalmuknak mintegy két százalékát fordítják a hirdetések költségeire.

— Modern ember csak a nyakával telefonál. Londonból jelentik: Most nyílt meg az új technikai kiállítás. Számos csodálatos találmányt mutattak be ezen a kiállításon, de valamennyi közül a legérdekesebb egy új telefonkészülék. Ennek a telefonnak a lényege az, hogy nem reagál a levegőben mozgó hanghullámokra. Ennek következtében teljesen zörejtelen és a beszélgetéseket semmiféle mellékzaj nem zavarja. Minthogy a készülék a hanghullámokkal szemben érzéketlen, a beszélő kagylót nem a száj elé kell tenni, hanem a nyakhoz kell szorítani. A hangszálak mechanikus rezgéseit veszi fel a mikrofon és ezt továbbítja azután a drót másik végére tökéletes hang formájában. Így tehát elég, ha valaki a telefonba suttog: a másik fél tökéletesen erőteljesen hallja a hangját. Állítólag a közel jövőben már forgalomba is kerülnek a suttogó telefonkészülékek.

— A görög leány becsületvédelme tízévi fegyházbüntetéssel. Athénből jelentik: A görög igazságügyminisztérium nagyon szigorú erkölcsvédelmi törvényt készített most elő. Az új törvény tíz évi fegyházzal bünteti azokat, akik fiatal lányokat elcsábítanak. Ez a törvény véget akar vetni annak az évszázados görög szokásnak, amely szinte kötelező a görög falvakban. Ha egy görög lányt elcsábítanak, a lány testvéreinek vagy egyéb férfi hozzátartozóinak erkölcsi kötelessége a csábítót megölni. Számos ilyen gyilkosság történik évenként Görögországban. Még súlyosabbá teszi a helyzetet az, hogy a legtöbb esetben a bosszúálló fivér nemcsak a csábítót, hanem magát a hugát is megöli, mert őt is büntésnek tartja. A görög főváros gazdagsági megmondolás vezet a gyilkosságoknál. A görög hagyományok szerint ugyanis a fivér addig nem nősülhet, amíg hugát férjhez nem adta. Ha azonban egy lányról tudják a faluban, hogy volt már dolga valakivel, teljesen lehetetlen férjhezadni. Így tehát a csábító az elcsábított lány fivérének egzisztenciális kárt okoz. Ha azután a fivér a csábítót és a hugát megölte, az esküdtszék rendszerint felmenti és azután már nyugodtan megnősülhet, mert a gyilkosság következtében tekintélye a faluban rendkívül megnövekedett. A görög igazságügyminisztérium azt reméli, hogy ha szigorú fegyházbüntetéssel sújtja a leánycsábítást, ezek az anomáliák csökkenni fognak. Ugyanez az erkölcsvédelmi törvény két évi börtönnel és ötezer drachma pénzbüntetéssel sújtja azokat az árusokat, akik erkölcstelen kéteslapokat és könyveket árúsítanak.

— Lépfenés marhátmérték ki. Esztergomból jelentik: Esztergom vármegyében, a Pilis hegység egyik kies völgykatonában fekszik Magyarországon község, melynek lakói gazdák és bányászok. Az elhagyott kis faluban megrendítő eset történt. Egy ottani gazdának megbetegedett az egyik ökre, amelyhez elhívták a község biráját, aki megállapította, hogy az állat menthetetlen. Levágták a marhát és husát ki is mérték. A biró súlyos beteg lett és kórházba kellett szállítani, ahol irtozatos kinok között pár nap múlva meghalt. Kiderült, hogy a levágott állat lépfenében betegedett meg s attól kapta a fertőzést a biró.

A Vihar után főszereplője H. B. Warner Szerdától a Városi-Moziban

— Leégett a kecskeméti autóbusszállalat telepe. Kecskemétről jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított hétfőn éjjel Kecskeméten. A tűz a kecskeméti autóbusszállalat telepén keletkezett, amely Szabó Sándor ipartestületi elnök házában volt elhelyezve. Eddig ismeretlen okból kigyulladt a garázs, amelyben öt autóbussz állott. A tűz következtében fellobbant az egyik autóbussz benzintartálya, a nagy lánggal égő benzin szétfolyt és így egymásután robbant fel a többi autóbussz benzintartálya is. A tüzoltóság kivonult, azonban az épületet és az autóbusszokat már nem tudta megmenteni. A kárt kétszáz ezer pengőre becsülik.

— A Frankfurter Biztosító bukása miatt köröznek egy igazgatót. Majna-Frankfurtból jelentik: A vizsgálóbíró köröző levelet és elfogató parancsot bocsátott ki Hersch Chaim másnéven Ehrlich Hermann igazgató ellen. Nyomós ellene a gyanu, hogy a korlátolt felelősségi társaságokról szóló törvény ellen vétett és hűtlenséget követett el a rábizott vagyonokkal. Ehrlich a legszorosabb összeköttetésben állott a Frankfurter Allgemeine és a Süd-Westdeutsche Bank igazgatóival és már júliusban megszökött Frankfurtból.

— A Schneider-lupa közönségének világrekordja. Londonból jelentik: A repülésport ezidő eseményét, az angol Schneider-lupaversenyt tudvalevően másfél millió ember nézte végig. A verseny tartama alatt elfogyott a nézőtöredék 2 millió üveg sör, 4 millió zsemlye, 25.000 kiló felvágott, 12.000 kiló tea, 75.000 liter tej és 30.000 kiló vaj.

— Mibe kerülne a rendszeres óceáni Zeppelin-forgalom? A Zeppelin diadalmas földköri útja nagy lépéssel vitte előbbre azt az ábrándot, hogy az óceán keresztlát Amerika és Európa között rendszeres légi járatokat létesítsenek. Alig néhány éve, hogy az első Zeppelinnel sikerült keresztlátrepülnie az óceán, most pedig már kivétel nélkül az a grandiózus terv, hogy igazolmányos, hűtköznapú utazások eszközévé váljanak a légi járatok. Egyelőre csakis a Zeppelin alkalmas arra a célra, hogy utasokat rendszeresen szállítson Amerika és Európa között. A Zeppelin-művekhez közelálló körökből felvilágosítást adtak arról, hogy mennyibe kerülne a légi járatok rendszeresítése. Két teljesen felszerelt repülőter Lisszabonban és Amerikában 10 millió, három üzemképes Zeppelin 4.2 millió, üzemköltés 2.8 millió, természetesen dollárban. Összesen tehát 17 millió dollárba kerülne a felszerelés. Az üzemköltéseket heti egy utra számították, ami száz utnál 7.5 millió dollárt emésztene fel. Ezekhez a gigantikus számokhoz kell viszonyítani a menetdíjakat is. Amennyiben egy utas jegye 1500 dollárba kerül, 20 grammos levél 15 cent, 1 kg. teher 3 dollár 75 cent, akkor 9,842,500 dollár évi bevételre lehet számítani, ha a Zeppelin minden alkalommal teljesen megtelik. A bevétel így osztódik el:

Menetjegyek 4.5 millió, postai szállítástért 3.375 millió, újságzállítástért és hasonlókért 1.6875 millió, csomagért 0.28 millió dollár. A számításcok szerint a Zeppelin-járatok tiszta nyeresége 2.34 millió dollár. Egyelőre a költségtetés messze mozog a realitástól, hiszen kétséges, hogy a rendkívül magas viteldíjat rendszeresen is megfizetik-e az utasok, hiszen rendszeres amerikai utján nem világotjáró luxusutasokra, hanem egyszerű polgáremberekre számíthat a Zeppelin. A felsorolt számadatok mindenesetre plasztikusan jelzik a nagyszabású vállalkozás arányait.

— Súlyos autószerencsétlenség érte Nagyvárad közelében a kolozsvári angol konzult. Nagyváradról jelentik: Súlyos autószerencsétlenség érte Nagyváradtól két kilométernyire Elfig kolozsvári angol konzult és a surduki szönbányák igazgatóját és feleségét. A kolozsvári angol konzul és a surduki bánya igazgatója feleségével együtt egy kolozsvári jelzésű autón Nagyvárad felé tartottak. Nagyvárad közelében az autó gummi-defektet kapott és a váratlan defekt a gépkocsit kilendítette rendes irányából, úgy, hogy egy utolsó fának szaladt. Az összekötözés következtében az autó ablaküvegei betörték és a bentülőket súlyosan megsebesítették. Szerencsére a motorháznak nem történt baja, úgyhogy a súlyosan sérült embereket azonnal beszállították Nagyváradra.

— Titokzatos rablógyilkosság Beogradban. Beogradból jelentik: Hétfőn reggel öt órakor borzalmas bűntényt fedeztek fel Beogradban. Egy beogradi városi szolga a Vojvoda Putnik ucca 17. számú ház mellett egy üres telken meggyilkolta taláta Sztójilkovics Száva bujanováci vállalkozót. Sztójilkovics Bujanováról azért jött be Beogradba, hogy épületfát vásároljon és egyuttal különböző megbízásokat adott Kociacs Cvetko asztalosnak. Vasárnap este Sztójilkovics megkérte Kociacsot, hogy engedje meg, hogy nála aludjék. Kociacs azt válaszolta, hogy vendégei v-mnak és csak a műhelyt engedheti át neki. Sztójilkovics ebbe beleegyezett és azzal ment el, hogy a műhelyben fog aludni. Azóta Kociacs nem látta és reggel azzal kopogtatott be egy városi szolga az asztalozhoz, hogy a ház melletti telken holtan fekszik egy ember. Az asztalos azonnal felismerte a holttestben Sztójilkovicsot, akinek testén számtalan szurt se volt. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely megindította a nyomozást és rendőrkutyákkal keresi a gyilkost. Megállapítást nyert, hogy Sztójilkovicsnál kétezer dinár volt és ezt a pénzt elrabolták tőle.

Amerikai filmek egyik legnagyobb slágere

A Vihar után Szerdától a Városi-Moziban

— Kiké a noviszadi dunai kikötőpart? Noviszadról jelentik: A Dunagőzhajózási társaság hivatkozással arra a közleményre, hogy a noviszadi városi tanács igényt tart a dunai kikötő parterületére, a következő felvilágosításokkal járul hozzá a kérdés tisztázásához. Szerinte téves az a felfogás, hogy a Dunagőzhajózási társaság kikötőállomásának területe a békeszerződés értelmében állami tulajdenná lett, a szt.-germaini békeszerződés tisztázta az osztrák állampolgárok tulajdonjogát a régi osztrák-magyar területeken és azoknak zavartalan birtoklását a békeszerződés biztosította. A békeszerződés 277. szakasza alapján Ausztria és Jugoszlávia között, az ugynevezett Seipel-egyezmény jött létre, amelyet a hivatalos lap 1924. évi április 17-iki számában közöltek. Az egyezmény alapján a Dunagőzhajózási társaság noviszadi hajóállomását és kikötőpartját az ottlevő épületekkel és ingatlanokkal együtt 1924 július elsején a társaságnak átadták. Eszerint a hajóstársaság azt vitatja, hogy ő ma is az említett területek kizárólagos tulajdonosa.

— Új gyógyszerterengedélyezés. Beogradból jelentik: A közegészségügyi miniszter Gutwein László gyógyszerterengedélyezésre Torzsára gyógyszerternyitási engedélyt adott.

— Drágult az élet Angliában. Londonból jelentik: A hivatalos drágasági indexszám augusztus folyamán egy százalékkal emelkedett, aminek az élelmiszerdrágulás az oka.

— Tűz Apatinban. Apatinból jelentik: Bajdak Száva halászlát ór háza udvarában nagyobb tömeg széna volt, amely eddig ismeretlen okokból kigyulladt. A szomszédok szerencsére észrevették a tüzet és értesítették a tüzoltóságot, amely így hamarosan eloltotta a tüzet.

Winnipeg terménytőzsde, szept. 17. Középfolyamok: Buza október (150.875) 150, december (151.75) 151 egynyelcad, május (157.625) 157 egynyelcad.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következők: Duna: Bezdán 100 (—5), Apatin 170 (—7), Bogojevo 172 (—5), Palánka 112 (—5), Noviszad 101 (—4), Zemun 62 (—6), Pancsevo 28 (—6). Száva: Zagreb 142 (—2), Mitrovica 85 (—5), Sabac 35 (—3), Beograd 2 (—5).

— A szépségkirálynőről kiderült, hogy lérfil. Brüsszelből jelentik: Coxide kirándulólhelyen szépségversenyt rendezett a közönség. Mútan megválasztották a szépségkirálynőt, táncmulatságot rendeztek tiszteletére. A férfiak valóságos dulakodtak egymással azért a szerenésért, hogy megválasztathassák a szépségkirálynőt, aki még azal is megnyerte a tetszésüket, hogy a szünet közben oda ült közéjük és derekasan sörözött velük. Éjféli után különös meglepetés várt a táncmulatság közönségére. A szépségkirálynő, akinek már nagyon jó kedve támadt a söről, felugrott egy asztalra, lekapta fejről a szöke parókát, letörölte arcáról a rzsport és kijelentette, hogy ő férfi és csak a szépségverseny zsürijét akarta megtréfálni. Azután megszökött, nehogy megverjék.

— Gyujtogatás gyanúja miatt őrizetbe vettek egy gornjamuzsli kereskedőt. Beeskerekről jelentik: A szomszédos Gornjamuzsli községtől kivulladt Mondesz Mihály jászkereskedő háza és az épület az üzlet áruközvetítésével együtt teljesen elhamvadt. A csendőrség megállapította, hogy a ház szalmateteje egy-egy két helyen gyulladt ki, ami gyanút kellett ézenfelől az is kiderült, hogy Mondesz fizetéseketlen volt, üzletét a hitesezők bezáratták és kitértek az árverést, amit a napokban kellett volna megtartani. Mivel a ház és az áruközvetítő biztosítva volt, a csendőrség az a gyanúja, hogy gyujtogatás történt. Mondeszt őrizetbe vették.

Északamerikába: Canadába, Délamerikába: Argentiniába, Braziliába stb. utazni szándékozóknak
Ingyenes felvilágosítást nyújt a FRANCUSZKA LINIJA
Zagreb Beograd Sombor
Vel.-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3

— Szerdán lesz ítélet a Dinies-ügyben. Az Avala felenti Beogradból: A Dinies-ügy tárgyalásának második napja teljesen nyilvános volt. A tárgyaláson folytatták a bizonyító anyag felolvasását, amely nagyrészt tanuvallemasokról felvett jegyzőkönyvekből áll. Szerdán délelőtti folytatják a tárgyalást, amelyről a nyilvánosság ki lesz zárva. Abban az esetben, ha szerdán a bizonyítást befejezik, az ítélethozatalra is sor kerül.

— A hivatalos órák új rendje a szubotocai munkásbiztosítóban. A szubotocai munkásbiztosító hivatal igazgatósága közli, hogy a hivatalos órák a munkásbiztosítóban szeptemberben délelőtti kezdve délelőtti 8—12-ig és délutáni 2—6-ig tartanak. Be- és kiutazások csak délelőtti eszközökkel. Ugyancsak az igazgatóság közli, hogy a pénztár többször rendelőket áthelyezték az állami diszpanzérból a munkásbiztosító épületében berendezett új helyiségbe.

— Községi pénztáros a vádlottak padján. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Rapp tanácsa keddén tárgyalta Kojics Jován volt községi adópénztárnok bünyéjét. Kojicsot betöréses lopással és öt rendbeli hivatali sikkasztással vádolták. A vád szerint feltörte Milutinovics Kuzman községi tisztviselő fiókját és ellopott ötezernyolcszáz dinár állami pénzt, azonkívül több befizetett adótételt nem könyvel el. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy a bizóság nem tudta megállapítani, hogy tényleg hiányzik Milutinovics fiókjából a pénz és az adóteleteket is megtalálják elkönyveve a pénztárkönyvben. Dr. Csóvics ügyész erre a vádat elejtette és a törvényszék az eljárást megszüntette.

— Apa és fia. Beeskerekről jelentik: Érdekes bünyéget tárgyalt hétfőn a beeskereki törvényszék. Faronov Vlada klárijai földműves és fia, Gyóka ülték a vádlottak padján. A vád szerint Faronov Gyóka apja rábeszélésre négysszáz kiló búzát és négysszáz kiló lisztet lopott a klárijai malomból. Faronov Vlada a malomtulajdonos fiát is rábeszélte, hogy pénzt lopjon az aplától. A gyerek hét ízben ezer-ezer dinárt lopott és a pénzt átadta felbujtójának. A bíróság Faronov Vladát két évi és egy havi fegyházra, Faronov Gyókat pedig hat havi börtönrre ítélte.

LAUSANNE

„LAMISON“ Penzionatus

Platal uri lányok részére.

Az intézet fásított hatalmas kertben levő villában van elhelyezve és rendelkezik mindazokkal a kellekekkel, amelyekre egy a mai kornak megfelelő penzionát szükség van. Nyelvek, zene, valamint egyéb iskolai tantárgyak. A penzionatus előkelő nevelési tónusával, lelkiismeretes felügyelettel, családias jellegével, valamint elismerien kiváló ellátásával egy a növendékeknek, mint azok családjainak teljes biztonságot nyújt céljaik elérésében.

A nevelőintézet tulajdonosnője SUBOTICÁRA ERKEZIK és a BÁRÁNY-SZÁLLODÁBAN készséggel nyújt felvilágosítást: folyó hó 24-én délelőtti 10—12-ig és délutáni 3—6-ig.

A felvett növendékek felügyelet mellett utaznak Lausannébe.

— Csődöt mondott a narkotikus vállalat. Newyorkból jelentik: Amerikában már régóta kísérleteznek a vállalatnak egy különleges módszerével. A newyorki gonosztevők nem nagyon vallanak szépszerével, viszont a brutális vállalat módszereket Amerikában nem szívesen alkalmazzák. Ezért már régebben felvetette néhány orvos azt az ötletet, hogy a foglyokat narkotikázzal kellene és a narkózis bódult állapotában majd valószínűleg félrebeszélnek és elárulják magukat. Dr. R. E. Hause texasi orvos néhány vádlottat skopolaminnal elaltatott abban a reményben, hogy így majd ciszólják magukat. A kísérlet azonban nem vezetett eredményre, mert az elaltatott vádlottak egy árva szót sem szóltak, hanem nyugodtan és zavartalanul aludtak. Most a hawaii szigeteken is próbálkoztak ilyen módszerrel. Egy fiatal iskolásgyermekek ismeretlen tettes magával esalt az iskolából és azután megölte. A család japán sofőrjét nyomban őrizetbe vették, mert a gyanú ellene irányult. Hosszu ideig vallatták, de kötségbeesetten tagadott. Később alátámasztott adtak neki. A soffőr feje hamarosan lefagyatott és a rendőrszettek kiváncsián hajították föléje. A soffőr hamarosan suttogni kezdett: »Megölte... meggyilkoltam... A nyomozó közegek boldogan hallották a soffőr suttogását és felébredése után nyomban letartóztatták. Nagy volt azután a meglepetésük, amikor másnap egy véletlen folytán kézrekerült az igazi gyilkos. A soffőr tehát a narkotikum hatása alatt egészen felültenül vállalta magára a bűncselekményt. Most már elhatározták, hogy a narkotikummal való vállalatát végképpen megszüntetik.

— Beiratások a zagrebi egyetemen. Zagrebből jelentik: A zagrebi egyetemen a beiratások a téli szemeszterre szeptember 25-ikén kezdődnek.

— Ezer dinárért egyévi és háromhavi börtön. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken keddén tárgyalták Petrovics-Klika Szeván noviszadi napszámos bünyéjét, akit az ügyészség sikkasztással vádolt. Petrovics 1929 július 2-ikén Zaharics Alekszander noviszadi nyomdászról ezer dinárt veit át azzal, hogy a pénzt hazaviszi Zaharics feleségének. Petrovics azonban betért az első kocmába és elmulattá a pénzt. A törvényszék Petrovicsot egy évi és háromhavi börtönrre ítélte.

— A Lantos Magazin szeptember 15-iki száma rendkívül változatos tartalommal jelent meg. Érdekes cikkeken, riportokon kívül közli Markovics Rodionnak, a »Sibériai garnizon« szerzőjének legújabb folytatásos regényét, az »Aranyvonat«-ot. A tartalmas lapot sok szép fényképfelvétel és rajz is tarkítja. Kapható a Literaria könyv- és újságterjesztő vállalatnál.

— Újabb megnyit a szubotocai Francia Klub könyvtára. A Francia Klub vezetősége értesíti a tagokat, hogy a klub könyvtára újabb megnyit és minden keddén és csütörtökön délután fél hatól fél hét óráig rendelkezésre áll.

— A Narodni Glasnik és két szombori városatya sajtópere. Szomborból jelentik: A szombori Narodni Glasnik című hetilaphon három hónapja ezélt egy cikk jelent meg, amely felszólította a közönséget, hogy azok, akik a Szomborban építendő cukorgyár ügyében felvilágosítást akarnak, azok ne a szarkasztóságot, hanem dr. Maglics Cveta ügyvéd és Makarics Szeván kereskedő, városi képviselőtestületi tagoktól kérjenek felvilágosítást. A két városatya bükkelt rágalmazást látott az cikkben és sajtópert indítottak a Glasnik szerkesztője ellen, aki az cikk szerzőjéül Tomics György volt szombori polgármestert nevezte meg. A sajtótörvény rendelkezései alapján azonban felelősségre vonták a lap szerkesztőjét, Jovanovics Úrost is. E napokban tárgyalta ezt az ügyet a szombori törvényszék Vojvodics-tanácsa. Tomics kijelentette, hogy a cikket nem ő írta, csak sugalmazta. A törvényszék a vádlottakat felmentette, azzal az indoklással, hogy a rágalmazás »kritériumát« az cikkben foglalt állítás nem meríti ki, amennyiben dr. Maglics és Makarics a városi közgyűlésen valóban amellet foglaltak állást, hogy a Weisz és Colben-cég kapja meg a várostól a cukorgyár építésére vonatkozó koncessziót. A vádlottak megnyugodtak az ítéletben, a főmagánvádló felebbezett.

Dr. Vidaković Franjo rendelését megkezdte.

— Öt betörést kíséreltek meg egy éjszaka Sztariszivácson. Szomborból jelentik: Hétfőn éjjel sorozatos betöréseket követtek el, illetve kíséreltek meg Sztariszivácson. A betörők először Stock Ferenc kovácsmester műhelyébe hatoltak be és ott álkulcsokat és feszítővasakat loptak, majd a kovács lakásába akartak betörni, de Stock észrevette őket, mire elmenekültek. Innen Zsivánovics Szima gazdálkodó házába törtek be, ahol a szekrényt feltörve, tízezer dinár értékű ruhát és ékszert vittek el. Az elloptat holmi egy részét a kukoricásban rejtették el, ahol később azt a rendőrség meg is találta. Még az éjjeli Mátyás János lakásában is megpróbálkoztak a betörők, de itt a szomszédok elkergették őket, mire Schulzbach Alekszandar házához mentek, itt azonban a gazda zavarta meg őket. Ezután Marokvasics Gyuka házába törtek be és itt sikerült is különböző holmikat összeszedniük, de a gazda itt is felébredt, mire a betörők menekülni kezdtek. Ekkor azonban már tudniást szerzett a betörésekről a zegész falu. Üldözébe vették a betörőket és egyiküket, Petrov Jovant el is fogták, míg két társa kocsin elmenekült. Petrovot beszállították a szombori ügyészség fogházába.

— Kinevezték Belackva új képviselőtestületét. Belackváról jelentik: A szmederevói tartomány főispánja kinevezte Belackva város harminc tagból álló új képviselőtestületét. Az új képviselőtestület tagjai a következők: Banics Nika földbirtokos, Becker Albert nagykereskedő, Böhm Mátyás földbirtokos, Bolbecker Ferdinánd földbirtokos, Wagner Vilmos asztalos, Weiss Ferenc, Weiss Vilmos és Gerlich János földbirtokosok, Gyorgyevics Mita földbirtokos, Zlatics Vlada szabómester, Irovics Toma gimnáziumi igazgató, Jankulov Zsiva banktisztviselő, Köhl Ferenc földbirtokos, Kosztics Koszta gyárigazgató, dr. Kuhn Ferenc ügyvéd, Maier András földbirtokos, Mitevesics Alekszandar görögkeleti lelkész, Micsin Ljubisa kereskedő, Pavlovics Vása iparos, Pokorny Dusan gyógyszerész, Putnik Joca magánzó, Rankovics Péra kereskedő, dr. Sladky Rezső ügyvéd, Stefanovics Steván magántisztviselő, Trenn József földbirtokos, Schäffer Száva iparos, Schmidt Ferenc, Schmidt Anton, Streiter János és Schubert Franz földbirtokosok.

— Leharapta a rendőr újját. Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken dr. Masirevics Brankó törvényszéki elnök büntetőtanácsa előtt állott kedden vádlottként Secsujszki Milán szombori cigány. Secsujszkit a bíróság már többször ítélte el betörésért és lopásért és legutóbb háromévi fegyházat kapott, de a mitrovicai fegyházból megszökött. A szombori rendőrségnek tudomására jutott, hogy a szökött fegyenc a Ronesevo-szálláson bujkál egy asszonnyal, akivel vadházasságban él. A rendőrök kimentek a szállásra és meg is találták Secsujszkit, aki házastársával együtt a kukoricásban bujt el. Konkoly Jován rendőr revolvért rántva megadásra szökött fel a cigányt, aki azonban futásnak eredt, mire a rendőr utána lőtt. A golyó a cigány combjába fúródott. Secsujszki még ekkor is szembeállt a rendőrökkel és leharapta Konkoly rendőr újját. A törvényszék a keddi tárgyaláson hatóság elleni erőszak miatt hathavi börtönrre ítélte. Az elítélt az ítéletben megnyugodott, az ügyész felebbezett.

— Szüreti mulatság a Bárányban. A szubotocai TANK szeptember 21-ikén este fél 8 órai kezdettel a Bárány-szálló téli kerthelyiségében szüreti mulatságot rendez nagy programmal. A táncmulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Akik tévedésből nem kaptak meghívót és arra igényt tartanak, jelentkezzenek a rendezőségél vagy az egyesület elnökéél minden nap 8—12-ig és délután 3—8-ig az irodában (Fra Jeso trg 3. szám).

Leánynevelőintézet Ziegra GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű tékva. Kitűnő, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantárgyak, nyelvek, zene, sport, háztartás. — Prospektus kívánatra díjlanul

— Országos lényképészkongresszus Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az idei országos lényképészkongresszust szeptember 18-ikén és 19-ikén tartják meg Noviszadon. A kongresszusra az egész ország területéről több, mint kétszáz lényképész megjelenését várják. A kongresszust a Szloboda szálló nagytermében tartják meg.

— A Tolnai Világlapja legújabb száma a szokott érdekes tartalommal és aktuális képekkel jelent meg. Melléklete a gyermekujáságon kívül ezuttal is egy érdekes regény csinos kiállításban. Kapható a Literariánál.

— Betörés Telecskán. Szomborból jelentik: Hétfőn éjjel ismeretlen tettesek betörték Varga Ferenc telecskai gazdálkodó házába. A betörők különböző holmikat vittek el ötezer dinár értékben.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirofen. Gyógyszertárakban kapható.

szabadalmazon felnyitva
már 50 éve
a legjobb cipőkrem

A „Pyram-pasza“ sok dobozában bádoglap van elhelyezve „Chap in“ és „Pat i Patachon“ felirattal, melyek ellenében

egy igen érdekes gyermekjátékot szolgáltat ki az eladó

— **Meglopta a barátját.** Becskerekéről jelentik: Szabó István szerbíteljei napszám 1926 karácsonyán barátjával, Molnár Menyhérttel mulatott az egyik kocsmában. Mindketten beruhtak és kocsin együtt indultak hazafelé. Utközben Szabó István kilopta barátja zsebéből a pénztárcáját, amelyben kétezeröttszáz dinár volt. Amikor Molnár kihaludta mámorát, feljelentést tett barátja ellen, akinél a tárcát és a pénz egy részét meg is találták. A becskereki törvényszék hétfőn tárgyalta az ügyet és Szabó Istvánt egyhavi fogságra ítélte.

— **Tűz Becskereken.** Becskerekéről jelentik: Hétfőn délután kigyulladt Borka Mihály papucsmesternek a Berberszki-telepen lévő háza. Az épület teljesen leégett, a butorokat és berendezési tárgyakat azonban sikerült megmenteni. A kár meghaladja a hatvan ezer dinárt. A tűz okát még nem állapították meg.

— **Nyolcvan karlsbadi sakkjátszma.** A »Magyar Sakkvilág« a kiválóan szerkesztett sakkfolyóirat szeptemberi száma feltűnést keltő gazdag tartalommal jelent meg. A lap, amelynek jogszámlái terjesztését néhány héttel ezelőtt ismét engedélyezték, nyolcvan válogatott szép játszmat hoz a most lezárt karlsbadi sakkversenyéről. A vaskos lap ára husz dinár és a Literária árusítóinál kapható.

— **Száj és körömfájás Topolán és egyes szuboticiai szállásokon.** A szuboticiai rendőrség értesítése szerint az utóbbi napokban több száj és körömfájást jelentettek Topolán és Szuboticián a városi állatorvosi hivatalban. A veszedelmes állapotbetegség terjedésének megakadályozására az illetékes hatóságok minden intézkedést megtettek. A napokban falragaszok útján is figyelmeztetik a gazdaközönséget a járványra és a rendőrség erre a hirdetőnyelvre előre felhívta a gazdálkodók figyelmét. A szuboticiai rendőrség, mint értesülünk, ideiglenesen megtiltja az állatoknak a heti-piacokra való felhajtását.

— **A sztaribecsei önkéntes tűzoltótestület bankettje.** Sztaribecsejről jelentik: Az önkéntes tűzoltótestület a katolikus olvasókör nagytornájában nagy-szabású bankettet rendezett, amelyen a szomszédos járási önkéntes testületeinek kiküldöttjei is megjelentek. Hadnagyevő Dimítrije sztaribecsei járási tűzoltófelügyelő üdvözölte elsőnek a vendégeket, majd több pohárköszöntő hangzott el. A bankett a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

Akinék a gyoma fái, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése egyengül, nyelve felhérsárga, annál naponta egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. A forró égvő országában észlelt orvosi tapasztalatok dicsérik a **Ferenc József** víz hatását különösen véihasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek a váltólással együtt lépnek fel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 52

KÖZGAZDASÁG

A Közgazdasági Bank részvénytársaság igazgatósági ülése. Kedden délelőtt Kiss Lajos elnöklété alatt ülést tartott a Közgazdasági Bank r.-t. igazgatósága. Az ülésen, amelyen az igazgatóság szuboticiai és vidéki tagjai csaknem teljes számban jelen voltak, mindenekelőtt megelégedéssel és örömmel vették tudomásul azokat a legkiválóbb orvosprofesszorok által is megerősített híreket, amelyek az intézet vezérigazgatójának, dr. Kiss Józsefnek egészségi állapotában beállott öröndetes javulásról számolnak be. Az orvosi vélemények szerint is minden remény megvan arra, hogy dr. Kiss József a közel jövőben teljes egészségben visszatérhet arra a helyre, ahonnan ezt a virágzó pénzintézetet éveken át a legnagyobb megelégedésre a hazai közgazdasági élet hasznára vezette. A Közgazdasági Bank igazgatósága jókívánásai kapcsán lelkes szeretettel és törhetetlen bizalmáról biztosította a távollévő vezérigazgatót. Teljes megnyugvással állapította meg az igazgatóság, hogy a Közgazdasági Bank kipróbált tisztikara az intézet ügyeit a legnagyobb buzgalommal, körültekintéssel, odaadó munkával abban a szellemben vezette amely dr. Kiss József vezérigazgató intencióinak is mindenben megfelel. Ennek a körültekintésnek, odaadásnak és lelkes áldozatkészségnek, amely támogatóra talált magának az igazgatóságnak és a végrehajtó bizottságnak munkájában is, nemcsak erkölcsileg, hanem üzletileg is megvan a kívánt eredménye. Ez nemcsak a Közgazdasági Bank ezidei üzleti eredményében jut kifejezésre, hanem abban is, hogy az üzletfelek változatlan szeretettel és bizalommal viseltetnek eziránt a bácskai talajból nőtt, itt fejlődött pénzintézet iránt.

SPORT

Az oszijek-i motorkerékpár-verseny

Oszijekről jelentik: Vasárnap rendezte meg az oszijek-i »Szlavonac« motorkerékpár-egyesület Oszijeken a második országos kerékpárversenyt Szlavónia bajnokságáért. A mindvégig érdekes verseny délután négy órakor kezdődött és mintegy 2500 főnyi közönség előtt folyt le.

Az eredmények a következők:
6500 m. távon 175 ccm. 1. Urcics 6 p 30 mp, 2. Sztójics 6 p 35 mp, 3. Müller 7 p 0,2 mp.

6500 m. távon 250 ccm. 1. Uroics 6 p 20 mp, 2. Zimmer 6 p 25 mp, 3. Sztójics 6 p 30 mp.

13000 m. távon 350 ccm. 1. Uroics 11 p, 2. Jirasek 11 p 9 mp, 3. Zimmer 11 p 10 mp.

13000 m. távon 500 ccm. 1. Slrban 10 p 37 mp, 2. Müller 11 p 09 mp.

6500 m. távon 1000 ccm. 1. Zimmer 6 p 30 mp, 2. Müller 6 p 04 mp, 3. Müller Róbert 6 p 24 mp.

13000 m. távon 1000 ccm. 1. Slrban 10 p 41 mp, 2. Uroics 10.41.3 mp, 3. Jirasek 11 p 13 mp.

PETROVOSZELÓ

Szokó Sport—Tesla IB 3:1 (2:1). A petrovoszelió csapat megérdemelten győzött a több ifjúági játékosal kiegészített becsei csapat ellen. A petrovoszelió gólját a center és a jobbösszekötő, a becseiek gólját Károlyi I. rugta.

ODZSACI

Omladina FC (Bács)—OSC IB 3:2 (0:2). Bíró: Blaha. Firtócs győzelmet aratott a négy tartalékkal játszó Omladina az OSC tartalékcsoportja ellen. Az OSC a 8-ik percben megszerzi a vezetést és a 24-ik percben 11-esből kettőre emeli a gólok számát az Omladina állandó fölénye dacára. A második félidőben az Omladina magára talál és Rajkovic és Manz góljaival megszerzi a győzelmet. Blaha bíró jól vezette a mérkőzést.

BÁCSKATOPOLA

TSC—Kulái »Hajduk« 8:0 (4:0). II. oszt. bajnoki. Bíró: Vukovic. A TSC első bajnoki mérkőzésén teljesen lelépte a gyengébb játékos kuláikat. A gólokat Kalmár (3), Makán (2), Palusek I. (2) és Kiinko rugták. Vukovic bíró jól vezette a mérkőzést.

VUKOVÁR

Spárta—Viktoria (Oszijek) 5:3 (2:3).

VINKOVCI

Sport Klub »Leskovac« (Leskovac)—Szloga (Vinovci) 2:1 (1:0). Vidéki bajnoki döntő. Bíró: Hulvak. Hatalmas érdeklődés előzte meg a mérkőzést, amelyen elődött a vidéki bajnokság sorsa. A favorit a vinkovci Szloga volt, de a mérkőzés meglepetést hozott: a győzelmet a leskovaci csapat szerezte meg, mégpedig megérdemelten. A leskovaci SC szeptember 20-ikén mérte össze az erejét Oszijeken az oszijek-i bajnok Hajdukkal az alsóvárosi bajnoki címéért.

DELIMANASZTIR

Baranya válogatott—Oszijek II. osztályú válogatott 4:0 (0:0). A győztes csapat góljait Lazarevic (Spárta) (3) és Sacl (Spárta) lőtték. A győztes csapat legjobb embere Putnik kapus, Pogrányi hátvéd, Kovács, Farcas és Éberherdt voltak. Az oszijek-i válogatott legjobb embere Kvastek (Makkabi) kapus volt. Kivül még jék voltak Polz, Vukovic.

PALÁNKA

Szloga—Kamenica Fruskgorac 4:0 (3:0).

KIKINDA

Obilics—Vojvodina 3:0 (3:0).

NOVISZAD

Postás—Hajduk 7:0 (5:0).

BEZDÁN

Tri Zvezde Apatin—Bezdan SK 2:1 (1:0). Bajnoki mérkőzés. A második C. osztály első bajnoki mérkőzését az apatini csapat megérdemelten nyerte meg. A mérkőzés heves, itt-ott durva volt. Az első félidő gólját Czár lőtte Zimmermann beadásából. Tíz perccel később Czár még egy gólt lőtt, de a bíró offside címén nem ítélte meg. Bezdán a második félidő 35. percében egy kapu előtti kavardásból egyenlített, majd Apatin a 43. percben Usumovic révén a győztes gólt szerezte meg.

SZTARIBECSEJ

Szoko—Szombori ZsAK 5:1 (2:1). I. osztályu bajnoki. Bíró: Priboj. Nagy érdeklődés mellett zajlott le a bajnoki mérkőzés. A Szoko kezd és erős iramot diktál. Vesztélyesen támad, a szélsők magukra vonják a védelmet, közben a jobbösszekötő védhetetlen góllal egyenlít. Ezután a Szoko belefekszik a játékba és erősen támad. A 20-ik percben Pollák beadását Arncvljevic védhetetlenül a hálóba fejeli. Utána a félidő végéig szép mezőnyjáték. A második félidő elején a ZsAK van fölényben, majd a Szoko jut frontba és sikerül Arncvljevic révén két újabb gólt elérnie. A kezdés után már érezhető a Szoko döntő fölénye és sorozatos támadások után Károlyi beállítja az eredményt. A Szokóból Pollák, Arncvljevic, Milovanov és Jelics válik ki. A ZsAK-ból a balbekk, a centerhalf és a balösszekötő váltak ki. Priboj jól bíraskodott.

ADA

Sztaribecseji »Tesla«—Ada SC 3:1 (0:0). II. osztályu bajnoki. Bíró: Lozanov. Rekord közönség előtt játszott a két csapat. A mérkőzésre a két csapat a következő felállással állt ki: Tesla: Szökő — Accsay, Papp — Balaska, Janek I., Benkő — Hornyák, Tihanyi, Csányi, Janek II., Mágori. Ada SC: Vogel — Vrgovic, Dickov — Péter, Dudás, Halász II. — Csuzdi, Vállay, Simonovic, Fodor, Mannheim. Ada kezd és rögtön támadásba megy át, de a Tesla védelme szétrombolja az akciókat. Majd a Tesla jut fölénybe, azonban a csatárok nagy balszerencsével küzdenek. A félidő másik felében mezőnyjáték és több korner esik. A második félidő ismét Ada fölényével kezdődik, majd a Tesla jut frontba. A 20-ik percben Ada minden erejét összeszedi és erős támadásba kezd és a 25-ik percben tizenegyesből éri el az első gólt. A gól a Tesla játéksait felvillanyozza és egyre erősebb tempót diktálnak. A 38-ik percben Janek II. szép beadását Tihanyi védhetetlenül a hálóba vágja. A Tesla tovább támad és a 40-ik percben Mágori a kapu lábáról kipattant labdát belövi. A két egymásután következő gól megzavarja az adai védelmet és az egyik hátvéd egy kapura lőtt labdát a 43-ik percben közel kapja el, a labdára helyezkedő kapus elől. A megítélt 11-est Tihanyi védhetetlenül belövi. A mérkőzés Tesla-támadásokkal ér véget. A Teslából minden játékos nagy lelkesedéssel játszott, az adaiak közül Vállay, Dudás és Vogel váltak ki. Lozanov kitűnően vezette le a mérkőzést.

BÁCSKOGRADISTE

Szentai Radnicski—Bácskogradistei AK 2:0 (1:0). II. osztályu bajnoki. Bíró: Danis. Szentai Radnicski: Radocki — Major, Serfőző — Takács, Hegyi I., Bokros — Lakatos, Botos, Burány, Borbély II., Ujházi. Bácskogradistei AK: Zsvkovic — Antal, Dejanov — Dosa, Vasas, Gubics — Nacs, Dosztan, Petrovic, Dudás, Feszlamer. A jobb csatársorral rendelkező szentai csapat győzött. Az első gólt Ujházi lőtte az első félidő 7-ik percében, a másodikat Borbély a második félidő 42-ik percében. Szentai csatársora szépen kombinált, de a kapu előtt határozatlan volt. A BAK-ból a kapus tünt ki, továbbá a két hátvéd, a szentaiak közül a belső trió és a centerhalf volt jó. Danis bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Az oszijek-i Gradlanszki Noviszadon. Az oszijek-i Gradlanszki vasárnap Noviszadon vendégszerepel, ahol a Juda Makkabi lesz az ellenfele.

Noviszadlak a zagrebi ping-pong versenyen. Noviszadról jelentik: A zagrebi vasutasok ping-pong versenyére, amely szeptember 27-ikén kezdődik, Noviszadról Róth György (Makkabi), Klaber Károly (Makkabi) és Dietrich Frigyes (NAK) neveztek be.

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről az 5-szemes könyvkedvezményben

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne

Chypre
L'origin

minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban kapható. Főlerakat: Herczi-drogéria, Subotica

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Irtta: Baedeker

Szeptember hó.

Közeledik a félhónap, amelyet halhatatlanná tett egy nagy költő szívememárkoló poézise, itt van a *Szeptember Végén*, amikor még nyílnak a völgyben a kert virágok, de már hazaszállingóznak nyári vándorlásukról az irigyletek, akiknek volt idejük, szabadságuk és pénzük, hogy több-kevesebb hétre elhagyhaták unalmas vagy kedélyes otthonukat s világgá mehettek idegnyugvásért, barna arcszínért, fokozott kulturáltságért, satöbbi... Hazajöttek s most sok szó esik az utazásról általában, különösen pedig az utitársakról s azoknak mindenféle válfajairól.

Az utazásért, a kultuemberiség e talán legnagyobb gyönyörűségéért se rajong mindenki egyformán. Staël-né, aki *«Corinne»*-jában az Itáliáról szóló művek egyik legszebbjét írta, halhatatlan könyvét ezzel a furcsa soral kezdte: *«Utazni voltaképpen a leg-somorubb élvezet»*. Van is valami lehangelő a megérkezésben valahová, ahol nem vár bennünket senki, s elutazni onnan, ahol csak egy pár liftboytól megpincérettől vehetünk bucsut. Talán az üresség ezen érzetéből fakad sok embernek az a vágya, hogy ne egyedül kelljen utra, hanem valamelyik kebelbarátjának a társaságában, akiről aztán utközben kiderül, hogy a szívbarátsága nem is valami igen színtartó, mert esetleg már az első reggelinél és kedvező esetben a második ebédnél kénytelen összezördülni vele. Az ily utitársal csak azt nyeri az ember szemben a Madame de Staël egyedül induló turistájával, hogy Rómába érkezve *«kellejtiket»* nem várja senki a vasutnál s hogy Gergentiből távozva a szállodai alkalmazottak szívből jövő jókívánságait a barátjával kell megosztania. A barátjával, aki közben már esetleg elensége lett, mert alaposan klímerte őt, s akit már ő se becsül valami sokra, mert rájött a hibáira. Oh, mert sok változik meg, mialatt a vonatok jönnek és mennek!...

Az együttutazás ugyanis, mint már nem egyszer megállapították, az emberismerkedésnek egyik legjobb alkalmatossága. Ha őt-hat hétig töltöd reggeltől estig

az idődet valakivel, jobban kiismered a jellemét mint otthon ugyanannyi esztendő alatt. S ez a *«kiismerés»* nem szolgál mindig előnyére annak, akinek a lelkébe betekintettek, s néha a két érdekelt fél közül egyiknek se... Így járhatott az a két tekintélyes, derék és művelt ur is, akiket a régi Subotica közönsége nemcsak ilyenekül tisztelt, de egymás elváhatatlan Pylades-ének is tartott. Több évtizeden át tartott és sok vihart kiállott *«waterproof»* barátságuknak az vetett véget, hogy egy nyáron másfél hónapig tartó utra indultak együtt, amelyről mind a ketten rossz hangulatban s nem is egyazon vonattal érkeztek haza. Attól fogva ritkábban sétáltak együtt, nem igen keresték egymásnak a társaságát, s bizalmas tudakozódásra egyik is, másik is elpanaszolta, hogy élete egyik legnagyobb csalódását élte át, amikor a barátjával utazott, mert arról kellett meggyőződnie, hogy az távolról se olyan kifogástalan ember mint aminek tartotta. Mondani se kell talán, hogy mindketten intakt jellemű s tizenhárompróbás erkölcsi férfiek voltak, s talán még utitársaknak is jök lehetek volna — mások számára. De egymáshoz nem illettek, s ez az elválasztó vonal nemcsak az utazásukat rontotta meg, amelynek együttes örömeire hónapokig lelkesen készültek, de hosszú barátságuknak is a könyörtelen sírásója lett. Amint a költő tanácsol a házasságra vonatkozóan: *«Drum prüfte wer sich ewig bindet»*, az megszívlelendő az együttutazásnál is, amely nagyon hasonlatos egy rövidebb tartamu házassághoz. Nemcsak azt kell jól megérezni, akivel életreszóló utazásra szorozódik az ember, de azt is, akivel 1—2 hónapig akar közösségekben lenni, mert aki kártyapartnernek beválik (mivelhogy pénz lehet tőle nyerni) s akivel jól el lehet politizálni (mert egy-párton van velünk), kérdés: alkalmas lesz-e utitársnak is, arihez izlésbeli megegyezés és egymás szokásaihoz való némi alkalmazkodóképesség is kívánatos?

Idevalósi ur volt az is, aki mindig egyedül utazott, pedig gyakran köszált szerte a világban és nem egy országot járt keresztül-kasul. Sokan megszöjták, hogy ily *«vigasztalanul»* indul, szomorú *«elhagyatottság»*-nak teszi ki magát és *«társztalanul»* bolyong, de ő csak nevetett ez aggságokon, mindig vidáman indult el és mindig derülten tért vissza, s — ami fő! — megtartotta régi barátait, sőt utakat is szerzett hozzájuk — utközben. Egyik régi iskolatársa ajánlott egy ször, hogy szeretne vele utazni, s ő azt felelte neki:

— Nem jöhetsz velem. Azt akarom, hogy jó barátok maradjunk.

— Félsz tőlem? — kérdezte a barátja.
— Nem, — válaszolta ő. — Magamtól félek... Tudod, milyen összeferhetetlen természetű vagyok.

Valóságban a világ legkonfúciánusabb embere volt, s az összeferhetetlensége csak abban a bölcsességben állott, hogy uton független óhajtott maradni s mindig odamenni, ahová a szíve vagy a kedvtelése vonzotta, s nem arra a kilátópontira vagy abba a gyüleménybe, amelyet egy közösen kidolgozott program zsarnoksága diktálna rá napul-napra.

Igaz, hogy egy szeretetreméltó jó utitársnál nincsen nagyobb áldás. De ez nagy ritkaság (két csillag dukál neki az utikönyvbent!), rendszeren utazás közben szokott fölbukkanni s ezáltal szintén élmény, utitanulósággá, szellemigzadagodássá lesz. Előtte is feledhetetlen ma is néhány alkalmi utitárs, akikkel véletlenül verődtem össze kirándulásom, koresemában, kávéházban, vasuti kupóban vagy hajón, s aztán hosszabb-rövidebb ideig együtt bandukoltunk mindaddig, amíg az együttlét mindkettőnknek egyaránt inyére volt, s aztán barátságban, sokszor levelekkel tovább ápol barátságban váltunk szűfűl. Akiikkel ilyen módú el az utazó mingyárt hazulról, azokkal az indulás sokszor egész életre való elválást is jelent. Annál nagyobb öröm, ha látom, hogy jóbarátok, akik együtt kóborolták át nyári vakációjukat, változatlan érzelmekkel kerülnek az utjukról vissza. Azt a barátságot, amely *«ezt a nehéz próbát»* is kiállta, már igazán nem fenyegeti többé a fölbomlás veszélye...

Kevesebb nehézség áll elő az utitárs kiszemelésénél, ha azt az ellenkező nemből választhatja az ember. A nőről — akár a felesége neki akár nem — éppen ézszer annyit tár el a férfi utközben mint valamely férfi barátjától, s a nő is legalább ötször annyit a férfiutitársától mint egy másik nőől. Ily utitársaságban tehát az összeveszésnek kevesebb a valószínűsége s a jóviszonybanmaradásnak több a chance-a. Állítólag az is megtörtént többször, hogy férfi és nő (nem okvetlenül férfi és feleség) az utjukról szerelmesebben jöttek vissza mint ahogy elindultak. Csak Olaszországban vagy Egyiptomban győződtek meg arról, mennyire nélkülözhetetlenek egymásnak...

Kiderül, hogy utazni nem is olyan szomorú élvezet, ha jó az utitársunk. De a legbiztosabb és legjobb utitárs mindig az ember maga, illetve a saját jövedélye, amely mindent megtalál az uton, ami jól esik s az utazás gyönyörűségét növelheti. — szükség esetében még kifogástalan és szeretetreméltó utitársakat is.

Eisler Izsó
ruhaáruháza
Subotica
a barátok temploma során

Férfi
öltönyök
390 dinártól

Férfi
téli kabát
380 dinártól

Gyermek-
RUHA
160 dinártól

Női
téli kabát
350 dinártól

Nagy választék!

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegeyi Napló
részére
Molnár Sz. Vince
könyvkeres edése vesz fel.

EZT TUDNIA KELL:

A leggazdaságosabb gőztermelést biztosítják a

GANZ

GŐZKAZÁNOK

ÉS

önműködő tüzelőberendezések

A

GANZ

KAZÁNTELEKKEL

jelentékeny értékű

MEGTAKARÍTÁSOKAT ÉR EL.

Ezen megtakarítások összegéből könnyű szerrel modernizálhatja elavult, nem gazdaságos kazántelepét.

Díjmentes mérnöki látogatás. Tervezések díjmentesen készülnek.

Felvilágosítással szolgál:

JUGOSZLAV GANZ RÉSZV.-TÁRS.
Beograd, Zagreb,
Karadjordjeva 75 — Tel. 23-90, 44-33 Draškovičeva 27 — Telefon 55-87

Sürgöny: **Ganz**

LIBA
aprólék
Libahus
Libaszir
Libaháj
Libamáj
és töpörte
kapható
Kőrösi Géza
cégnél — Telefon 513

Legújabb rendelet szerinti
tankönyvek
valamint az összes előirt
füzetek, rajz- és írószerek
az összes iskolák részére
kaphatók **nagyon olcsón.**
Füzetek 40 lapos 3.— din.
: 60 : 5.—
: 80 : 6.—
Körző-garnitúrák
30.—, 20.— és 10.—
12 darab festék
ecsettel dobo-
zokban 11.—
Antikvárium és Rőleszkönyvtár
Strossmajerova 16. (Halpia) 021

Bajmokon
a Bácsmegeyi Napló
részére
hirdetéseket
Gyetvay József
bizományos vesz fel

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

43

(Szakítás)

Rózsai idegesen gyűrte a zsebkendőjét.
— A gondtalan, szép napok most már nem tartanak sokáig. Nekem hamarosan haza kell utaznom. De mi lesz veled kicsim?

— Cselekedni fogok. Pénzt kell keresni, sok pénzt, hogy visszaadhassam anyáéknak azt, amit rámköltöttek, sőt annál is többet, hogy visszaadhassam a nyugalmukat.

Határozottan csengtek a szavai és ha ebben a percben nem is volt még tisztában azzal, hogy mit fog csinálni, az elhatározása, hogy a világ-sikert csengő aranyakra váltja fel, most érlelődött meg benne. Ettől a perctől kezdve több figyelemmel foglalkozott a filmgyáratól még egyre érkező ajánlatokkal és nagyobb érdeklődéssel hallgatta Balting reális, üzleti fejtegetéseit is.

Vigniervel a kellemetlen beszélgetés óta naponta találkozott, de Balting árnyéka ott volt köztük látszólag derűs beszélgetéseik, hosszú csókjaik és szenvedélyes ölekezéseik közben is. Nem beszéltek róla, de a délutáni találkozás és bemutatkozás és az azt követő rövid beszélgetés emléke azért állandóan kísértett és megrontotta a csókjaik ízét.

A negyedik nap délutánján Margit, mint rendszeren, sűrűn lefátyolozva, felosont Vignier szalodájába. Aznap még nem találkozott Alfreddal, ami szokatlan volt és ezért izgalma a szokottnál is erősebb volt, amikor benyitott a férfi szobájába. Vignier az íróasztalnál ült és egy vaskos könyvben lapozgatott. Margit boldogan sietett hozzá és megcsókolta.

— Nem láttam ma egész nap Alfred és már aggódtam, hogy valami baja van — mondotta gyengéd feltevéssel.

A férfi kedvetlenül válaszolt:

— Ideges napom van.

— Csak nem érte valami kellemetlenség?

— Ne kérdezze, Marguot. Ugysem ért meg...

Margit döbbsent csodálkozással nézett Vignierre.

— Én ne érteném meg magát? Miért nem mondja meg őszintén, hogy mi bántja?

Az író kedvetlenül, kissé vontatottan válaszolt:

— Nem szeretném, ha félreértene... De ez a Batling-história most már az idegeimre megy. Ugy hallom, tegnap este megint együtt volt az Admiral-bárban.

— De hiszen Rózsai is ott volt — vetette sietve közbe Margit. — És különben sem tehetek róla, hogy az asztalunkhoz ült.

Vignier idegesen felélt:

— A multkor már megkértem, hogy kerülje azt az embert. Hirbe hozták vele, tehát minden okom megvolt rá, hogy erre megkérjem. De ugylátszik magának mégis fontosabb az ő társasága, mint az, hogy az én kérésemet teljesítse.

Margit remegett az izgalomtól. A méltatlan megbántottság fájdalma rezgett a szavaiban.

— Már megint kezdődött ez az ostoba történet. Hát nem hisz nekem?

— Kedvesem, akár hiszek, akár nem, a látszat maga ellen szól.

— De hát nem adom-e naponta újabb bizonyítékát annak, hogy csak magát szeretem? — kérdezte Margit, mintha nem akarta volna észrevenni az író kitérő válaszában rejlő bizalmatlanságot.

Vignier válasza brutálisan hangzott.

— Épen ez az. Talán tulságosan is sok jelét adja a szerelmének. A képes lapok most már mindgyakrabban közlik együtt a fényképünket és a nyilvánosság túl sokat beszél a köztünk fennálló barátságról. Ilyen körülmények között meg kellene értenie, hogy mennyire kellemetlen és megalázó rám nézve ez az újabb szóbeszéd, amely magát Baltinggal hozza bizonyos kapcsolatba.

Margit megdöbbenve hallgatta Vignier kérelhetetlen szavait. Nem a szerelem és nem is a féltékenységek adta most a férfi szájába ezeket a

szavakat, hanem a hiúság. A nagy író és elkényeztetett férfi hiúsága, amelynek jól esett talán, hogy a legszebb lánnyal kapcsolatban emlegették és amely nem tudta elviselni azt a sanda gyanút és suta látszatot, hogy egy másik férfi elűtheti ettől a lánytól. Mindenáron neki kellett felülmaradni, diadalmasan és a kifelé, a nyilvánosság számára élő emberek fölényével, óvakodnia kellett a kudarc látszatától is.

Pillanatok alatt fogta fel Margit a férfi érzéseinek igazi, meztelen okát és akarata ellenére könnyek törtek elő szeméből. A sértett önérték és a megbántott érzések áttörték a megfontolás gátjait.

— Szóval magának a látszat és a maga kicsinyes, hiu szempontjai fontosabbak az én tisztá, nagy szerelmemnél... Ezt érdemlem magától? Mért nem mondja meg inkább őszintén, becsületesen, ha már nem szeret.

Vignier gumyosan mosolygott.

— Ugylátszik maga is csak olyan, mint a többi. Mindig ez a legfőbb ütőkártyájuk, ezzel akarják sarokba szorítani az embert. Hibát követnek el és aztán a férfire hártják a felelősséget.

— Alfréd... — nyögte Margit panaszosan — Alfréd... maga így beszél velem? De miért? Mivel érdemeltem meg, hogy így beskatulyázzon egyszerűen a »többiek« közé? Hát valóban nem vagyok többé magának, mint egy a sok nő közül, akivel életében dolga volt?

— Értse meg — felelte idegesen a férfi — most nem erről van szó. Egyszerűen és világosan: nem vagyok hajlandó osztozni sem magán, sem másan, senkivel!

Margit lélektelenül nézett maga elé. A régi büszke, dacos és önértékes lány ébredt fel benne.

— Maga kegyetlen... — mondta tompán, fájdalmasan. — Meg akarom kímélni magat az »osztozkodás« kellemetlen látszatától és elmegyek. Az első és egyetlen férfi maga volt Alfréd, akit szerettem, de ha most elmegyek innen, nem jövök többé vissza... Nekem is van önértésem...

Titokban azt remélte, hogy ezek az őszinte szavak vissza fogják téríteni hozzá a férfit. Nem fenyegetés volt ez, hanem őszinte vallomás. De Vignier makacs közömbösséggel rántott egyet a vállán.

— Ahogy tetszik...

A következő másodpercben Margit már az ajtónál volt. Szinte az öntudata alatt várta még, hogy a férfi utánaszól, visszahívja és magánál tartja, hiszen egyetlen simogatással vagy csókkal teljesen meg tudta volna még békíteni. De Vignier ujjai gépiesen lapozgattak megint az előtte fekvő vastag könyvben. Az ajtó becsukódott és Margit szinte öntudatlanul támolygott ki az utcára. A fátyolát is elfelejtette leereszteni, az arca dult volt. Rettenő ürességet érzett a szívében és az ártatlanul megvert kisgyerek fájdalma sajgott benne.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Opštinsko Poglavarstvo Odžaci.

Broj 3566—929. god.

Oglas

Potpisano poglavarstvo na osnovu rešenja opštinskog predstavnštva br. 51—1929. zap. 1 odobrenja G. Komesara Oblasne Samouprave Oblasti Bačke br. 23559—1929. i br. 26707—1929. ovim raspisuje javnu usmenu dražbu na manjak za prepravku i dogradnju opštinske zgrade za smeštanje zvanja sreskog načelstva i sreskog suda za dan 4. oktobra 1929. god. u 9 časova u dvorani opšt. kuće u Odžacima sa predračunskom svotom od Din. 303.188.87

Proračun, nacrt i uslovi mogu se dobiti svakoga dana kod opštinskog beležnika po cenu od Din. 100.—

Dražbi će se pristupiti uz prikaz dokumenta samo ovlašćeni graditelji i inženjeri.
A. Jakovljević s. r. M. Svendeman s. r.
beležnik. 10808 knez.

Sombori Izraelita Hitközség.

Hirdetmény

A szombori Izraelita Hitközség Előjárósága ezennel értesíti a hitközség t. tagjait, hogy a templomülések bérbeadása f. hó 22-én veszi kezdetét és a következőképen fog eszközöltetni:

1. hó 22-én vasárnap d. u. 3—6 óráig,
az összes többi napokon d. u. 5—7 óráig.

Felkérjük a régi bérlőket, hogy amennyiben régi templomüléseiket továbbra is bérelni óhajtják, úgy jegyeiket legkésőbb f. hó 25-ig váltsák ki, mert ezen határidő elteltével az imasékek bármely más jelentkező eltekintve bérbeadtni.

Szombor, 1929 szeptember 16.

A Szombori Izraelita Hitközség
10809 Előjárósága.

Csődtömeg-eladás

Alulirott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy Scherer Mariska szombori kereskedő elleni csődügyben a csődbíróság 1302/6—1929. számú végzése alapján együttes eladásra kerülnek a csődtömeghez tartozó összes ingóságok és pedig: házi és üzleti berendezés, gyermekjátékok, dísz tárgyak stb., melyek a leltár 1—313. száma alatt vannak felvéve. Beszerzési ár 71.355 dinár, becsérték 42.345 dinár.

Ajánlattevők tartoznak ajánlatukat zárt levélben legkésőbb 1929 szeptember 27-én déli 12 óráig átadni az alulirotnak és egyúttal 5000 dinár biztosítékot lefizetni.

A beérkezett ajánlatok felett 1929 szeptember 28-án történik döntés. Az a vevő, kinek ajánlata el lesz fogadva, tartozik a teljes vételárat 48 órán belül lefizetni a tömeggondnok kezéhez és az árut azonnal átvenni.

A tömeggondnok az áru mennyiségéért és minőségéért nem szavatol.

Vevő tartozik a vételi illetéket is fizetni.

A csődtömeg naponta 2—3 óra között tekinthető meg.

A tömeggondnok fenntartja magának a jogot, hogy egyik ajánlattevő ajánlatát sem fogadja el.

Szombor, 1929 szeptember 13.

Dr. Nagy Béla
10804 ügyvéd, tömeggondnok.

Hölgyfodrászat
Szépen
ondolál
Hajat v g
Hajat mos
Manikűröz
8.—
din.
Béret (10 szám) 60.— dinár
Kihullott hajat veszeki
HUSZÁK PÁL
Prokesh-palota, a vasútól 3 ppa.

Hallotta-e már az
„ELTZ”-rádiók
különféle típusait?
Okvetlenül ismerje meg!
A rádiótechnika legmagasabb kulturája
Képviseli:
„VOLTA” R.-T. VEL.-BECSKEREK

Ha foglalkozást keresel itt állj meg!

Mióta keresel foglalkozást — bizonyára már hónapok óta — és nem találod? Miért nem találod? Mert vagy nem vagy elég értelmes, vagy pedig arra vársz, hogy valaki más találjon megjelölt a te részre. És te csak szépen vársz tovább türelmesen, vagy türelmetlenül, esetleg kétségbeesetten, valószínűleg a jobb időkre, vagy pedig alighanem a sült galambra.

Azt azonban már látod, hogy nem segít rajtad senki, ha csak magadon nem fogsz segíteni és bizonyára azt is látod, hogy mindez, aki dolgozik, boldogul és megél. Az ilyen azután nincsen rászorulva más ember kegyére és pártfogására.

Ne keress tehát még tovább is foglalkozást, mert kár minden percért, meg azután hónapok óta látod, hogy úgy sem találod, fogd meg tehát azonnal okosan, értelmesen a dolog végét és foglalkoztasd saját magadat!

Önállítsd magad és légy a magad ura! Csekély 3160 dinár kell hozzá, az sem egyszerre és máris állandó kenyered van neked is, meg a családnak is.

Egy kis géppel végezhető szép, tiszta és könnyű háziiparra tanítunk be teljesen ingyenesen 8 nap alatt és saját szobádban keresed meg látszva a napi 120—150 dinárot. Ha hozzátartozóid segíteni akarnak kétszeresére is emelhető a kereset.

Ez a háziipar még a legkisebb községekben is 5—6 helyen üzhető, mert oly olcsó közszükségleti cikket állítasz elő, melyre mindenkinek, kicsinynek, nagyoknak férlinek, nőnek, urnak, parasztnak egyaránt szüksége van. A gépecske árát ha nem hamarabb, de 3 hét alatt megkeresed és ha csak egy kicsit ügyes vagy, a második hónapban még egy második gépecskét állítasz be saját üzemedbe.

Németországban több mint 700.000 férfi, nő, ifjú, öreg, volt hivatalnok, kereskedő, iparos és nyugdíjas létesített magának tisztes és biztos egzisztenciát ezen igen népszerűvé lett új háziipar elsajátítása és üzése által. Mert a németek értelmesek! Ugyanezt megteheded te is!

A gép részletfizetésre, bérmentve hozzád szállítva, ingyenes betanítással csak 3150 dinárba kerül. Külön 10 dinárba kerül a hozzávaló füzetecke, mely képesen mutatja be a szóbanforgó háziipar üzését, a gép kezelését, használati utasítását, az üzem megindítására, az igen olcsó anyag beszerzésére (melyet ugyanis a rendelők hoznak hozzád), az általad készített áru értékesítésére és minden egyébre vonatkozó tudnivalókat.

Írásban biztosítunk téged, hogy ha tényleg dolgozni akarsz, nem fogod megbánni ha ezt a könnyű és szép mesterséget megtanulod, önzönlően fognak hozzád a rendelők és ne felejtse el, hogy a mesterség kenyér. Pénz nélkül nincs üzlet, szerszám nélkül nincs ipar!

Első dolgod legyen még ma, egy részletes ismertető könyvecskét rendelni, amely megadja neked a minden további szükséges utasításokat. A könyvecskét bérmentve megküldi neked 12 dinár előzetes beküldése ellenében a németországi Grauert gépgyár részvénytársaság jogoszláviai kizárólagos vezérképviselősege és lakata:

Berényi Zsigmond

Osijek I., Krezmina ulica 13

Utánvéttel a könyvecskét nem küldjük. Levélben sem bélyeget, sem pénzt ne küldjön. Felelősséget csak postautalványon küldött összegekért vállalunk.

Csak megbízható cégek rádiógyártmányait vegye!

Minden intelligens ember tudja, hogy a rádió atyamesterrel **Telefunken** és **Philips**, ezeknek, valamint a közismert **Tungsram Standard-Electric**, **Vatea** és **Se'ektor** gyáraknak eredeti gyári modelljeit, lámpáit és alkatrészeit kaphatja a

Centralna Banka rádióvállalatnál Subotica Kaszinó épület

Állandó kiállítás!

Szabad bemenet!

Kisebb birtok Vajszkában (Bácska)

gazdasági épületekkel és pedig: 1—3 szobás és melléképületekkel álló lakás, 30 vagon gabona befogadóképességű raktárral, 35 vagon befogadóképességű görővel, 2 eselédlakással, nagy istállóval, 4 hold 423 négyzetöl földdel, a község közepében, gabonakereskedésnek vagy kendergyárnak igen alkalmas, **azonnal eladó.**

Bővebbet a tulajdonosnál:

S vin Zárkónál, Pašćevo (Bačka)

KINTORNA

Férj: Szörnyű peches vagyok! kölesbőztem Blaunak száz dinárt és mit tesz Isten: ma meghall...
Feleség: Ugye-ugye! Mindig mondtam neked, hogy ez a Blau egy megbízhatatlan ember...

— Doktor ur, a férjem nagyon beteg.
— Mik a tünetei?
— Elsősorban is olyan szegény, mint a templom egere, ami miatt úgy dolgozik, mint egy ló, úgy, hogy este farkaséhesen jön haza és dögfáradtan fekszik le.
— Asszonyom, azt hiszem, jobb lesz, ha Ön egy állatorvoshoz fordul.

— Mit mondott rólam a Kelemen?
— A szemeidet dicsérte.
— Igazán?
— Igen. Azt mondta, hogy a szép szemeidért nem lesz bolond hitelezni neked.

Brumzala dicsőkedve meséli a barátjának:
— Hallatlan szerencsém volt a lóversenyen. Már az első futamban kétszáz dinárt kaptam egy tízdiáros tétre.

— Remélem, fejtattad a játékok.
— Természetesen! Ott is hagytam az utolsó vasamat is.

Egy fiatalember a kávéházban táncra kér egy leányt:

— Nagyon sajnálom, kedves Jenő, de ezt a táncot már másnak ígértem. Ellenben bemutatam magat egy nagyon csinos fiatal lánynak, kérje fel őt.
— Nem, kedves kisasszony! Nem akarok semmiféle csinos és fiatal lányokat felkérni. Én csak magával akarok táncolni.

Kalauz: Hány esztendő a kis fiu?
Hölgy: Négy.
Kalauz: Hány esztendő vagy, flacsám?
Fiu: Négy.
Kalauz: Helyes, akkor nem kell jegyet váltania. De azt is tudom, hogy mi lesz ebből a gyerekből, ha felnő.

Hölgy: Nos, mi lesz belőle?
Kalauz: Vagy egy óriás, vagy egy nagy hazug.

— Doktor ur, a férjem nagyon beteg.
— Mik a tünetei?
— Elsősorban is olyan szegény, mint a templom egere, ami miatt úgy dolgozik, mint egy ló, úgy, hogy este farkaséhesen jön haza és dögfáradtan fekszik le.
— Asszonyom, azt hiszem, jobb lesz, ha Ön egy állatorvoshoz fordul.

Egyik amerikai vidéki város iskoláját látogatja a tanfelügyelő. Az egyik nebulónak, bizonyos Teddynek könnyű kérdést ad:

— Ki volt a világon az első ember?
Teddy rövid habozás után kivágja:
— Washington.
— Ejnye, ejnye, — szól a tanfelügyelő ur — gondolkozzál csak egy kicsit.
Teddy gondolkodik, semmi sem jut eszébe.
— Ádám volt az első ember! — mondja végül a tanfelügyelő.
A kisfiu zavartan mosolyog, aztán kivágja:
— Bocsánat, tanfelügyelő ur, nem tudtam, hogy kifibődit is lehet mondani...

A régi lejárt magát | Mi újat adunk

Chokoládé

2 órával
és 18 nyaralással

Teljesen új ajándékkal hozzuk forgalomba

Ne fogadjon el régi dolgokat, mert az már lejárt magát

Minden evőt 8 napon belül meglátogatunk
Lementünk az árakkal!

3 doboz vételnél árengedmény.

Generál — Képvisező

Radó, Subotica

Várjon ránt | Jelačić va ul. | Nem a régi

8.

DOHÁNYOZNI MÉREG!

Mindenki látszva leszokhatja az egészségnél ártalmas dohányzást »EX« tablettáinkkal. 14 nap lefolyása alatt a legszenvédélyesebb dohányzóból is nemdohányzó válhat, ha naponta háromszor az »EX« tablettát használja.

Feltétlenül ártalmatlan!

Egy csomagolás 30 dinár és portó, egész gyógymód ötsomagolás 145 dinár. Franko szétküldés: „AURORA“ Sekt. 1. Novisza, Željeznička 38

„GALEB“

Hajózási Vállalat

közúrrá teszi, hogy eddigi közekedését változatlanul fentartja és az árufelvételei naponta a levelező állomásokra folyik.

Zemun, Beograd, Pančevo, Zatrežje, Saba, Smederovo, Dubrava, Vel-Gradište

A novisadi üzeműség a saját rakományával a Kanálison túl van elhelyezve. Telefon 26—96. Minlen bővebb felvilágosítás ugyanott, valamint ALF. K. GUTTMANN i FUCHS novisadi szállítócégénél, telefon 20—40 kapható

WEITZENFELD

i DRUG SUBOTICA

INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-
zsákok
vizmentes ponyvák

Kerti és tüzelő tömlők, mindennemű zsinagárak olcsó beszerzési forrása.

Kérjen árajánlatot!

Öle 6, elsőrendű k. v. feltű

STYLBUTOROK

kivételes árak, fizetési kedvezmények az 50 éve fennálló

Hoffman Mihály özvegye

lakószobarendezői vállalatnál Subotica Ala. sandrova u. 2 valódi masszív sárgaréz templomi csillár és 16 faliárk alkalmi áron eladó

A legmakacsabb és legelhanyagoltabb
székszorulást, gyomor-,
vese- és májbajokat
gyorsan, biztosan és a kiújulás veszélye nélkül gyógyítja a

FIGOL

A FIGOL kiváló gyógyerejű dalmáciai füge nedvéből és tengeri füvekből készül, tehát minden veszély nélkül alkalmazható még a legérzékenyebb gyermekeknek és idősebb személyeknek is. Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIĆ gyógyszerész Dubrovnik 2. — Ára üvegenként 40 dinár, három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár.

A nagy szenzáció még mindig tart!

A hatóságilag engedélyezett

végeladáson

mélyen leszállított áron kiárusítom óriási választékban összes cikkeimet, ugymint:

férfi fehérmű, kalapok, nyakkendők, sétabotok, férfi és női selyem- és flórharisnyák, nyári és téli kötött és szövött Jäger-áruk, keztyük

Azonkívül az őszi idényre rendelt új árukat is, melyek a gyárakból most érkeznek és amelyeket még át kell vennem.

Az újonnan érkező cikkeket is gyári áron alul árusítom

Vuković Gerő, Szubotica, Főtér

Üzletfeloszlás folytán a teljes berendezés portállal együtt eladó

Hegyi Fülöp

női konfekció-

és szőrmenagyáruháza Suboticán

ezuton értesíti a tisztelt hölgyközönséget, hogy az

őszi és téli divatujdonságok

megérkeztek és azok árusítása megkezdődött.

Raktáram felőleli a legkülönbözőbb minőségek és fazonok hatalmas tömegét a legegyszerűbb köpenytől a legfinomabb eredeti párisi és bécsi modellig.

Fővárosi nivón álló

szőrmeosztályomban

piazar választék van eredeti bécsi és saját készítésű mindennemű szőrmebundákból!

Különlegességek finom kikészítésű bárányszőrökben!

Kötött áruim

minőség és izlés tekintetében vezetnek!

Külön mértékosztályomban

női köpenyeket eredeti párisi és bécsi modellek után felelőség mellett készítek:

Hitelképes egyéneknek részletfizetési kedvezmény!

Szab. paszirozónk utánzása, vagy az utánzat forgalombahozatala törv. büntetettétek

Paradicsom

alma

gesztenye

máj

tojás

szardella

lencse

borsó

bab

turó

»ALA«

PATENT KONRATH

paszirozóval

játszva

paszirozható!

Minden vas- és háztartási üzletben kapható

Uj burgonya

teljesen érett raktárképes

„JULIUS GYÖNGYÉ”

étkezésre legkiválóbb németországi fajta. Kapható vagonként meggyezés szerint. Mázaszámra vasutón utánvétellel 130 dinárért szállal, bruttó nettó ért. ab Crvenka állomás

DIENER NÁNDOR gazdasága
Crvenka 10301

Uradalmi magyar

uj mák

Engross Detall

Sugar Manónál

Gyümölcs piac

Telefon 47 Telefon 47

Férfiak örök ifjúsága!

10 dinár ellenében diszkrétan kapja szakorvosi leírását egy szenzációs találmánynak. Azonnali eredményért garancia. A. Mayerhof ortoped szaküzlet, Uel. Beeshera

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye

BUDAPESTEN

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bács megyei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Tesztvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZ

Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

Jutafonalat

ajánlunk nagyban és kicsinyben kedvező feltételek mellett

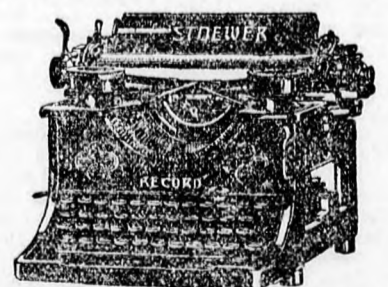
Fonó- és kötélverőgyár Rt.

Odžaci (Vojvodina)

Újonnan berendezett **JUTAFONODA**

Kérjen mintát és árajánlatot

„Stoewer“

Elismert LEGJOBB

író gép

Kapható részletfizetésre is

DEUTSCH I. SZUBOTICA

ALEKSZANDROVA UL. 5.

LIFKA-KERT

Szerdán utoljára
a látványos kiállítás, gyönyörűen megajtszott
ujdonság!

TÉVUTAKON

BRIGITTE H. L. M. JACK TREVOR

Csütörtöktől
kimagasló eseménye a szezonnak, pazar rendezés,
látványos kiállítás, szerelem, dal, ének film, el!

Két piros rózsza

Lyane Hald, Verebes Ernő, Hary Halm ujdonsága
a népszerű slágerdal után

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és elmondó
kéményesen számít. Legkevesebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak feltüntetett jellegű leveleket továbbítunk.
Kérlekérlek a hirdetésre vonatkozó szabályokat.

Magdolna-induló

Gazdátára! Akarja-e, hogy boldog legyen?
Hogyha igen, — „Magdolna” tápliszter vegyen
Az állatja ettől hizik, csontosodik
A disznaja sulyban gyorsan szaporodik
Naponta elég egy-két kanál „Magdolna”
S a gazdának nyomban kevesebb a gondja.

Állatorvosi ellenőrzés mellett gyártja és szétküldi:
„Magdolna” hidralizált tápliszter-ipar
Subotica, Mariborska ul. 7

VÁROSI MOZI

Szerda-Vasárnap
Ujabb nagy siker! Kettős műsor!
A vihar után
Sorella and sou
An azai történet és befeloldás filmeje
Főszereplők: H. B. Warner, aki a „Királyok Királya”-ban Kristov
alkította, Anna Nilsson, Nils Asher, Carmel Myers
Generális Ur
Csillagó humoros vígjáték.
Főszereplő: Buster Keaton. Avalafilm
Előadások kezdete 4, 6 és este fél 9 órakor

Tetőcserép

gerendák, deszkák, használt
állapotban
eladók
S. Ad. Engl
Danilčević put 10
1019

FOGLALKOZÁS

Pirnitzer-szalonn jutányos
áron készít kosztümöket,
kabátokat és francia ruhák-
kat. Ugyanott munkások
és tanuló lányok felvétel-
nek. 10708

Lakatos-villanyszerelő sta-
bil gőzgép, gázmotor, villa-
mostelegekkel stb. felső-
elektrotechnikai vizsgákkal,
villanytelepre, vagy hason-
ló nagyobb üzemhez nagy
elektrotechnikai gyakorlat-
tal állást keres. Ajánlatok-
kat »Elektrotechnikus« jel-
legre a kiadóhivatall to-
vábbít. 10708

Kifutófiút, erős, fejlettel
felvesz a Sipo butorgyár,
Oslobodjenja ul. 3. 10012

Kifutófiú felvétetik F. Ko-
vač i drug cégnél. 10813

Házvezetőnőnek, vagy
gyermeknek mellé ajánlko-
zik, esetleg ápolónőnek is
elmegy magános nő Cim a
kiadóban. 10780

Főmunkást keresünk októ-
ber 1-i belépésre kétvago-
nos vám- és kereskedelmi
munkába. Csakis első-
rendű referenciákkal és
nagy tapasztalattal bíró
szakember jöhet szállítás-
ba. Ajánlatok a fizetési fel-
tetelek, eddigi alkalmazta-
lási helyek és nyelvismer-
etek megjelölésével Gáz-
fűrés, Novibecsej címre
küldendők. 10802

Elkészülő világség neviszadi
fiókja keres perfort szerb,
német, magyar gépirónét
(gyorsíró). — Ajánlatokat
»Reklam« hirdetőiroda, Ne-
visad továbbít. 10807

Keressék azonnali belépésre
fiatal, de csakis elsőrendű
borbélyeséget, aki a bub-
hajvágásban is teljesen jár-
tas. Kovács Gyula, Sombor,
Kapetanova ulica 11. 10810

Szűcssegéd, az összes mun-
kában jártas, állandó alk-
almazást nyerhet Reiter
József szűcsmesternél, Bač-
ka Palánkán. 10784

Cukrászsegédet, többévi
gyakorlattal azonnala ke-
res Máté Lajos, Vel. Kikin-
da. 10788

Suche Erzieherin zu mein-
en 7 und 9 jährigen Kin-
dern, aufs Land, zur Vor-
bereitung der II. und IV.
Normalklassen durch Pri-
vatunterricht. Deutsche und
serbische Sprachkenntnisse
erforderlich, Klavierkennt-
nis bevorzugt. Adresse in
der Administration. 10790

Női fordássegédet társnak
keressék Subotica legforgal-
masabb helyén jól bevezet-
tett női-fordászszaalonomban.
Csak olyanok ajánlatát, kik
hosszu gyakorlattal és a
női fordászat minden ágá-
ban kiváló szakképzettsé-
ggel bírnak. Tőke nem szük-
séges. Huszák Pál, női-fői
fordász. 10801

LEVELEZÉS

Más a te világod. Így nem
lehet alkudni. Maga pár-
bajra hív, de előre kiköti,
hogy még akkor sem sza-
bad legyőzőm, ha tudnám
is. Főriatlan, hogy előre
kér kegyelmet. Vagy állja
a harcot, vagy fusson meg.
A legnagyobb botorság:
tisztelni a más meggyőző-
dését, véleményét. Ez a
butaságnak, a gyöngöség-
nek a védő pajzs. Csak az
igazságot kell tisztelni. En
azt hiszem, az a jó, az a
helyes, ahogy én cselek-
szem s hogy én jó vagyok,
mert természetes vagyok.
Petőfi azt mondta, hogy
szép, ami természetes. En
azt hiszem, hogy jó is csak
az, ami természetes. S én
vagyok a természetes, ma-
ga a természetellenes. Is-
méltam: a papirosbáb. De
mert csinos, kedves és her-
cig, én szeretném életre gal-
vanizálni ezt a papirbábót,
aki nekem így sem muló
cigarettafüst. Isten vele a
kis Jelly Joeker.

Subotica. Szép remények
és az édes álmok, amint
látom, messze szálnak. Az
idő is gyorsan mulik, én
mindig vágyom a várem. —
Mondd, miért hallgatsz? —
Vagy már megbántad? Pe-
dig az élet elég rövid. Oh,
a tél is mindjárt megjő,
hogy sötét hajunkat belepje
majd az örök hó. Ne légy
önfejd, adj címet, vagy köj.
Csókoljak égő vágyal. 10806

Gyönyörű kémi! Hírelt tar-
tós hiányában bucsuzó írá-
sos ígéretdobban reményke-
dem. Ezt írtad utoljára:
»Ne haragudj, akartam so-
kat írni, képtelen voltam.
Légy jó, türelmes, talán
lesz még jobb is. Hány-
szor bízta Benned, mind-
dig csalatkoztam. Szeretlek
nagyon. Vigasztalj, segíts
hosszá, könnyebb lesz el-
viselni a nagyon hosszú
időt. Gyedül maradsz, hir-
desz, küldj lapomhoz otta-
ni pénzemből sokszor, ne
takarékoskodj. Édes. Sen-
k-id vagyok? Nem gondolsz
rám? 61 Csókoljak érte
előre. Nem szeretsz már
drága jó Anyukám? Eszedbe
se jutok? 10811

Pistol Végy nekem plafón-
díszet Zsarnócinál Sentán,
Subotički put 23, Nelly. 8070

HÁZASSÁG

Férfihermenőnek, nőfelők-
nek bírtos siker. Cim a ki-
adóban. 9896

Subotica,
Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

53 éve Csillag Anna kenőcs („Én Csillag Anna“)

Milliók (Asszonyok, férfiak és gyermekek) meg-
mentették hajukat Csillag Anna kenőccsel. Ami
53 éven belül a legjobban bizonyult, az Önök is
használni fog! Ne várjon azonban míg a haja ro-
hamosan hull, vagy természetes szépségét vesz-
zíti, hanem rendeljen meg még ma egy készle-
tet (kenőcs és hozzávaló) dinár 85—125 vagy
200. Az 53 éves világhírű Csillagkenőcs eltávolítja
az alkalmatlan korpát 48 órán belül, megakadály-
ozza a további hajhullást és új erős hajnövést
idéző előt, ahol még életképes hajgyökér van.
Természetes fényt, selyemlágyságot ad és meg-
őrzi a haját a korai őszüléstől.

Rendeljen még ma és cimezze pontosan:
„AURORA“ Sekt. 1.
Noviszad, Zelfeznička 38. 10636

Női szalonba segédleányok
és egy kiszolgálóleány
azonnalra felvétetik Eisler
Izsonán. 10793

Érettségizett leány gyógy-
szertárba gyakorolnak
azonnal belépne. Ajánlatokat
»Gyógyszertár« jellegre kér
a kiadóhivatallba. 10517

Almelnárt keresünk kellő
gyakorlattal, szorgalmas és
lelkismeretes szakert. —
Ajánlatokat kérünk a kiadó-
telt női-fordászszaalonomban.
Csak olyanok ajánlatát, kik
hosszu gyakorlattal és a
női fordászat minden ágá-
ban kiváló szakképzettsé-
ggel bírnak. Tőke nem szük-
séges. Huszák Pál, női-fői
fordász. 10801

Jó munkás péksegéd azonnala
felvétetik. Futó István
pékemester, Gubogyár-tér. 10756

Pincérgyűnőtség, Freu-
denfeld Vilmos Pancsevön
ajánl. keres. elhelyez min-
dennem, elsőrendű kávé-
házi, szállodai személyzetet. 10639

Szeptatésdjánát keresek
azonnalra. Harambašićeva
ulica 3. Telefon 55. Legőny-
egylet mellett. 10769

Vidéki detail fkereskedés
egy ügyes elárúsító keres,
aki már más üzletben hos-
szabb ideig működött, az
anyagot ismeri, a vevőkkel
bánni tud és magyarul, né-
metül és szerbül beszél. Fő-
résztelvi praxis előnyben!
Ajánlatok referenciával és
fizetési igényekkel »Arbor«
jelleggel a kiadóhivatallba
küldendők. 10756

VÉTEL-ELADÁS

Faragott tifa hálószotha
olesón eladó. Harambašiće-
va ulica 23. 10779

100 hold föld teljes gaz-
dasági felszereléssel és
épületekkel eladó. A bir-
tok 2 tagban van és kisebb
tagokban is eladó, holdan-
ként Din. 8000.— Csakis
komoly vevők ajánlatát
kérjük. Cim: Izidor i Stan-
ko Kadić, selo Kućanci,
kod Donjeg Miholjca.

Jégszekrény söraparattussal
és 100 hektoliter használt
hordó, 300—500 literesek,
jó állapotban eladó. Grea-
fenstein-szálloda, Novi Vr-
basz. 10800

Családi ház 6 helyiséggel
egészben vagy felerészben
36.000 dinárért kedvező fel-
tetelek mellett eladó. VI.,
Pozarevačka ul. 7. 10774

Meteor- vagy Meidinger-
kályhát, jó állapotban le-
vőt vennék. Tanulóleányt
felveszek. Weisz hölgyfod-
rász, Sokolska ul. 10800

Zenpara, bécsi gyártmány,
jó állapotban, eladó. Térey
Pálné, Stara Kanjiža.

Föld, elsőosztályu. 88 ka-
tasztrális hold, sürgösen sza-
badkőből eladó. Kiss Fra-
njo, Čeminpuszta, vasút-
állomás és posta Čeminac
(Baranja). 10722

Kevessét használt nikkele-
zett nagy gyermekkosci el-
adó. Párhuzamos ut 32. 10792

Nemes, fajtiszia gyümölcs-
fákat, díszeserjéket, bokor
és futórózákat őszi szállítá-
sra ajánl a Vajdaság leg-
régibb kertésze. Kérje őszi
árjegyzékünket. Bednarz-
šić kertészet, Stara Kanji-
ža. 9980

Étező burgenyát és jó-
szágotelésre saját termelést
szállít, Daniló Ivkov, Sta-
par Bačka. 10049

Zephir-, Rekord- fa-
és szöntüzelésű kályhák, Élité-
tűzhelyek zománcozott, ni-
kkelezett és fekete kivitel-
ben kaphatók Barzel vas-
kereskedés, Subotica. 10444

20%-es koronabónókat ve-
szünk. Pučka štediona i za-
ložni zavod d. d. Ostjtek.
Desatičeva ulica 27. 10639

2 diófaszekrény eladó. Kep-
pertné, Jelčićeva ul. 3. 10784

KIRAKATÜVEGEEK
VITRUMNÁL, NOVISAD,
PUTOSKI PUT 137. 9987

Nyersolajmotor, 20 HP
használt üzemképes meg-
vételre kerestetik Kohn Ig-
njat, Kovin (Bánát) 10762

Építkezésből kifaradt föld
elhordható. Barzel vaskeres-
kedés, Gimnazijska ulica. 10768

Bőröndök, rücskű-
lök, pénztárcák, katonai
és civil nyergek, az ősz-
szes bőrök és lószerszám-
ok előnyös áron kaphatók
Fazekas Mátys
bőrfu-műhelyében
IV., Vilsonova ulica 44.
Rendeléseket és javításokat
alsón vállál. 10800

KÜLÖNFÉLE

Keressék a beltéren novem-
ber 1-re vagy előbbre is 3
szobás földszinti lakást, le-
hetőleg fürdőszobával. —
Cim a kiadóban. 10799

Megélhetően biztosító bor-
bölýzet beltéren novem-
ber 1-re kiadó. Zmaj Jovina
ul. 25. 10794

Teljesen különbejáratu nagy-
nyon szép parkettás uccai
szoba, üresen, kiadó. Cim
a kiadóban. 10795

November 1-re 2 szobás
fürdőszobás lakást — eset-
leg konyha nélkül is — ke-
res gyermektelen házaspár.
Cim a kiadóban. 10749

Posten, síromášan stu-
dent, Hrvat, poučavao bá-
djake ili odrasle u svima
predmetima za hranu ili
stan. Pisati na Hauser Do-
banovačkog 11. 10775

Ha reumatizától szabadulni
akar, használja a világs-
zeria elismert póstyéni
iszapot. Kapható gyógy-
szertárakban és drogériák-
ban. Postai szétküldés
Blum gyógyszerár. Szube-
tica, főpostával szemben.
Körjen prospektust. 6190

23 éve ismert Larucin kap-
szulak a legjobban beváltak
mindennemű huyegsban-
talmáknál, női fehérifolyá-
sánál. Gyógyszertárakban és
drogériákban dobozonként
25 dinár. Postai szétkül-
dés Blum gyógytár. Szube-
tica, főpostával szem-
ben. 6190

»Palma« cipők kiválóság-
át minden bevóm dicséri.
»Palma« cipőruház Hus-
piac, volt Mácskovics-ház.
Gyermek iskolai cipők nagy
választékban. 10706

Gyógyszertárat bérbe
megvételre keresek. Cim a
kiadóban. 10587

Egy szoba, konyhás buto-
rozott lakás október 1-ére
kiadó VII., Hadzičeva 4. 10710

Családi ház, új, modern, a
posta közelében eladó. Ér-
deklődni tulajdonosnál Fél-
des ruházlet. 10106

Ágy matraccal, konyhabe-
rendezés, Altwien szolnai
tányérok eladók. Karadži-
čeva 12. 10615

Új butor. Ebedő 6.000 di-
nárért, esetleg háló is
12.000 dinárért eladó. —
Mindkettő modern, szép ki-
vitellő. Cim a kiadóban. 10438